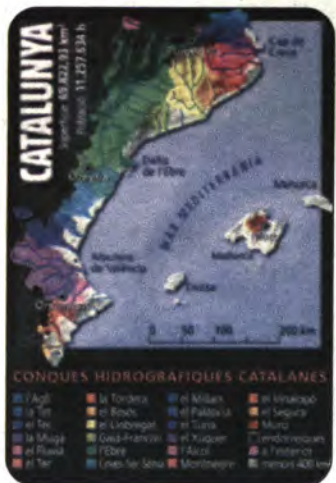

Per viure en pau és més necessari amagar el mèrit que no els defectes (Caylus). Els esperits mediocres solen damnar tot allò que els cau a fora de l'abast (Rochefoucauld). Com millor és el bo, tanta més nosa fa al dolent (St. Agustí) Poques coses són més dures d'aguantar que un bon exemple (Mark Twain). Alto, no sou vós? - va fer -No ho volia ser. Ella obri els ulls com a plats. S'havia quedat a quadros. Cavil·lava. Jo podia veure, fins i tot en aquell petit detall, que pensar havia de ser sempre una nosa per a ella (The Big Sleep, R. Chandler).

L'ESTEL

www.racocatala.com/esteldemallorca
E MAIL esteldemallorca@racocatala.com

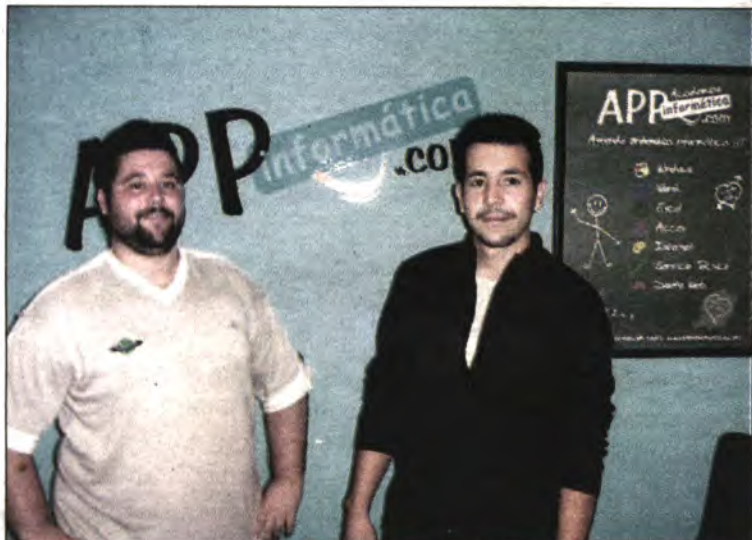
A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ANY XXIII. NÚMERO 519

15 DE NOVEMBRE DEL 2003

PREU: 2 €

ES DIJOUS BOD'INCA

N'Oscar Garcia i en Miquel Àngel Padilla, amb en Robert Gómez acaben d'obrir la botiga taller d'informàtica APP a la Gran Via Colom, 150B d'Inca. Tel. 971 502 121

Fa 3 anys que na Margarida Figuerola va obrir la botiga de Moda Càlid al carrer major, 20 d'Inca. A la foto amb la seva dependenta Laura Fornàs. Tel. 971 883 992

Fa 26 anys que en Toni va obrir la Perruqueria Toni al carrer de sant Bartomeu, 49 d'Inca. Al mateix local hi ha l'Estètica Integral Caty, regentada per na Caty Fernández. Tel. 971 506 096

Fa un mes que en Joan M. Corrales ha obert el taller de Pintures Inca al carrer dels Menestrals, 13 del Polígon d'Inca. Lacat de mobles i pintura de pisos i façanes. Tel. 600 535 144

Fa 20 anys que en Sebastià de la Torre i na Magdalena Paieres regenten el Bar Sebastià a la gran Vila Colom, 79 d'Inca. Despatxen les tapes i els entrepans. Tel. 971 504 973

En Joan Miquel Gual és un dels amos del Celler can Ripoll, al carrer de Jaume Armengol, 4 d'Inca. Despatxen menús a 10 €. A la carta se menja per uns 25 euros. Tel. 971 500 024

Fa 2 anys que en Biel Amer regenta el Bar Es Suis al carrer del Vent, davant el Convent de sant Francesc d'Inca. Tel. 971 500 014

Fa 20 anys que en J. Sarrió va obrir la Fàbrica d'articles en pell Sarrió al carrer del Dr. Fleming, 66 d'Inca. Tel. 971 502 457

Fa 5 anys que en Rafel Martorell regenta el Bar Ponent al carrer de Pérez Galdós d'Inca. A la foto amb el seu client Pep Lorente. Tel. 971 502 '86

Fa 2 anys que na Remei Fernández, n'Estefania Rigo i na Mònica Fernández obren la Perruqueria i Estètica Contrast Sol Centre 21 al carrer de la Glòria, 25 d'Inca. Tel. 971 884 096

Fa 6 anys que en Pere Mas regenta el Cafè Mercantil a la Plaça de l'Ajuntament d'Inca. Especialitat el cafè. Variats i pa amb oli. A la foto amb la dependenta Elisabet. Tel. 971 880 871

Quan el Govern del PP diu que el pla Ibarretxe pretén la separació d'Euskadi està mentint descaradament perquè no diu res d'això sinó sols es tracta d'una ampliació de les competències autonòmiques a les quals Madrid s'ha tancat en banda i es nega a tota negociació, a més de mantenir-hi un Estat d'excepció encobert. I, encara que fos un intent democràtic d'independitzar-se, no fos cap novetat: una trentena d'Estats actuals s'han separat ja de Madrid per viure com a nacions madures. I si hi ha maltractes -i si no, també-, la parella té dret a separar-se.

Aznar trau els dimonis contra Ibarretxe perquè la gent no es fixi com els mandamassos del PP es dediquen a robar i a la corrupció immobiliària. Amb el rotllo patrioter ells saquegen tot el que volen.

Euskadi per als bascos!. Fora els torturadors i fora la violència! Visca la llibertat i la democràcia. Fora les urpes franquistes d'Aznar del País Basc!

TRADUCCION:

Cuando el Gobierno del PP dice que el plan Ibarretxe pretende la separación d'Euskadi está mintiendo descaradamente porque no dice nada de ello, sino que sólo se trata de una ampliación de las competencias autonómicas a las cuales Madrid se niega a negociar, además de mantener un Estado de excepción encubierto.

Y, aunque fuera uno intento democrático de independizarse, no sería ninguna novedad: una treintena de Estados actuales se han separado ya de Madrid para vivir como naciones maduras.

Y si hay maltratos -y si no, también-, la pareja tiene derecho a separarse. Aznar saca los demonios contra Ibarretxe para que la gente no se fije como los mandamases del PP se dedican a robar y a la corrupción inmobiliaria. Con el rollo patriotero saquean todo lo que quieren.

Euskadi para los vascos!. Fuera los torturadores y fuera la violencia! Viva la libertad y la democracia. Fuera las zarpas franquistas de Aznar del País Vasco! Ω

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

- * Si un dia no podem fer l'Estel, -l'edat no perdona-, no hem de passar gens de pena. El diari Balears defensa els nacionalisme balear amb tanta radicalitat i amb més mitjans que nosaltres mateixos. Ho dic després de llegir el diari del diumenge dia 2 de novembre abans d'anar a la fira de sant Marçal.
En Ferran Aguiló que parla d'Espanya i Euskadi, sempre molt bo. L'editorial parla del mateix tema igual que en Llorenç Capellà que ataca dona Maria Antònia i les seves cortines de fum quan diu que els immigrants són incultes per tal d'amagar el malestar que hi ha a la Mallorca profunda per la construcció de les autopistes. En Gabriel Florit de Sineu que parla del prestigi i del transvasament de l'Ebre sense pels a la llengua. En Joan Riera que analitza la boda del príncep amb la periodista Letizia Ortiz. Les cartes al director no tenen desperdici a l'igual que l'article d'en Ben Vickers que analitza la política internacional i en G. Frontera que parla dels immigrants i els forasters, ara que el PP demonitza la parau-la immigrant. Allò que deiem. Llegiu del Diari Balears. És molt bo i defensa les illes Balears i Pitiüses.
- * Me'n vaig a la Fira de la Tardor de sant Marçal i me trob amb una literatura ben diferent: Sa Veu de Marratxí, editat pel Vecinos Asociados, sense Dipòsit Legal ni un cap de llamp, sembla més be la revista dels Peperos Asociados, donant branca a tot allò que no sia PP. La seva única referència és el mòbil 699 535 648
- * Gran Empresa és una altre revista que amb data del Juny del 2003, circula per la Fira. El seu director és en Gustavo Mariscal i els col·laboradors són en la seva majoria els gonelles mallorquins que escriuen en castellà i estan a prop del partit polític Sa Clau de Mallorca. Se finançan amb els anuncis dels empresaris afins dels polígons industrials de la contrada.
- * Una altra revista gratuïta és la que s'anomena Ciutat de Marratxí, la directora de la qual és la bella Cristina Mayo amb un bon equip comercial d'onze persones que ens agradarien per a l'ESTEL que no en te cap. Revista gratuïta bil·línquie, -més castellà que català-, amb uns pocs anuncis de l'Ajuntament de Marratxí i uns pocs de particulars. Mos diuen els que la fan, que el Govern Balear i el Consell de Mallorca, ara que ja han guanyat han tancat el grifo i els ignoren olímpicament. Tel. 971 751 768
- * La darrera revista que trobam a la Fira és Set Dies Rai-guer que edita en Miquel Pol amb un departament comercial de 4 al·lotes. Aquesta revista bil·línquie: castellà-anglès, està dedicada al Congrés ABTA i te anuncis a tota plana dels ajuntaments de Marratxí, de Calvià, Lluçmajor i Ciutat de Mallorca. Els anuncis del Consell de Mallorca, el de la Conselleria de Comerç i Indústria i el l'Ajuntament d'Inca són molt més petits. També anuncis a tota plana d'en Gaby Loan, API i de la constructora Grup Fer Jo ho veieu amics. Aquest és el bil·línquisme del PP: castellà-anglès. Ω

La patronal desfeta

Les recents declaracions del portaveu del grup d'empreses agrupades a Foment del Treball, senyor Rosell, contra el projecte polític d'Esquerra Republicana de Catalunya ha posat en evidència la poca categoria professional d'aquest grup de presió.

Per molta gent, el qualificatiu que es mereix el senyor Rosell per les declaracions contra un projecte democràtic de millora nacional catalana, és el de "vigilant jueu dins el gueto de Varsòvia". Efectivament, el discurs de Foment del Treball és un discurs totalment acomodats a les expectatives de l'Estat espanyol, i quasi mai a les de Catalunya. És el discurs de la humiliació prostrada a fi d'obtenir petites avantatges pel petit grupet dels "vigilants" en el millor dels casos, quan no merament personals.

És vergonyós que una patronal d'implantació catalana mantinguin semblants posicions. O encara pitjor, que s'escandalitzi per un programa polític que ni tan sols s'ha dut a la pràctica, tot i que té algunes opcions. Potser caldria anar a buscar, un per un, les persones que hi ha darrera d'aquestes formulacions. I així, entendre la històrica animadversió que els capitalistes d'origen català han tingut envers els projectes polítics per bastir una autèntica economia catalana.

En el cas del senyor Rosell, l'empresari sense empresa, ha quedat palesa la seva posició. Ha evolucionat des del joc sincer a Juguines Congost al joc tèrbol dels pactes foscos amb el poder espanyolista. Frustrat, després d'haver intentat crear un partit polític que ja ningú recorda, Foment del Treball, inexplicablement, li confia la representació d'una part de l'empresariat català. Però quin empresariat! Mut davant els grans greuges que pateix aquest país i prest a l'hora de servir les meres indicacions de l'Estat espanyol. Ni aeroport, ni ports, ni TGV,... res els importa seriosament. Callen perquè saben que aquests són els temes pendents de l'Estat espanyol. I clamen, en canvi, per tota proposta seriosa de bastir un autèntic sistema econòmic català. Fins i tot causa vergonya aliena.

El grup d'empreses que aplega Foment del Treball sols cerca solucions per "sortir del pas". Sense cap mena de visió estratègica, mal ven les seves possibilitats de creixement, per algunes avantatges a molt curt termini. Avantatges que consisteixen en poder "xopar" de l'Estat espan-

yol millores fiscals o disposicions de preus públics que en prou feines milloren petites situacions. Són empresaris que no miren al nord. Només miren, obsessivament, al centre.

Excepcions com Pere Duran Farell, creador de Catalana de Gas, demostren quina pot ésser l'alçada moral d'un bon emprenedor. No com altres, del tipus Rosell, que malviuen predicant desastres, però sense construir res mínimament tolerable. "La Caixa" a la mort dels prestigiós enginyers, no va dubtar a fer miques aquella gran idea catalana de progrés. Com va passar amb FECSA, amb la cobdiciosa intervenció del tipus Rosell, fent possible el magma corporatiu ENDESA.

L'empresa, com a tot arreu del món, té una obligació molt clara: generar riquesa, per satisfer els seus inversors, i de passada, donar estabilitat a l'economia nacional, tot definint un marc de progrés general. Tant senzill com això. I, des de Foment del Treball, no ho entenen. Al contrari, actuen amb por i d'una manera tancada davant els nous reptes, com és el cas del Nou Estatut d'Autonomia de Catalunya, o una eventual reforma de la Constitució Espanyola. Han optat, sense que ningú els hi hagi demanat, per defensar el sistema establert. Com si l'amortització de les seves inversions les posessin en perill tots els ciutadans, llevat d'ells.

O per posar un altre bon exemple, Victoriano Muñoz Ohms, inspirador d'ENHER. Una persona que no va mirar com podria obtenir millores personals, com les que reclamen els membres de Foment del Treball, en general, sinó que es va posar a treballar per fer possible el progrés econòmic. Noves tecnologies, nous mercats, oportunitats de negoci, ... amb confiança en el futur, i ple de desig de prosperar. Res més diferent del que poden transmetre a la societat la gent que és al capdavant de Foment del Treball. Parlen en negatiu, i plens d'enyorança per un temps, que ben mirat, mai han existit. Les empreses sempre seran amb risc, tant pels inversors capitalistes com per la societat que les acull. El concepte d'empresa sense risc, com el que d'alguna manera reclama el senyor Rosell, és un concepte caducat. Inexistent. Els catalans no es malfien del risc, doncs amb ganes de treballar es venen totes les dificultats. No serà que els gauduls ara s'apleguen sota de noms del tot il·lustres? Ω

Llorenç Prats-Segarra
campusjove@correu.vilaweb.com

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca. Telefonau-nos a l'Estel. Tel. 971 265 005

M a l l o r q u í
La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears,
és oficial a Mallorca.
Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix
escoles catalanes al teu poble o barriada

DÉU I ELS HUMANS

RELACIÓ DÉU-HUMANS: CONTRASTS, OPOSICIONS-I^a part

RECULL A CÀRREC D'EN RICARD-JOAN COLOM

(Permesa la lliure difusió).

● Aversió contra Déu.

1.-Origen.

● "En dir que Déu hi és, diem que Déu existeix, i no estem pas parlant precisament del mot o la idea de Déu. Parlem de la relació escaient amb el Déu viu que existeix. Per copsar els problemes de la nostra generació, haurem de tenir molt present aqueta distinció. La semàntica (anàlisi lingüística) conforma el rovell del modern estudi filosòfic del món anglosaxó. Malgrat que el cristià no pot acceptar aquest estudi com a una filosofia total, no hi ha raó per la qual no havia d'estar content pel concepte que expressa en paraules la necessitat de definir les coses abans de fer-ne ús en la comunicació. Com a cristians, hem de comprendre que no hi ha mot més sense sentit que el mot "déu" fins que és definit. Cap paraula no ha estat emprada per abastar conceptes tan absolutament oposats com el mot "déu". Conseqüentment, no ens hi confonguem. Hi ha molta "espiritualitat" que s'expressa a si mateixa amb el mot déu o la idea de déu" (*"The God Who is There"*, 1968, de Francis A. Schaeffer, 1912-1984, famós i influent líder i escriptor evangèlic conservador, crític front al fonamentalisme insensible).

● "L'ànima d'un home famolenc es nodreix sempre millor i d'una manera més higiènica que la d'un home afatat" (*Màxim Gorki* [Alexei Massimovitx Peixkov], 1868-1936, Moscou, novel·lista rus).

F. SCHAEFFER.

MAXIM GORKI.

● "Hom menysprea la religió; li tenen malícia i por que sia vera" (Blasi Pascal, 1623-1662, científic, savi i escriptor catòlicobíblic occità).

● "Hi ha gent que detesta qualsevol idea d'un ésser excepcional Exigeixen als altres d'estar al seu nivell o bé per sota" (D. H. Lawrence, 1885-1930, novel·lista, i poeta anglès).

● "...tals gents no serveixen sinó per escriure els processos, plets i qüestions que diàriament són entre vosaltres pels robatoris i rapinyes que us feu els uns als altres, negant la veritat i sostenint la mentida; i nosaltres no fem res de tot això. Nosaltres també tenim molt bons arquitectes, així com les orenetes, vespes i molts d'altres, per edificar llurs nius, cases i habitacions. De doctors, filòsofs, rimadors i bons parladors en tenim molts; mes per tal com vosaltres no enteneu llurs llenguatges, us en burleu, així com fa el cristià del moro, i el moro del cristià, i de son parlar; i això ve per tal com l'un no entén l'altre. De semblant manera sou vosaltres, car, per tal com vosaltres no enteneu el parlar o llenguatge dels animals, us penseu que no hi ha cap ciència en ells" (*"Disputa de l'Ase"*, 73-76, d'Anselm Turmeda *"Abi-Muhammad Abdul-lah Al-Turjuman Al-Mayorki"*, *Mallorca ca. 1350-+Tunísia ca. 1425-1430, escriptor).

2.-Fets

● "Ningú no nega a Déu, sinó aquell a qui li convé que Déu no existesca" "En aquestes tres afirmacions hi ha gran malícia: que no hi ha Déu, que Déu és injust i que Déu no governa les coses" (Agustí de Bona, 354-439, bisbe, filòsof i Pare de l'Església Llatina).

● "Tots els Cal·lígules, Robespierres i Stalins volen acabar amb Déu i sempre els surt el tret per la culata, voler acabar amb Déu és d'un infantilisme i d'una demagògia terribles: de gent que no han patit i ni saben què és la vida. Diuen que la religió divideix, quan el món sempre ha estat dividit, sia per ideologies, per cultures, per racismes, per religions i per mil coses més, d'on ix aquesta gent que ni tan sols creu en Déu i sols l'esmenten per a tirar-li les culpes de les divisions i de la insondable estupidesa i malevolència de la Humanitat?. Cal que siguem més responsables dels nostres actes, si Déu no ens hagués fet lliures, fos un Déu intervencionista i tirà: Ell ens fa lliures fins i tot d'ignorar-lo olímpicament. Però si preguntes, Ell et contesta, la pregària és una arma ben democràtica, no discrimina ni els analfabets ni els idiotes, sols els ensuperbits s'hi autodiscriminen" (Autocitació).

● "Vindrà un dia en què la gent no suportarà la sana doctrina" (2ª Lletre a Timoteu 4:3, de l'apòstol Pau des de la presó a Roma, ca. 64 d. C.).

C.S. LEWIS.

● "Un home no pot fer minvar la glòria de Déu en refusar col·dre'l més del que un foll pugui apagar el sol per escriure el mot "foscor" en les parets de la seva cel·la" (C.S. Lewis, *"The Problem of Pain"*, de Clive Staples Lewis, 1898-1963, novel·lista cristià nordirlandès).

3.-Conseqüències.

● "La societat humana s'ha sotmès durant setanta segles a lleis corruptes, i així arribà a perdre la comprensió del significat de les lleis superiors i eternes... La malaltia espiritual passa en herència de generació en generació, fins que s'esdevé part del poble, que la considera no ja cap malaltia sinó un do natural que Déu vessà damunt Adam. Si aquesta gent troba algú lliure dels gèrmens d'aquesta malaltia, ho jutja una vergonya i una ignomínia" (Jubran Khalil Jubran, 1883-1931, escriptor i artista libanès).

● "Però si sentíssi la veu de Jahvè, i si fóssiu rebels als mots de Jahvè, la mà d'Ell serà contra vosaltres" (1ª Samuel 12:15^a).

● "Qui les obres de Déu no ama, Déu no ama les obres d'aquell" "Tot home qui es baralla amb Déu acaba vençut." (*Llibre dels 1000 Proverbis*, ca. 1300, de Ramon Llull).

● "Aleshores Jesús començà a blasmar les poblacions on havia fet molts dels seus miracles, perquè no s'havien convertit:

-Guai de tu, Corazín! Ai de tu, Betsaida! Si a Tir i a Sidó s'haguessin fet els miracles que vosaltres heu vist, ja fa temps que, en senyal de penediment, s'haurien posat cendra i vestits de sac i s'haurien convertit. Per això us dic que el dia del judici serà més suportable per a Tir i Sidó que per a vosaltres. I tu, Cafarnaüm, ¿et creus que seràs enaltida fins al cel? Al país dels morts, baixaràs! Si a Sodoma s'haguessin fet els miracles que tu has vist, encara avui existiria. Per això et dic que el dia del judici serà més suportable per a Sodoma que per a tu" (Evangeli segons Mateu 11:20-24). Ω

Fernando Ortíz Fernández (1881-1969)

Emparentat amb el llinatge ciutadellenc dels "Cabrisses" (destacats pioners en la indústria del calçat i amb activitat empresarial a l'illa de Cuba), va néixer el 16 de juliol de 1881 i va morir el 10 d'abril de 1969 a l'Havana. És considerat una de les figures científiques de major importància a Cuba i l'Amèrica llatina com a jurista, historiador, etnòleg, lingüista i sociòleg.

La seva extensa creació intel·lectual inclou textos imprescindibles per a la comprensió de la societat cubana com: *Contrapunteo cubano del tabaco y el azúcar* (1940), *El engaño de las razas* (1946), *Los bailes y el teatro de los negros en el folklore de Cuba* (1951), *Los instrumentos de la música afrocubana* (1952) i *Histo-*

ria de una pelea cubana contra los demonios (1959). Entre les institucions creades per Ortiz hi ha la "Sociedad del Folklore Cubano" (1923), la "Institución Hispanocubana de Cultura" (1926) i la "Sociedad de Estudios Afrocubanos" (1937). Durant la dècada dels 50 fou presentat com a candidat al Premi Nobel de la Pau.

El fet d'haver passat la seva primera joventut a Ciutadella i d'haver-ne deixat com a testimoni escrits un recull de malnoms de la població ciutadellenca (editat només a Cuba!) i un interessantíssim estudi etnogràfic i sociològic de les festes de Sant Joan (publicat també només a Cuba!), no el convertiren en un personatge conegut aquí, tal vegada a causa del seu pensament polític.

Relacionat intel·lectualment amb personalitats rellevants de la denominada "Generación del 98" com el mateix Un-

muno, la seva visió per "regenerar" Espanya és prou diferent de la dels seus col·legues mesetaris. Des de la colònia, des de Cuba, Ortiz veu una Espanya imperialista i una única sortida per a la seva illa de feina i de vida: la independència política i econòmica.

Nacionalista cubà modern i progressista, deixa constància clara del seu pensament en les paraules finals del discurs fet en el Centro Galego de l'Havana: "Y vosotros, niños cubanos, hijos de gallegos, compatriotas míos, cuando seáis grandes i seáis hombres, recordad el amor a la patria que os enseñaron vuestros padres, y cuando tengáis en vuestras manos el porvenir de esta nación libre, que crearon para vosotros las generaciones idas, sed cubanos, muy cubanos... ¡siempre cubanos!".

A continuació reproduïm íntegrament el discurs que va fer en defensa de

la llibertat de les nacions, pronunciat en el Centre Català de l'Havana l'11 de setembre de 1918, amb motiu del 20è aniversari de la pèrdua de les llibertats nacionals catalanes. Aquest discurs, publicat a la "Revista Bimestre Cubana" en l'edició de novembre-desembre de 1918 duu la següent ressenya: "La nación catalana ha sido, pues, para orgullo de todos, la que ha subrayado con sus energías y con su sangre los capítulos más decisivos de nuestra historia, las afirmaciones solemnes de nuestra nacionalidad: la afirmación de la cultura, la afirmación del sacrificio, la afirmación del derecho, la afirmación de la libertad."

JOSEP SERRA,
SOCIÒLEG

Fernando Ortíz Fernández: "Cuba y el nacionalismo de Catalunya"

Señor Presidente, señores:

No es la primera vez en mi vida que por la solicitud amable y catalanamente imperativa del Dr. Mimó¹, vengo a ocupar esta tribuna catalana, a compartir con vosotros esta hora de conmemoración patriótica y con todos los catalanes estos momentos de profunda, de honda y sentida meditación nacionalista. Hace años que vine a esta casa a recordar con vosotros vuestros héroes ancestrales. Y vengo de nuevo a la casa de Cataluña en Cuba, emocionado, y pidiendo clemencia como ayer, hoy esperanzado como nunca, pues que si antaño no podíamos contemplar en derredor nuestro más que la negrura de un ambiente internacional adverso a toda idea nacionalista, en los días que corren ya podemos afirmar que se observan los primeros arreboles de la aurora de la nueva Edad, la de las nacionalidades, cuando las flores del idealismo nacionalista caerán mustias en la dulce poesía de las cosas muertas, para que surja el fruto rico de savia, fuerte y vigoroso, de toda independencia popular, de toda libertad nacional. (*Aplaudiments*)

Por otra parte és un riguroso deber cubano, que yo cumplo gustoso, aunque sea en la insignificante esfera en que puedo hacerlo, el de prestar apoyo a todas las fiestas nacionalistas que se celebren en Cuba, a todas, y especialmente a las fiestas catalanas, porque como bien dijera el Dr. Mimó, la identidad idealista de cubanos y catalanes ha sido estrecha durante los largos años de nuestra historia común. Vosotros sabéis por qué.

Además, tal parece que el destino ha hecho que en las páginas más decisivas de la historia de Cuba, el nombre y hasta la sangre de Cataluña hayan subrayado los heroísmos cubanos. Recordadlo, si no.

Hace ya más de un siglo. La nacionalidad cubana no había surgido todavía; apenas si era adivinada por las musas. Era la época de Arango y Parreño, de Varela, de Saco, la edad de oro de la Sociedad Económica. El pueblo cubano no palpaba aún al conjuro del ideal nacionalista. Lo

sentían tan sólo los estadistas avisados y previsores que no alcanzaban a conmover las masas populares. Era la época que pudiéramos llamar "preparatoria".

En aquellos lejanos días de la formación cultural del nacionalismo cubano, surgió en La Habana, que era, como sigue siendo, el centro de irradiación de la cultura criolla, la idea de fundar un órgano de la civilización cubana. Allí en la Sociedad Económica de Amigos del País, cuna de los más vitales progresos patrios, se sentía la necesidad de que la ciencia y las artes tuvieran un modo de reflejar sus concepciones sobre el ambiente cubano. Había que enseñar a la juventud y, en general, a todo el pueblo cubano, la geografía de Cuba, la poesía de Cuba, la historia de Cuba, la zoología, la botánica y la mineralogía de Cuba, la meteorología y la agricultura de Cuba... había que demostrar que Cuba existía no sólo como expresión geográfica de una factoría indiana, no como un órgano sustentador de parasitismos coloniales, sino como un pueblo, conocedor de sí mismo, consciente de sus condiciones e interiores, capaz de apreciar su propio presente, capaz de ambicionar un propio futuro. Y se creyó que debía fundarse una revista bimestral para que con la savia de la cultura y de la idea pudiera germinar el sentimiento nacional cubano.

Y entonces un catalán se adelantó a la Sociedad Económica; un catalán ilustre en la historia científica española, que en aquel entonces ya remoto vivía en Cuba, fundó la *Revista Bimestre Cubana*, cediéndola casi al nacer y por generoso desprendimiento a la Sociedad Económica; revista que dirigiera Saco, y que hoy, para honra mía, renacida a la vida de la publicidad, sigue publicándose bajo la dirección del que tiene el honor de dirigiros la palabra. (*Aplaudiments*)

Este patriota catalán, Cubí y Soler², fue hombre de ciencia ingratamente olvidado por los cultivadores de la antropología, entre los cuales brilló sin duda, aunque en el campo reducido propio entonces de aquella ciencia, ya que en sus obras, una de las cuales publicada en Cuba,

podemos descubrir la idea del criminal nato desarrollada después, demostrada diría, cincuenta años más tarde por el genial César Lombroso, del cual el fundador de la *Revista Bimestre Cubana* fue uno de sus directores y positivos precursores.

Bien se ve, pues, cómo al alborear la cubanización cultural de la patria, en la empresa patriótica de alzar la estructura básica de nuestra civilización propia, entre el grupo de cubanos padres de la nacionalidad, una mentalidad catalana tan vigorosa como la de Cubí y Soler colaboró con firmeza y acierto, predictor acaso de que en Cuba se engendraba una nacionalidad y de que sólo la cultura era fuerza que debía nutrir la y darle vigor. Y así, Cataluña asistió a los primeros vagidos de la infante nación. (*Aplaudiments*)

Después... ya la cultura cubana era francamente nacionalista. Aquella publicación que por grandes escritores de Europa fue juzgada como la mejor de las que entonces se escribían en castellano, lanzaba a todos los vientos la semilla libertadora, que germinaba y se difundía.

Y llegamos a la segunda época que recorren las nacionalidades en su evolución constitutiva; la época más triste, pero más fecunda, la de la cruenta gestación nacional, la del dolor, la del sacrificio. Los cubanos, como todos los idealistas, eran impacientes; no podían esperar que las muchedumbres fuesen preparadas para la cristalización del ideal. Las ideas que bullían en sus mentes caldeadas por el amor a la patria estallaban en conspiraciones prematuras y en violencias de inverosímiles trascendencias políticas. Era la época de las conjuras, eran los días del Águila Negra y de la Escalera, cuando moría Plácido, cuando se alzaban patibulos y retumbaban los fusilamientos. Entonces el Presidente del Liceo de La Habana, uno de los personajes más conspicuos de la sociedad colonial, un catalán de insuperada posición social en Cuba, dio su sangre a la patria cubana, a la libertad de esta nación criolla: Ramón Pintó³. (*Aplaudiments*)

El catalán Ramón Pintó murió en el cadalso como tantos mártires de Cuba

Libre; catalán por su sangre, cubano por su sacrificio; ambas cosas por su amor a la libertad, por sus fervores nacionalistas... (*Aplaudiments*) Perdonadme, catalanes que mes escucháis, si quiero yo que los cubanos dividamos con vosotros el orgullo de contar a Pintó entre los mártires antepasados, creadores de la patria; si Ramón Pintó es vuestro porque vuestra patria le dio la vida, él es nuestro, porque a la nuestra ofrendó su muerte. (*Aplaudiments*). Es ciertamente ése un orgullo del cual todos aquí somos comuneros, el de que al simbólico triángulo rojo de mi bandera haya dado también sus glóbulos la noble sangre de Cataluña. (*Grans aplaudiments*)

Pasó, como pasa en la historia de las nacionalidades, la era de los sangrientos holocaustos. El campo patrio estaba ya suficientemente regado de sangre. La nacionalidad había germinado y se alzaba hacia el sol esperando la florecencia del triunfo. Faltaba llevar a sus raíces las latentes energías populares. La agitación separatista se desbordaba ya de los apasionamientos individuales, para correr en los torrentes de las grandes pasiones colectivas, desenfrenadas en la revolución. Y así fue aquel heroísmo bélico de los diez años; así fue aquella afirmación, la más solemne acaso y la más pura de la joven nacionalidad cubana.

En sus momentos más tristes, en las más densas negruras de los diez años, cuando parecía que la Revolución iba a terminar ahogada en sangre y no en el armisticio del Zanjón, un catalán alzó la voz y fue el más altivo, noble y cívico defensor de la nación cubana, que se retorció de impotencia y se erguía de civismo en las maniguas y prisiones. Fue en los momentos más sombríos de la historia de Cuba, el 27 de noviembre de 1871, en que ocho cubanos estudiantes eran fusilados por haber querido tener una patria propia; eran inocentes de ser ultrajadores ruines del sepulcro de un colonial, pero eran culpables de un mayor delito: el de ser augures idealistas del nacimiento de una nación.

Un catalán, entonces, del recuerdo de sus antepasados, grandes en la altivez de

su civismo, tomó fuerza para alzarse ante el crimen y honrando a su patria y a su uniforme, defendió a aquellos jóvenes inocentes, en los cuales quería matarse simbólicamente a la joven Cuba, que entonces andaba errante, pura y virginal, por las maniguas de la colonia... (*Aplaudiments*)

Aquel capitán, Federico Capdevila, fue ante la opinión de la metrópoli, estupefacta por el crimen, ante el mundo entero, espectador conmovido, el defensor de la naciente nacionalidad cubana, frente al tribunal prejuizgador donde fallaría vestido de galoneados uniformes el anónimo absolutismo colonial. ¡Loada sea su memoria! (*Aplaudiments*)

Pasaron los años. Ya había sonado la hora de los cubanos. Iba a ser una realidad el derecho, el derecho viril que tienen todos los pueblos a exigir su libertad, a vivir independiente la vida de la nación. (*Aplaudiments*)

Llegó la fase definitiva de nuestra historia, la del triunfo, la de la victoria; la afirmación internacional de nuestra independencia y de nuestro derecho a ser nación. Entonces no ya en Cuba, sino en la propia metrópoli, otro eminente catalán estuvo a nuestro lado, clamando en la prensa y en el Ateneo, en el Parlamento y en la plaza pública, el derecho republicano de los hijos de Cuba...; y cada vez que allá embarcaban tropas para esta tierra, armadas contra la nación pugnante por su libertad, vibraba en España la voz catalana de aquel venerable viejo de lengua barba blanca, como los patriarcas del Antiguo Testamento, diciendo a todos: "Cuba es una nación, luego tiene derecho a ser libre". ¡Ah! ¡Cuánto lo recuerdo! Tuve el honor de ser presentado a él en una Asociación de Estudiantes, pocos días antes de morir, allá en Madrid. Una traidora pulmonía lo llevó al infinito, cuando aún sonaban en mis oídos las últimas frases oratorias del más vidente estadista que ha tenido España. Habló también de las nacionalidades, de ese tema para él inagotable, al cual dedicó una de sus más robustas obras. Tal parece que adivinaba en su genial mentalidad, ésta que años después iba a desatarse, presente conflagración universal, por mor de las nacionalidades, por su independencia total y definitiva. Me refiero —ya lo sabréis si duda— a un catalán ya honrado por Cuba que ha dado su nombre precisamente a la calle que antes llevara el de aquél que significó el más grande estigma del coloniaje; me refiero a Pi y Margall⁴. (*Grans aplaudiments*)

Ya veis, pues, cómo catalanes y cubanos, podemos identificarnos y celebrar juntos vuestras fiestas patrióticas. Ya veis si dijo bien el Dr. Mimó al afirmar que junto al corazón cubano ha palpitado y palpita el de vuestra amada Cataluña.

La nación catalana ha sido, pues, para orgullo de todos, la que ha subrayado con sus energías y con su sangre los capítulos más decisivos de nuestra historia, las afirmaciones solemnes de nuestra nacionalidad: la afirmación de la cultura, la afirmación del sacrificio, la afirmación del derecho, la afirmación de la libertad. (*Grans aplaudiments*)

Y seguiremos unidos laborando por idénticos ideales. A fe mía que estos momentos de trágica vida mundial son los más propicios para todo acercamiento y

compenetración entre los hijos de las pequeñas nacionalidades.

El Arcaño guarda todavía entre sus misterios el porvenir de los pueblos en guerra; pero suceda lo que suceda, cualquiera que sea el fin de esta guerra, que militarmente no tiene ya, por fortuna, nada de dudoso, aun en el caso, diría con sereno atrevimiento, de que venza quien venza, siempre habrá de resultar un principio triunfante, el principio de la libertad de los pueblos contra sus opresores. ("¡Muy bien!" *Aplaudiments*). Se trata de conquistar para siempre la libertad del mundo.

Al principio la finalidad de la guerra no parecía para todos diáfana y definida; para unos se perseguían quimeras de conquistas o reivindicaciones territoriales; para otros, problemas sociales internos, o intereses dinásticos como éstos que han agitado la historia en los tiempos ya remotos; pero, ya en estos últimos tiempos el objetivo psicológico y político, universalmente político de la guerra está bien precisado y reconocido. Afortunadamente, digo esta palabra con plena idea de su significado, afortunadamente la autocracia rusa ha desaparecido y a ella nada puede deber ya la democracia mundial. Todos los pueblos libres estamos juntos, juntos todos contra los que no lo son. (*Aplaudiments*)

Y ha querido el Destino, para realce de nuestra historia, que una mentalidad americana florecida no en el campo de la guerra, sino en el de las universidades, que una mentalidad ardiente y vigorosa, consciente del valor de las ideas y concedora de los que éstas significan en la historia de las palpitaciones populares, haya trazado al mundo las bases de la paz, haya redactado las catorce condiciones que hoy exigen a los teutones y a los servidores de su casta, los pueblos libres del universo. El liberalismo internacional ya tiene su programa. El catedrático de la Universidad de Princeton, el ilustrísimo Woodrow Wilson⁵, lo ha definido precisamente en sus catorce postulados, con esa precisión que tienen los sajones y que también soléis tener vosotros los catalanes. Catorce peticiones se formulan, ni una más ni una menos; pasa con ellas como con los mandamientos del Decálogo, al decir de los católicos: si uno de los diez arcos del puente está roto, no se pasa a la otra orilla, no hay salvación para el pecador. ¿Cuáles son esos catorce arcos del Puente de la Libertad?

Primeramente, la abolición de la diplomacia secreta. Ya no deben más influir en el porvenir de las nacionalidades los intereses dinásticos, ni las degeneraciones de un tirano, ni la pródiga fecundidad de las archiduquesas. La diplomacia secreta ha muerto para siempre, y en la próxima Conferencia Internacional de la Paz se tratará del porvenir de las naciones, a puerta abierta y a toda luz.

Después, se reconsagrará el principio de Libertad de los mares. Todo el mar para todo el mundo. Y volverá a su alto rango el derecho internacional marítimo a cuya historia y progresos diera tanto básico impulso, en siglos pretéritos, aquel inmortal Código del Consolat de Mar, nacido en Cataluña.

La limitación de armamentos habrá de ser realidad cierta y cesarán por tanto los militarismos parasitarios o raciales, las petu-

lancias de castas y las legislaciones de privilegio, que revivían en pleno siglo XX formas sociales propias del tiempo de Gengis Kan.

Los propios problemas coloniales, fijados bien en la trascendencia de este principio, se resolverán con el concurso de los intereses de las colonias, oyendo a sus hijos. Y después, hallamos en el programa wilsoniano larga enumeración de las exigencias nacionalistas de la guerra.

Bélgica, restaurada a su libertad e independencia, a su riqueza y a su progreso, ya que no puede ser la restauración de sus vidas y sus dolores.

Francia abrazará de nuevo a sus hijas del Este fronterizo, reintegradas a la nacionalidad madre, por su cultura y su amor, por la soberanía de sus ciudadanos, que son los únicos soberanos de Alsacia y de Lorena. (*Aplaudiments*)

Rusia, libertada de la invasión enemiga, y libre para dar solución indígena a sus problemas patrios, libertándose a su vez las nacionalidades que un día fueron presa del imperialismo autócrata de los moscovitas.

Italia reconstruirá sus fronteras, no por necesidades militares, ni por artificiales convencionalismos, desterrados de aquella diplomacia itálica que sigue las tradiciones gloriosas de Cavour, sino por imposición de la ley de las nacionalidades, que devuelve a Italia el Trentino y la Istria con Trieste, que da a toda nación el derecho a la independencia, a la consagración de su personalidad y al adueñamiento de su porvenir. (*Aplaudiments*)

¿Qué será de Austria? Austria-Hungría será desintegrada. Aquel organismo artificial como su bandera, muerto será, y en su descomposición resurgirán a nueva vida propia las naciones oprimidas, independizadas de los austriacos y los magiares; lo Bohemia, con la Moravia y la Eslovaquia, formarán el Estado Checoslovaco; la Bosnia, la Herzegovina, la Eslavania, la Croacia y la Dalmacia, integrarán con Serbia y Montenegro la gran nación de Yugoslavia, con capital en Belgrado; la Transilvania se reincorporará, como ya lo ha hecho la Bukovina, desprendiéndose de Rusia, a la madre patria Rumanía, a esa nación hermana que en las bocas del Danubio ha sido durante siglos un lumínar de nuestra civilización latina.

¿Y de Turquía? Ese pueblo desgraciado, en sus siglos de dominación no ha dejado tras sí la estela de un solo genio, el brillo de una literatura, ni el perfume de una nobleza. Volverá a su territorio de origen esa asesina de civilizaciones, que a sus golpes fenecieron la bizantina y la árabe, como agonizan hoy la nacionalidad de Armenia y la Siria y la misma Arabia, que aún tienen vida y por tenerla tienen derecho a su independencia y libertad. (*Aplaudiments*)

Pero esto no basta. El genio wilsoniano ha querido dar una garantía a los nuevos fundamentos de la democracia universal. "¡Hay que garantizar la libertad de las naciones!", dice Wilson. No basta proclamarla, hay que hacerla segura, así para las grandes, como para las pequeñas naciones. Para esto hay que organizar la "sociedad de las naciones", formada por todas en defensa de cada una. *E pluribus unum*, es decir, la internacionalización amplia del

federalismo americano. En ella entrarán las naciones hoy en guerra, hasta las neutrales, hasta las teutónicas, hoy ciegas por la venda autocrática que cierra sus ojos, pero mañana videntes al caer los Hohenzollern y los Habsburgos. (*Aplaudiments*)

El momento es, pues, solemne y decisivo para las nacionalidades; es uno de los más trascendentes de la historia. Su grandeza produce recogimiento, suspende nuestro ánimo, como si en el altar de la historia y por sobre el cáliz de los dolores eternos se alzara por vez primera la hostia sagrada de la libertad. (*Grans aplaudiments*)

De la trascendentalidad extraordinaria de estos días que corren, de lo que ha de significar la próxima Conferencia Internacional de la Paz que para mayor simbolismo debiera quizás celebrarse en la nación más ultrajada, y llamarse acaso su paz, la "Paz de Bruselas" (*aplaudiments*); de su importancia grandiosa, digo, se da buena cuenta uno de los estadistas catalanes más videntes, uno de vuestros notables hombres de Estado, el que comparte con mi inolvidable amigo y condiscípulo Ventosa y Calvell altas responsabilidades en la gobernación de España, vuestro compatriota de buena y merecida fama: Francisco Cambó⁶. (*Aplaudiments sostinguts*)

Ese gran estadista ha comprendido bien a las claras la trascendencia histórica de estos momentos mundiales para todas las naciones, y por tanto para la nación catalana, cuando acaba de afirmar con frase harto expresiva que si el Gobierno del Estado español no asegura a la nacionalidad catalana el libre y propio desenvolvimiento de sus energías y caracteres, los catalanes acudirán en demanda de justicia a la próxima Conferencia Internacional de la Paz. ("¡Muy bien!" *Aplaudiments*)

Así lo ha dicho Cambó, y en esta época de conmociones internacionales en que se liquidan problemas seculares, no puede negarse, por inverosímil que hoy nos parezca, que acaso catalanes y cubanos nos encontremos de nuevo juntos en una misma comunidad de ideales y en un mismo solemne acto político internacional. (*Aplaudiments*) ¡Quién conoce los misterios del próximo porvenir! Pensad en que ya son realidades, sucesos y cosas más sorprendentes. Pensad en la Checoslovaquia ya reconocida por las grandes potencias; pensad en esa nación que renace, cuyos ciudadanos sufren aún al yugo de Austria, cuyo gobierno está en Washington, cuyo ejército pelea en Siberia, y cuya bandera de libertad no ha ondeado todavía al sol de su patria.

No importa que Cataluña no esté en guerra, no; si esta paz próxima no es la liquidación de unas cuantas guerreras; si no se trata de la conquista de unos territorios ni de la demolición de unas fortalezas, no; se trata de algo más, se trata de una liquidación de unas cuentas generales, se trata de liquidar la historia de muchos siglos, de dar vida a una nueva Edad; se trata de acabar con todos los principios falsos y atávicos prejuicios que dominan a los pueblos que ya exigen para siempre su completa personalidad y el dominio de su soberanía. ¡Oh! Sí. Acaso hablaremos juntos en esa Conferencia Internacional. Depende de la diplomacia vues-

tra, de la diplomàcia catalana, si entràis o no a formar part de ese acte únic i sin precedents en la història universal. (*Aplaudiments*)

Yo no voy a ofender la cultura vuestra, ni la cultura de todas las personas que realmente se sienten cultas, tratando de demostrar que Cataluña es una nación. Eso ya no lo niegan sino los obcecados por la envidia o por el despecho, Cataluña se encierra en una unidad geográfica; es poseedora de una unidad literaria y artística; tiene una historia suya, tiene un alma propia y por tanto una personalidad nacional indestructible. Si derechos tienen todas las naciones hay que dárselos también a Cataluña. (*Aplaudiments*) Yo no sé si tarde o pronto; yo no sé si dentro del marco político hispano o fuera de él; pero sí sé, porque ello es deducción de las más elementales leyes sociológicas, que Cataluña logrará vivir exclusiva política catalana, alcanzará ser dueña de sus destinos catalanes, y reanudará algún día la redacción de su propia historia en su idioma peculiar. (*Aplaudiments*)

Pero... advierto que esta noche, debiendo conmemorar el día más triste de Cataluña, el 11 de septiembre de 1714, he dejado volar mi fantasía, atraída por los grandes fenómenos actuales que tanto nos impresionan, sin evocar los hombres de esa fecha luctuosa. Realmente no hay necesidad de recordarlos. ¿Por qué queréis que yo repita esta noche lo que ya han dicho aquí, año tras año, grandes oradores de mi patria? ¿Por qué queréis que os diga lo que vosotros mismos podéis, mejor, decirme a mí? ¡Ah! ¡Si vosotros no recordáis el nombre de Casanova?, seríais indignos de que os lo recordara yo! (*Aplaudiments*) Sí, lo recordáis; sí, está grabado en vuestros corazones como símbolo de dolor y como orgullo de segura reivindicación y de victoria. Permitidme, pues, que pase por alto la descripción histórica de aquellos sucesos, para que no os fatigue con la narración difícil, dada mi palabra torpe y trabajosa. Permitidme que os haga excusa de esta historia que está en vuestra conciencia mejor que en la palabra mía. Pensad solamente que des-

pués de esta guerra universal, en que el mundo se está rompiendo en pedazos para ser reconstruido después al calor de la justicia, pueda Cataluña, feliz y soberana, seguir librando batallas de cultura y progreso, embarazado el escudo de las rojas barras de Wifredo el Conde; dejad que os augure que tras de esta guerra terrible todas las nacionalidades alcancen su personalidad definitiva, para que la justicia internacional sea una verdad en el mundo; y que allá, en las almenas del simbólico Montjuic, reconsagrado por la fe catalana, dé sus pliegues a las brisas levantinas el estandarte de Santa Eulalia, "lo pendó -cual Balaguer⁹ dijera- de les quatre llibertats"; la bandera de Cataluña. (*Aplaudiments sostinguts*) No temáis a las dificultades del presente ni a las del porvenir; no temáis siquiera por los que caigan. Lo ha dicho un poeta vuestro recordando la caída de Casanova: "¡Si ell caigué a l'envestida, la bandera no cau pas!" (*Aplaudiments*) No temáis; recordad, no en este sitio público, sino en lo recóndito de vuestros hogares, donde la recor-

dación será más pura, más sentida y trascendental, lo que significa para nosotros el 11 de septiembre de 1714, lo que simboliza la caída de Barcelona, bajo Felipe V y el quebranto de vuestros fueros seculares; pero tened por bien seguro que la obra de la libertad, la hora de la personalidad catalana ya ha llegado, o al sol del mundo o al amparo de una autonomía consensual. No durmáis sobre los laureles de las conquistas ya obtenidas. No os dejéis adormecer por las plañideras añoranzas de vuestros poetas del pasado histórico. Mirad hacia el presente, medita lo que en la historia se está escribiendo. Tened virtud para reclamar, viriles, vuestra futura patria. "¡Desperta ferro!", como decían vuestros antepasados heroicos, los almogávares, en el Mediterráneo oriental. (*Aplaudiments*)

¡Hijos de las pequeñas patrias! Yo os auguro para pronto una gran cosecha de gloria. Yo os auguro, catalanes, una gran siega de libertad... "¡Segadors! ¡La falç enlaire!". (*Aplaudiments sostinguts. Tot-hom felicita efusivament l'orador*). Ω

1. Es refereix a Claudi Mimó i Caba (1843-1929), catedràtic de la Universitat de l'Havana i fundador del Centre Català de la capital cubana.
2. El científic i filòleg Marià Cubí i Soler (1801-1875) va arribar a Cuba el 1829, on va fundar el col·legi "Buenavista". El 1831 va editar la Revista y Repertorio bimestre de la Isla de Cuba; l'any següent se'n va als Estats Units i posteriorment passa a Mèxic fins a l'any 1841, moment en què retorna a Catalunya.
3. Ramon Pintó i Liràs (1805-1855) va dur a terme una gran activitat periodística i política; va dirigir el Diario de la Marina (1844) i va fundar el "Liceo Artístico y Literario de La Habana" (1844); pels seus vincles amb l'independentisme de Cuba, la Junta Cubana el va nomenar delegat a Estats Units de la Junta Revolucionaria de La Habana; el 1855 és capturat pels espanyols i acusat de conspirar contra el govern de Madrid.
4. El destaca polític i intel·lectual revolucionari català Francesc Pi i Margall (1824-1901) va dur a terme una enèrgica campanya a favor de l'autodeterminació de Cuba durant la guerra de 1895-1898 i contra la intromissió nord-americana en el conflicte, cosa que li va fer guanyar algunes simpaties i l'odi dels més conservadors i procolonialistes.
5. Thomas Woodrow Wilson (1856-1924) va ser el 28è president dels Estats Units d'Amèrica. El 1912 va implicar el seu país en la I Guerra Mundial; va contribuir a la formació de la Societat de Nacions mitjançant els catorze punts d'acord que va formular el 1918.
6. Francesc Cambó i Batlle (1876-1947), polític, advocat i financer.
7. Rafael Casanova i Comes (c.1660-1743), va decretar el 1714 la mobilització general davant l'amenaça de l'ocupació de Barcelona per les tropes borbòniques, quan va acceptar la decisió de resistir fins a la mort i comandà un exèrcit civicomilitar l'Onze de Setembre. Fou ferit i donat per mort, però en realitat sobrevisqué a la debacle.
8. Guifré I de Barcelona, anomenat "el Pelós" (c. 840-897) forma part de la llegenda segons la qual es creà la bandera catalana amb traços de ditades fetes en el seu escut daurat amb la seva pròpia sang.
9. Víctor Balaguer i Cirera (1824-1901), historiador, dramaturg i poeta; participà activament en la restauració dels Jocs Florals, concurs poètic que suposà l'inici de la plena recuperació de la llengua catalana per a la literatura culta.

EIVISSENS: AUTOESTIMA COL·LECTIVA PER TERRA

Aprofit l'article que l'amic Maurici Cuesta va publicar en aquesta mateixa secció el dia 28 d'octubre, encertat i del tot oportú, per afegir-hi algunes consideracions en la mateixa direcció. Evidentment, que una part important d'això que en podríem dir "classe dirigent" d'Eivissa trobi d'allò més normal que la nostra illa es vengui a l'estranger o que se'n faci promoció turística només amb el terme en espanyol -"Ibiza" - resulta simptomàtic d'algunes coses que li ocorren al conjunt de la nostra societat. Efectivament, estic ben convençut que hi ha molts polítics, empresaris, hotelers eivissencs que s'avergonyeixen de dir, a Frankfurt o a Londres, que Eivissa, en la llengua d'Eivissa (diguin-li català o eivissenc, el que més els agradi), es diu "Eivissa" i no "Ibiza", que el terme "Ibiza" és en la llengua del... (no diguin país, si no els agrada) "territori lingüístic que limita amb el nostre". Aquests empresaris, hotelers, polítics, em recorden aquells estudiants de les illes Balears que, en anar a fer cursos d'anglès a l'estiu a qualsevol població d'Anglaterra o d'Irlanda, o dels Estats Units, en demanar-los quines llengües parlen obliden molt sovint la que parlen amb

els seus pares, amb els seus germans, amb els tiets o amb els amics, és a dir, la llengua que els és pròpia.

Què deu passar, en la nostra societat, perquè la gent oblidí d'una manera sistemàtica la pròpia llengua, perquè hi hagi gent que se n'avergonyeixi i fins i tot perquè hi hagi gent que la negui? (Pensem, entre parèntesis, que persones molt més il·lustres que no cap d'ells l'han portat orgullosament arreu del món: Pau Casals, en el seu memorable discurs davant l'Assemblea General de les Nacions Unides començà per afirmar-se com a català i com a catalanoparlant; Dalí, amb l'estil hiperbòlic que el caracteritzava, va arribar a dir -a Nova York, si no m'equivoc- que arribaria el dia en què un català, en arribar a un bar, seria automàticament convidat pel fet de ser català; Antoni Gaudí s'afirmava com a català fos on fos dalt la capa de la terra; i personatges com Joan Miró també pregonaven la seua catalanitat. Fins i tot Pablo Ruiz Picasso lluitava, quan vivia a París, una gran bandera catalana al seu estudi, com a senyal d'identificació i gratitud amb la nació que, de jove, l'havia acollit, i on havia realitzat una part important de la seua tasca pictòrica. Tanquem el parèntesi).

Si Gaudí, Picasso, Miró o Pau Casals no tenien cap vergonya a mostrar la seua catalanitat a Londres o a Nova York, a París o a Tòquio, a Berlín o a Roma, per què se n'avergonyeixen -fins i tot del fet de parlar català - els nostres polítics i hotelers? Què els fa arronsar d'aquesta manera i camuflar-se com a camaleons hispanòfons, canviar els rifacs pels faralacs i el cada vegada més preuat monastrell eivissenc pel fino amb capell andalú? La resposta és ben senzilla: una terrible manca d'autoestima col·lectiva.

Només un poble com el nostre, que pateix una gravíssima manca d'autoestima, pot permetre totes les injustícies i tots els torts en contra seua sense immutar-se. Només la manca d'autoestima explica que les Illes, aspirants ni que sigui per la seua condició insular a ser una autonomia de primera divisió, es conformin sent una autonomia de segona regional. Només la manca d'autoestima explica que els ciutadans de les Balears acceptin impassibles que les nostres siguin les úniques illes de tot Europa que paguen més a l'Estat en forma d'impostos d'allò que reben en forma d'inversions. Només la manca d'autoestima pot explicar que aquí manin els mateixos partits que a Madrid.

Si fins i tot les illes sense una autonomia gens ni mica sòlida tenen partits polítics diferents dels de les metròpolis. Qui pot imaginar una Sardenya sense Su Populu Sardu, o una Madeira governada pels mateixos que tenen escons a Lisboa? Ni les Canàries -que, per descomptat, són molt més "espanyoles" que no les Balears - s'entendrien sense una força política governant com Coalició Canària (dretana, regionalista i que a Madrid sempre dóna suport al PP, però canària, amb retol canari i basada en la defensa de les Canàries)?

Si els eivissencs aconseguim de recuperar l'autoestima col·lectiva, viurem millor en tots els sentits: estarem millor psicològicament -a nivell col·lectiu, però també a nivell individual -, no patirem vergonyes vergonyoses, no ens amagarem la identitat i no haurem d'aguantar formacions polítiques espanyoles governant les nostres institucions. Seria un pas molt estimable, recuperar l'autoestima! Ω

BERNAT JOAN I MARÍ

En defensa de la memòria històrica del nostre poble

La lluita contra el dogmatisme i el sectarisme a les Illes

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Els sectaris i dogmàtics (Antoni M. Thomàs, Gabriel Sevilla, Alberto Saoner, Bernart Riutord, Ignasi Ribas, Gustavo Catalán, José Mª Carbonero, Jaime Carbonero i Salvador Bastida) erraren al cent per cent quan l'any 1994 provaren de desprestigiar l'esquerra revolucionària de les Illes. Aquell immund pamflet ple de mentides, calúmnies i tergiversacions publicat en el diari *Última Hora* el vint-i-vuit d'abril de 1994 contra la meua persona i contra el llibre *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)*, no els serví de res. Toparen amb un resistent fet a prova d'aquest tipus de batalla política. Un lluitador antifeixista que, a més a més i per a sorpresa dels rebentistes, es va veure recolzat i animat en la seva tasca d'investigació per moltes personalitats de la política i cultura mallorquines.

Al final d'aquella ferotge campanya enfocada a la meua destrucció intel·lectual, els amics i amigues, el nombrós grup de lluitadors i lluitadores mallorquins que em donaren suport en tot moment, havien fet, amb els escrits publicats en la meua defensa que sortiren publicats en els diaris de les Illes, un impressionant dossier solidari de més de dues-centes pàgines. La vergonya i el ridícul, el desprestigi que caigué damunt els meus sectaris perseguidors, va ser clamorós. Avui dia encara se'n parla, i se sap que alguns dels implicats en les brutors que hem relatat han cospat ja la profunda equivocació que varen cometre gastant esforços i energies provant inútilment de silenciar la meua veu.

Com a colofó de tota aquella espontània mostra de solidaritat vaig publicar un article titulat "Agraïment" (en el fons, molt conyós, ridiculitzant la inútil campanya d'extermini programada pels excarrillistes i afins) que va ser publicat en tots els diaris de Mallorca. El vint-i-set de maig de 1994 sortia publicada en l'*Última Hora* de Ciutat i deia així: "Realment ha estat una de les polèmiques més interessants i apassionades d'aquests darrers anys. Ni els més vells de la comarca se'n recorden d'un llibre que hagi aixecat tants comentaris adversos i favorables. Reconec que, ni en somnis, no hagués pogut imaginar un ressò semblant. Ben lluny de la meua imaginació -quan vaig donar alguns capítols de les meves memòries a l'editor- que *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)* mogué aquest enrenou.

Mateu Morro, Jaume Obrador, Llorenç Capellà, Carles Manera i Ramon Molina presentaren el llibre de memòries de Miquel López Crespi *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)*.

'L'efecte del llibre dins de la nostra societat ha estat com el d'una pedra llençada dins un estany encalmat. I això és bo i serveix per a animar debats i reflexions (i, potser, per a engrescar més gent a escriure les seves particulars vivències).

'Voldria agrair ben sincerament la participació i activa col·laboració en el debat a tots els que han escrit cartes i articles fent referència al meu llibre. Primerament gràcies als amics, companys de l'OEC i altres organitzacions revolucionàries amb els quals vaig lluitar contra el franquisme; els artistes, a tota la redacció de *L'Estel de Mallorca* i el seu director, a la CGT, diaris de Ciutat (*Diario de Mallorca, Baleares, Última Hora, El Día del Mundo*) quan han tengut la santa paciència d'anar publicant, dia a dia, setmana a setmana, articles i comentaris fent referència a *L'Antifranquisme*.... Gràcies als setmanaris, revistes i publicacions de la premsa forana (*Mig-jorn, L'Udol, Sa Plaça, Flor de Card*, etc.) i a *La Nau*; agraiït també a la ràdio i la televisió. Les mostres d'amistat i solidaritat han estat constants i això m'anima a continuar per aquest camí.

'Ben cert que la polèmica m'ha encoratjat a publicar més endavant altres capítols de les meves memòries. El meu agraïment també als defensors de la fracassada política de Santiago Carrillo, als antics dirigents carrillistes que m'han calumniat, perquè sense el seu ajut el llibre no s'hauria venut amb tanta rapidesa i celeritat. Malgrat les seves mentides i tergiversacions; malgrat els enverinats pamflets que m'han dedicat, he de reconèixer -i molta gent opina el mateix- que la dèria inquisito-

rial que han exercit en contra meua ha servit a la perfecció per a fer una inesperada propaganda de l'obra. I han ajudat, indubtablement, a exhaurir-la en poc temps. L'èxit no hagués estat tan aclaparador sense la seva valuosa participació.

'Crec que seria molt interessant que, en el futur, els llibres dels nostres autors tenguessin un ressò semblant o superior. Això voldria dir que, a poc a poc, avançem en el camí de la normalització cultural. No hi ha res més dolorós per a un autor que el constatar com el silenci plana, paorós, damunt la seva obra. El més trist és veure com els llibres -escrits, treballats amb tanta cura i dedicació- no es venen i resten, plens de pols, en els prestatges de l'editor. Afortunadament, com deia abans, gràcies als amics -i també als enemics!- el meu llibre ha servit per a engegar una de les polèmiques més interessants que hem pogut seguir en aquests darrers anys. I tant de bo que tot hagi funcionat a la perfecció, ajudant a l'autor -sempre mancat de medis de propaganda i promoció- a vendre bona part de l'edició. En definitiva, entre tots hem remogut les encalmades aigües de l'estany. I això era l'essencial: interessar la gent en la lectura i en la nostra història més recent".

Exceptuant algun tòtric element d'aquesta colla de sectaris, el noranta-nou coma nou per cent dels escrits varen ser a favor del llibre *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)*.

Posats en evidència davant tota la societat mallorquina, ridiculitzades tantes mentides i calúmnies, optaren pel silenci, conscients de l'errada que havien comès, de la brutor de

la seva actitud impresentable.

Poc temps després de la campanya rebentista dels excarrillistes illencs contra la meua persona i contra el llibre *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)* ens va arribar la informació que, en petit comitè, més d'una vegada havien comentat com va ser de gran la seva equivocació. El pamflet ple de mentides, calúmnies i barroeres tergiversacions que aquell grupet de forasenyats sectaris i dogmàtics havien publicat en el diari *Última Hora* dia vint-i-vuit d'abril de 1994 demostrava, a la vista de tothom, una podridura que no s'havia vist per aquesta terra potser d'ençà la guerra civil i la postguerra. Imaginant que, acarriant-se amb els dèbils, seria senzill fer callar un escriptor independent, nacionalista i de provat currículum de lluita contra la dictadura franquista, es trobaren de cop i volta amb el rebuig de l'autèntica esquerra mallorquina.

No cal dir que la brutal campanya rebentista en contra meua, en lloc de desanimar-me em va confirmar que anava per bon camí i que, a ser possible, no havia de deixar d'escriure les meves memòries i records de lluita la per la república, l'autodeterminació i el socialisme.

La campanya contra el meu llibre ordida pels sectors de l'excarrillisme illenc em va fer copsar la importància que podien tenir els escrits dels militants de l'esquerra revolucionària per als historiadors del futur. Ho dic sense pretensions personals, com a part d'un col·lectiu que pens conscient de la importància de la memòria històrica, de la transmissió de l'experiència acumulada.

Era evident que si el jove investigador mallorquí del dia de demà no volia trobar-se solament amb les manipulacions carrillistes i estalinistes, vora la història oficial d'encuny madrileny UCD-PSOE, calia oferir-li, en la mesura de les meves possibilitats personals, el material, tota la informació a la qual jo havia tengut accés a conseqüència de la meua militància antifeixista. Per aquest motiu, a poc a poc, han anat sortint al mercat editorial diverses obres relacionades amb la transició, la cultura i diversos aspectes del combat per la llibertat del poble mallorquí. Em referesc concretament a *Cultura i antifranquisme* (Edicions de 1984, Barcelona, 2000), *No era això: memòria política de la transició* (Edicions El Jonc, Lleida, 2001) i *Literatura mallorquina i compromís polític: homenatge a Josep M. Llompart* (Edicions Cort, Ciutat de Mallorca, 2003). **Ω**

NO MÉS ESTATUT. INDEPENDÈNCIA

Els partits polítics regionalistes de Catalunya aposten ara per la reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya per aprofundir en l'autonomia catalana dins de l'Estat espanyol. Tant CiU, com ERC o ICV pretenen, doncs, continuar sotmetent als catalans a l'obligació de viure ocupats pels espanyols durant unes dècades més.

La reforma de l'Estatut d'autonomia a la que s'agafen aquests partits no suposa cap ruptura respecte a Espanya. No proclamen la independència, ni tant sols parlen de la unitat de la nació catalana (de Salses a Guardamar), així doncs, continuen legítimament l'ocupació espanyola i la imposició

de les seves lleis, el seu exèrcit, els seus cossos policials, símbols i cultura.

Per què volem, doncs, un nou estatut d'autonomia als catalans? Aquesta reforma només suposa un maquillatge polític, després d'un quart de segle de Constitució espanyola i estatuts d'autonomia de les regions espanyoles. Els partits polítics catalans pretenen fer-nos unes quantes reformes que semblin que canvien alguna cosa, sabent que tot segueix i seguirà igual.

Els catalans som una nació, un poble que lluita per la seva independència, no per una major o menor autonomia dins d'un regne que ens ha ocupat durant 300 anys.

Això no s'oblida, per molt que botiflers, regionalistes i oportunistes ens vulguin fer perdre la memòria. Som un poble ocupat i oprimat, igual que Palestina, Còrsega, Euzkal Herria o Irlanda.

Ens han obligat a pertànyer a Espanya, dins del marc europeu no som reconeguts com a poble, tant que ens volien fer creure que a Europa se'ns reconeixeria tot i continuar pertanyent a l'Estat espanyol. Va sent hora que la població catalana desperti. Els actuals partits polítics que hi ha al Parlament autonòmic català no passen d'un regionalisme covard i acomodaticí. Pretenen mantenir-nos oprimits pels segles dels

segles.

I nosaltres, membres i militants independentistes (de l'esquerra independentista) hem de denunciar i dir prou a aquesta gent que ens ven. Per això diem no a la nova reforma de l'Estatut i diem no a CiU, PSC-PSOE, ERC o ICV... perquè tenim dignitat i volem la INDEPENDÈNCIA DELS PAÏSOS CATALANS. **Ω**

FORA BOTIFLERS.
INDEPENDÈNCIA!!!!

Succedani,
<http://paisoscatalans.org/succedani>

GUERRA I PAU

RECULL A CÀRREC D'EN RICARD-JOAN COLOM

PAU EN FALS

“ELS DE DALT DIUEN. LA PAU I LA GUERRA

són de natura distinta.
Però llur pau i llur guerra
Són com vent i tempesta.
La guerra neix de llur pau
Com el fill de la mare.
Té

Els mateixos trets terribles.

Llur guerra mata

allò que sobreviu

A llur pau.

QUAN ELS DE DALT PARLEN DE PAU

El poble pla sap

Que hi haurà guerra.

Quan els de dalt maldiuen la guerra,
Ja són escrits els fulls de mobilització.

ELS DE DALT DIUEN

Aquest és el camí de la glòria.

Els d'avall diuen:

Aquest és el camí de la tomba”

• (“Cató de guerra”, Bertoldt Brecht, 1898-1956, dramaturg marxista alemany).

B. BRECHT.

PROUDHON.

RAIMON.

• “La pau obtinguda amb la punta de l'espasa no és sinó una treva” (Pierre Joseph Proudhon, 1809-1865, autor anarquista).

• “Si la pau no pot ser mantinguda amb honor, ja no és pau” (Bertrand Russell, 1872-1970, activista pacifista, filòsof i matemàtic anglès).

• “Qui compra la pau amb l'or no la podrà sustentar amb l'acer” (Diego de Saavedra Fajardo, 1584-1648, escriptor i polític foraster).

• “De vegades la pau
no és més que por:
por de tu, por de mi,
por dels homes que no volem la nit.
De vegades la pau
no és més que por.
De vegades la pau
fa gust de mort.
Dels morts per sempre,
dels que són només silenci.
De vegades la pau fa gust de mort.
De vegades la pau
és com un desert
sense veus ni arbres,
com un buit immens on moren els homes.
De vegades la pau
és un desert.
De vegades la pau
tanca les boques
i lliga les mans,
només et deixa les cames per fugir.
De vegades la pau.

De vegades la pau
no és més que això:
una buida paraula
per a no dir res.
De vegades la pau.
De vegades la pau
fa molt més mal;
de vegades la pau
fa molt més mal.
De vegades la pau.

(“Sobre la Pau”, cançó dedicada a Ernesto Xè Guevara i cantada per Raimon -1940, Xàtiva- com a resposta al lema propagandístic de “25 años de paz” -dels cementiris!- del franquisme. La “nit” és el nom críptic que en Raimon dona al franquisme).

• “La més cruel guerra que Déu pot fer als humans, en aquesta vida, és privar-los d'aquesta guerra que vingué a dur. “Sóc vingut a portar la guerra” (Mateu 10:34), digué, i per a ensinistrar-los en aquesta guerra, “sóc vingut a dur el ferro i el foc” (Lluc 12:49-53). Abans, el món vivia una falsa pau” (Blasi Pascal, 1623-1662, científic, savi i escriptor catòlic occità, de l'Alvernia).

• “Una pau dolenta és encara pitjor que la guerra” (Publi Corneli Tàcit, ca. 54/57-ca. 125, orador i historiador llatí).

• “No deu ser considerat com a vàlid cap tractat de pau on hi hagi reserves tàcites per amanir una guerra futura” “No existeix cap Estat el cap del qual no desitgi assegurar-se una pau constant per mitjà de la conquesta de l'univers sencer si això fos possible” (Immanuel Kant, 1724-1804, filòsof alemany).

IMMANUEL KANT

A. TOFFLER.

• “La nova estratègia militar passarà per regular, controlar i manipular els mitjans de comunicació” (Alvin Toffler, nat 1928, científic nord-americà de Pros-

pectiva, autor d'“El xoc del futur”).

• “Quan la gent es pensi que tot està tranquil i en pau, aleshores, de sobte, els caurà al damunt la devastació, com dolors a la dona embarassada, i no se'n podran escapar” (1ª Lletre de Pau als Tessalonicencs, 5:3, escrita de Corint estant, devers l'any 51).

NATURA HUMANA.

• “El contrari a la guerra no és la pau, és la creació” (“Rent”, musical de Jonathan Larson).

“Parlar de pau, segons els precedents històrics, és inhumà. El món ha glorificat sempre els guerrers, i l'heroïtat ha estat tinguda per suprema virtut guerrera. Segons l'estimació humana, si deu aconseguïen vèncer-ne cent, encara que els maten a tots, són herois; i si dels deu en moren nou en la lluita, el qui hi resta deixa escrit el seu nom en l'heroïtat universal” (León Dandú, 1905-1985, escriptor foraster).

• “Els homes es cansen abans de dormir, d'estimar, de cantar i ballar que no pas de fer la guerra” (Homer, ca. s.X-VIII a. C., poeta grec).

• “Allò que hem menester de descobrir ara en el terreny social és un equivalent moral de la guerra: quelcom d'heroic que parli als homes amb un llenguatge universal com

el que utilitza la guerra i que sia, tanmateix, tan compatible amb llur personalitat com incompatible ha resultat ésser la guerra” (William James, 1842-1910, filòsof estadunidenc).

W. JAMES.

L. PASTEUR.

• “Dues lleis pareixen estar lluitant avui entre si. La una és una llei de sang i de mort que imagina sense cessar nous mitjans de destrucció i obliga les nacions a estar constantment preparades per al camp de batalla. L'altra és una llei de pau, de treball i de salut, que desplega de bell nou nous mitjans per a deslliurar l'home dels mals que l'assetgen” (Louis Pasteur, 1822-1895, químic francès).

• “En la pau l'hostilitat dels homes entre ells es mostra a través de creacions en lloc de mostrar-se a través de destruccions, com s'esdevé a la guerra” (Paul Ambroise Valéry, 1871-1945, poeta i assagista francès).

• “La llei primera i fonamental de la naturalesa és buscar la pau” (Thomas Hobbes, 1588-1679, filòsof i tractadista polític anglès).

• “Cap home no és neci per desitjar la guerra i no la pau; car en la pau els fills soterren llurs pares, i en la guerra són els pares els qui porten llurs fills a la tomba” (Herodot d'Halicarnas, 484-421 a. de C., historiador grec).

INTERESSOS MATERIALS.

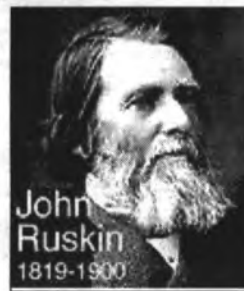
• “El nostre país i els altres països socialistes han menester de la pau; també la necessiten els pobles de tots els països del món. Els únics que ansien la guerra i no volen la pau són els grups del capital monopolista del grapat de països imperialistes, els quals s'enriqueixen amb l'agressió” (Discurs de Mao-Tsé-Tung en l'obertura del VIII Congrés Nacional del Partit Comunista de Xina, 15 de setembre de 1956).

• “Ni guerra entre pobles ni pau entre classes” (Lema revolucionari internacionalista).

• “Els diners no et donaran la pau, però si és cert que sense diners no tindràs pau” (Doris P.O'Moothill, *1947, escriptora irlandesa).

MATISOS I PARADOXES.

• “Tant la pau com la guerra són nobles o innobles segons de quina mena sien i segons l'ocasió” (John Ruskin, 1819-1900, escriptor, sociòleg i crític d'art anglès).

John Ruskin
1819-1900

CHAMBERLAIN.

• “Per a fer les paus en fan falta almenys dos; però per a fer la guerra amb un n'hi ha prou” (Arthur Neville Chamberlain,

1869-1940, polític anglès).

• “Quan hom no pot fer-se la guerra, fa la pau” (Yautley).

• “Hom posseeix la pau quan la pot imposar” (Remy de Gourmont, 1858-1914, novel·lista francès).

☉ “De robar, aixafar, violar, en diuen Imperi. I quan creen el desert, en diuen pau” (No en consta l'autor).

☉ “En la pau els lladres són penjats; en la guerra són honorats” (Proverbi francès).

☉ “La pau té les seves victòries, no menys insígnies que la guerra” (John Milton, 1608-1674, poeta èpic anglès).

TABALS DE GUERRA.

☉ “Si volem gaudir de la pau, devem vetllar bé les armes; si deposem les armes no tindrem mai pau” (Marc Tuli Ciceró, 106-43 a. C., orador, lleter i estadista romà).

☉ “Deuríem preparar durant la pau allò que freturarem en la guerra” (Publi Sir, s. I a. de C., autor llatí epigramàtic i compilador de màximes).

☉ “No demanis per favor el que puguis obtenir per la força” (Miguel de Cervantes Saavedra, 1547-1616, escriptor castellà, cim del Segle d'Or foraster).

PRETEXT O PROPÒSIT DE LA PAU-PER-A-LA-GUERRA.

☉ “La fita de la guerra és la pau” (Aristòtil d'Estagira, 384-322 a. de C., filòsof grec, deixeble de Plató i preceptor d'Alexandre Magne).

☉ “Si és menester fer la guerra, que la facin sols amb la mira de retornar a la pau” (Marc Tuli Ciceró, 106-43 a. C.).

☉ “El propòsit de tota guerra és en darrera instància la pau” (Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

☉ “La guerra és un gran esforç de tots cap a la pau. (Charles Louis de Secondat, Baró de la Brède i de Montesquieu, 1689-1755, filòsof occitanoparlant, teòric de la divisió democràtica de poders).

☉ “Estar amanits per a la guerra és un dels mitjans més eficaços per a servir la pau” (Georges Washington, 1732-1799, independentista estatunidenc).

☉ “Mai no he invocat la guerra sinó com mitjà per a la pau” (Ulysses S. Grant, 1822-1885, 18è president dels EUA entre 1869-1877).

☉ “Aquesta guerra, com la que vindrà més avant, és per posar fi a la guerra” (David Lloyd George, 1863-1945, escriptor britànic).

☉ “És pretext per a totes les guerres: aconseguir la pau” (Jacinto Benavente, 1866-1954, dramaturg foraster).

☉ “Som partidaris de l'abolició de la guerra; no desitgem la guerra. Però la guerra sols pot ser abolida mitjançant la guerra. Per a acabar amb els fusells, és menester d'agafar el fusell” (Problemes de la guerra i de l'estratègia, 6 de novembre de 1938, Obres Escollides, tom II. Mao-Tsé-Tung).

PROCÈS HISTÒRIC, SEQUÈNCIA TEMPORAL.

☉ “La guerra és dolça per als qui no la coneixen” (Erasmus de Rotterdam, 1466-1536, màxim humanista neerlandès).

☉ “La pau fa riquesa; la riquesa, supèrbia; la supèrbia duu la guerra; la guerra la misèria; la misèria, la humilitat; i la humilitat fa de bell nou la pau” (Johann Geller -o Geyler o Coeller- von Keyserberg, pensador alemany).

☉ “Ix de la guerra, pau; de la pau, abundor; de la abundor, lleure; del lleure, vici; del vici, guerra.” (Francisco de Quevedo, 1580-1645, escriptor anticatalà i antisemita castellà).

F.M.P. BENOIT.

CATERINA DE SIENA.

☉ “Res no pareix, de moment, més rar en la guerra que oir les mateixes veus de comand que tant repetidament van ser oïdes en el període de la instrucció. Ha de ser proclamat ben alt; ningú mai a França havia pensat que una diada pogués servir de debò” (F. M. Pèire Benoit, 1885-1962, novel·lista occità).

☉ “Tremend contrast entre l'espeterne del foc al bon començ i la pau de la cendra” (José Luís Coll, nat 1931, humorista castellà de cognom català).

☉ “En temps de guerra s'hi requiren armes, que en temps de pau no hi cal ballestes” (Refrany català, al “Tirant lo Blanc”, cap. 131, d'ençà 1460, obra atribuïda a Joanot Martorell).

☉ “La concòrdia augmenta les fortunes petites. La discòrdia arruïna les més grans” (Marc Vespasià Agripa, 63-12 a.C., alt col·laborador civil i militar d'August i sogre de Neró).

☉ “La pau fa créixer les coses petites, la guerra n'arruïna les grans” (Caius Salustius Crispus, 86-34 a. de C., historiador i polític romà).

☉ “En les amargors desitjareu la dolçor, i en la guerra, la pau” (Santa Caterina de Siena, 1347-1380, patrona catòlica coromana d'Itàlia).

☉ “Més val una pau relativa que no pas una guerra guanyada” (Maria Teresa d'Àustria, 1717-1780, emperadriu austriaca, filla del famós Arxiduc, rei traïdor de catalans i mare de Maria-Antonieta).

☉ “Vam perdre la guerra, digué el vençut; i el vencedor respongué: Pitjor fou quan perdèrem la pau” (Sergio Olarte).

☉ “Les reals victòries que perduren són les de la pau, i no pas de guerra” (Ralph Waldo Emerson, 1803-1882, polític i pensador estatunidenc).

Ma. TERESA D'ÀUSTRIA.

J.F. KENNEDY.

Fitzgerald Kennedy, 1917-1963, estadista i president democrata estatunidenc).

☉ “L'home ha de fixar un final per a la guerra. Si no, la guerra en fixarà un per a l'home” (John

PACÍFICS O PACIFISTES.

☉ “Qualsevol mena de pau entre els ciutadans em pareix preferible a una guerra civil” “Sempre la mala pau és millor que no la guerra” “Preferiria la pau més injusta a la més justa de les guerres” (Marc Tuli Ciceró, 106-43 a. C., orador, escriptor i estadista romà).

☉ “És millor i més segura una pau certa que no pas una victòria esperada” (Titus Livi, 59 a. de C.- 17 d. de C., historiador llatí, autor d'una monumental Història de Roma).

☉ “La pau per al món és el que el llevat per a la massa” (Talmud, s. IV-V, text sagrat del judaisme).

☉ “La pau més desafortunada és millor que no pas la guerra més justa” (Erasmus de Rotterdam, Desiderius Geert Geertz, 1466-1536, filòsof i màxim teòleg humanista neerlandès).

☉ “No hi hagué mai una bona guerra ni una pau dolenta” (Benjamin Franklin, 1706-1790, estadista científic i filàntrop nordamericà).

☉ “La guerra es la sortida covarda als problemes de la pau” (Thomas Mann, 1875-1955, escriptor alemany).

ERASME.

JOAN XXIII.

Roncalli, Joan XXIII, papa oberturista durant 1958-1963, que permeté la Bíblia en llengües vulgars als laics i altres novetats).

☉ “El dret és més preciós que la pau, i lluitarem per les coses que més aprop han estat sempre del nostre cor: per la democràcia, pel dret d'aquells que se sotmeten a l'autoritat a tenir veu en llur propi govern, pels drets de les petites nacions, pel domini universal del dret mitjançant un concert de pobles lliures que dugui la pau i la seguretat a totes les nacions i doni a la fi la llibertat al món” (Edmund Wilson, 1895-1972, assaigista estatunidenc).

☉ “Quan els pacífics perden tota esperança, els violents troben motiu per a disparar” (Harold Wilson, nat 1916, polític laborista anglès).

☉ “Si volem acabar amb els conflictes interètnics, devem invertir menys en guerres i invertir més en la cultura de la pau” (Frederic Mayor Zaragoza, nat 1934, president català de la UNESCO).

MAYOR ZARAGOZA.

JIMI HENDRIX.

☉ “Quan el poder de l'amor venç l'amor pel poder el món coneixerà la pau” (Jimi Hendrix, 1942-1970, músic, cantant i compositor americà). ☉

UN ALTRE MÓN SERIA POSSIBLE, SI US PLAU?

Fa unes setmanes el president dels EUA, G. Bush afirmava que per acabar amb els incendis calia tallar milers d'arbres, perquè si no hi havia arbres no hauria incendis. Després el senyor Aznar ens meravellava, mostrant-nos el seu domini de llengües tot parlant l'espanyol amb accent texà. Posteriorment, el senyor Berlusconi afirmava que les empreses haurien d'instal·lar-se a Itàlia perquè quasi no hi havia comunistes i les secretàries eren molt guapes. I per acabar de dir bajanades el senyor Putin afirma que a Rússia aniria

bé que la temperatura augmentés 3 graus, beneint el canvi climàtic, perquè així s'estalviarien aïres i tindrien més collites.

En definitiva, veient el lamentable espectacle que han fet Bush, Blair i Aznar amb la Guerra d'Iraq, enganyant a mig planeta ja que no hi havia ni una sola arma de destrucció massiva, i afegint totes aquestes declaracions irracionals de tots aquests presidents i dirigents mundials, encara em sorprenen que hi hagi vida al planeta Terra. Una altra cosa és que

veient els que ens representen i el que voten la majoria de ciutadans puguem afirmar que hi hagi vida intel·ligent al planeta Terra. Un altre món seria possible, si us plau? ☉

DSD

Berga

(Dionís TC)

Carta publicada al setmanari El Triangle, setmana del 13 al 20 d'octubre.

I N C A

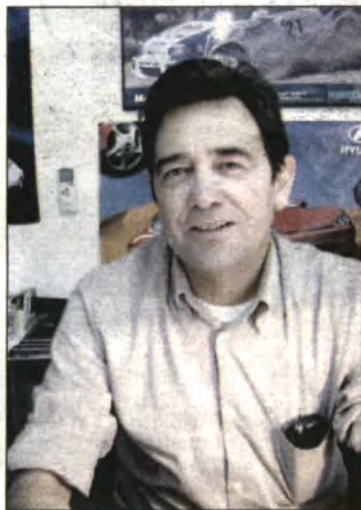
Fa un any que en Manuel i en Llorenç obren el Taller Lavauto Inca al carrer d'Andreu Caimari, 31 d'Inca. A la foto amb el seu empleat Lluís. Tel. 971 504 560

Fa 10 anys que n'Antoni Herrera regenta la Ferreria Tugores al carrer de Miquel Servet, 2 d'Inca. El seu sogre Joan Tugores la va obrir fa una quarantena d'anys. Tel. 971 500 809

Fa 4 mesos que n'Edel Esteban regenta el Bar Sa Rotonda al carrer Antoni Maura, 133 d'Inca. Despatxa els plats combinats i els berenars. A la foto amb la seva dependenta Valèria Marín. Tel. 871 911 297

Fa 10 anys que en Bartomeu Marqués va obrir la botiga de vendre cotxes Expo Car a l'Avinguda d'Alcúdia, 226 d'Inca. També ven bicicletes i patinets elèctrics. Tel. 971 881 270

Fa mig any que en Rafel Cladera regenta la Cafeteria Marina al carrer del canonge Quetges, 32 d'Inca. Tel. 971 503 373

Fa 40 anys que en Gabriel Buades regenta l'Elèctrica Sot al carrer de Ramon Llull, 44 d'Inca. Son pare, en Francesc Buades va obrir aquest negoci fa una cinquantena d'anys. El seu fill Gabriel és l'actual titular. Tel. 971 500 893

Fa 4 anys que en Jaume Capó va obrir la Immobiliària Aedes al carrer Bisbe Llopart, 40 d'Inca. Tel. 971 507 350

Fa 2 mesos que na Maria Sebastià ha obert la sabateria infantil i juvenil Cent Peuets al carrer d'Antoni Fluixà, 95 d'Inca. Tel. 871 910 230

Fa mig any que na Catalina Tomàs ha obert la botiga de puericultura Bavarall al carrer del Canonge Paieres, 84 d'Inca. Tel. 971 500 349

Fa tres anys que na Joana Barceló i el seu germà Francesc regenten la botiga de Confecció Novetats al carrer Biniamar, 14 d'Inca. Son pare i sa mare obren aquesta botiga fa 42 anys. Tel. 971 500 993

Fa 13 anys que n'Emília Risco va obrir l'estudi fotogràfic Guelmy al carrer Ponent, 31 d'Inca. A la foto amb sa filla Maria Teresa. Tel. 971 505 509

Fa 12 anys que na Francesca Banús regenta la botiga Joan Blancos II al carrer de Jaume Armengol, 54 d'Inca. Tel. 971 500 337

Fa 2 anys que n'Elionor Amengual, a qui veiem amb el seu fill Joan regenta la botiga Tui i Blau al carrer de l'Estrella, 16 d'Inca. Tel. 971 883 105

En Xisco Mulet és regidor d'UM a Inca. També és l'amo de viatges Massanella amb dues oficines a Inca i una al Port d'Alcúdia. Ens comenta que l'autopista a Manacor no és prioritària. Tel. 971 504 311

Fundado en 1768

Restaurant

C/ Jaume Armengol, 4
Tel. 971 500 024
07300 INCA (Mallorca)

PINTURES INCA

PINTURA en INTERIORS
FAÇANES · LACATS
PARQUETS · ESTUCATS
DECORACIÓ en GENERAL

Joan M. Corrales
Mòbil 600 535 144
Tel. 971 504 957

Carrer Mare de Déu de l'Esperança, 52 - Inca

Francisco Mulet
DIRECTOR

Viatges
Massanella
DAL 193 www.viatgesmassanella.com

► Miguel Duran, 5 • 07300 Inca (Mallorca)
T 971 50 43 11 • F 971 50 44 50 • xmulet@viatgesmassanella.com

Tintoreria i Rentaduria

Inca

C/ Costitx, 7- Tel. 971 501 035
07300 INCA - Mallorca

ANTI-ENVELLIMENT:

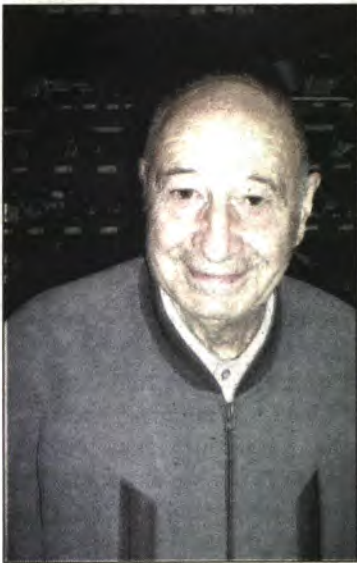
KH3(150 caps) 	<p>Millora la capacitat física i psíquica, la memòria, la concentració, la capacitat de vigilància, els trastorns de l'audició i de la circulació causats per l'edat.</p> <p>Rejovenix la pell i disminueix el dolor causat per artropaties.</p> <p>Capsules de: Procaina HCl 50mg., Hematoporfirina 0'2mg, Carbonat de magnesi 30mg, Fosfat de sodi H 0'6mg, Clorur de potasi 0'6mg, Fosfat de magnesi H 0'6mg.</p>
KH3	
Melatonina 2'5, 3 i 5 mg. 	<p>La melatonina és l'hormona natural que inverteix el procés de l'envelliment, combat la malaltia i estimula l'activitat sexual.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Es un agent de la son, natural i no addictiu, que ens garanteix dormir be cada nit. • Enforteix el sistema immunitari i per tant augmenta la resistència del cos al càncer i altres malalties. • Manté la vitalitat sexual. • Baixa la pressió arterial en cas d'hipertensió, i normalitza el nivell de colesterol a la sang. • Millora l'estrès.
GEROVITAL 	<p>Rejuvenidor a base de procaina. Fórmula que ens fa sentir amb més energia i que millora la memòria a base de proporcionar-nos els nutrients necessaris per reparar les cel·lules i membranes danyades.</p>
DHEA	<p>Fórmules magistrals.</p>

Per a més informació no dubti a consultar-nos.

I N C A

Fa 48 anys que en Bernat Mateu va obrir el Taller Renault a l'Avinguda d'Alcúdia, 19 d'Inca. Ara ja està retirat encara que continua anant al seu despatx cada dia. La seva filla Francesca és la titular del negoci. Tel. 971 507 589

N'Antoni Ferrari és la tercera generació que regenta la Ferreteria Ferrari al carrer de la Campana d'Inca. Ara, després de la reforma de la Plaça, te la botiga al carrer de la Sirena, 7. El seu avi Lluís Ferrari de Nàpols se va establir al carrer de sant Bartomeu d'Inca on feia d'esmolador l'any 1890. Tel. 971 500 137

Fa 3 anys que n'Antònia Fornés regenta la botiga Llanes Stop al carrer de la Campana, 10 d'Inca. Tel. 971 506 070

Fa 19 anys que en Joan Antoni Ripoll va obrir el taller de Moldures Solé al carrer de la Fira, 14 d'Inca. Tel. 971 505 458

Fa 2 anys que en Joan Marqués regenta la Barberia Marqués al carrer de la Glòria, 57 d'Inca. Tel. 971 504 253

Des de l'edat de 9 anys en que va guanyar el concurs de dibuix del Cercle Art i Cultura d'Inca, en Joan Barrotes fa de pintor. Pinta a l'oli, i fa retrats i caricatures. Aquests dies ha exposat al Casal de Cas Metge Cifre. Tel. 649 206 779

En Joan Beltran és la quarta generació a la botiga de colonials Can Benet a la Plaça d'Orient d'Inca. El reu rebesavi Benet Serra Barceló va obrir aquesta botiga fa 95 anys. Tel. 971 500 285

Fa 4 anys que en Mohamet El Ayachi del Marroc i n'Alícia Merino d'Andalusia regenten el Bar Nou al carrer de Lluc, 6 d'Inca. Despatxen les tapes i els entrepens. Tel. 971 881 803

aedes
2003, S.L.
Centres immobiliaris

Bisbe Llompart, 40 Bajos
07300 INCA - Mallorca
971 507 350
971 507 349 aedes.2003@wanadoo.es

Estética Integral

Katy Fernández

Sant Bartomeu, 49
07300 INCA
Tel. 971 50 60 96
Móvil: 696 77 47 66

RENAULT

BERNARDO MATEU LLOBERA, S. A.

VOS DESITJAM UN BON DIJOURS BO

Tels. 971 507 575 - 500 198
FAX 971 508 008
GRUA 24 h. Tel. 679 199 445
mateullobera@red.renault.es

Avda. Alondra, 19
07300 INCA (Mallorca)

BAR SEBASTIÁN

Tapes i entrepens

BON DIJOURS BO

Gran Via Colom, 79 - Tel. 971 504 973

L'ESTEL

EL DIARI DELS MALLORQUINS

TEL. 971 26 50 05

Maria Alberdina

- Centre de dia per a Persones Majors
- Assistència a Domicili
- Serveis Assistencials
- Activitats

Tel. 24 H
667 447 947

C/ Trencadors, 1 bis
07600 El Arenal
Tel.: 971 445 101

La polèmica sobre la catalanitat de Colom

D'un temps ençà, de la mà de Jordi Bilbeny, s'ha encetat de nou la polèmica sobre la catalanitat de Colom i la falsificació de la història per part de la historiografia espanyola i l'Estat. Sembla que els llibres de Bilbeny, i fins i tot la pel·lícula *L'apropiació del descobriment d'Amèrica: una conspiració d'Estat?*, han reobert un vell debat. Des de Lluís Ulloa, l'historiador peruà que el 1927 va anunciar la catalanitat de Colom, fins a Jordi Bilbeny, passant per Pere Català i Roca, un debat llarg sobre l'origen suposadament català de Colom i la paternitat, de dubtós honor, d'allò que tots, sense excepció i amb completa unanimitat, coincideixen a anomenar "descobrimient" d'Amèrica. Sembla que tampoc a Jordi Bilbeny, ell tan preocupat per la "veritat" i per com ens manipulen la història, se li ha acudit en cap moment criticar el concepte mateix de "descobrimient", com si el continent Americà hagués estat desert d'éssers humans el dia que van arribar Colom i els seus.

Per més senyes, Bilbeny, en declaracions a *El Temps* (número 1001), ens diu que ell "volia fer una novel·la històrica sobre Colom, perquè jo vinc de la poesia, de la literatura, i m'interessava aquest personatge enigmàtic, relacionat amb els reis catòlics, un corsari, que el desposseeixen, que el tanquen; tot el món exòtic de l'Atlàntic, de la primera trobada al continent; tota aquesta gesta nàutica amb les connotacions polítiques em cridava l'atenció". El subratllat és meu. Exotisme, "primera trobada", i gesta nàutica... Sobren els comentaris.

Tot plegat no és nou. Ni els termes del debat, ni aquesta manera d'encarar-se al personatge de l'Almirall sense immutar-se davant el "descubrimiento" i les bases ideològiques de la mentalitat imperial i genocida. Efectivament, com bé denuncia Miquel Izard en el seu recent article a l'*Avenç* (octubre del 2003): *Creació, història oficial i història sagrada*, Bilbeny i la seva reivindicació de la catalanitat de Colom, també són deutors d'una manera de fer la història pròpia dels que sempre han cantat les glòries pàtries de l'Estat que toqui. La història del poder, per entendre'ns. Sense voler veure que les glòries pàtries sempre es munten sobre la sang i el sofriment de qui paga els plats trencats de tanta glòria i tant "descubrimiento".

Bilbeny, que denuncia que se'n ha amagat la història i es dedica enfervoridament a restaurar la suposada autoritat catalana en la qüestió del "descubrimiento", cau en l'error de contraposar, a una història de justificació del poder estatal, la voluntat de construir-ne una altra en el mateix sentit, encara que oposada a la primera.

En aquest sentit, estic d'acord amb Izard i la seva contraposició burocràcia *versus* resistència. La història del poble sempre és la història de la resistència, mai del poder i les seves ambicions. De la resistència a les imposicions de les classes dominants i els seus projectes. Des de quan a qualsevol historiografia nacional catalana mitjanament progressista li ha interessat propagar les gestes dels almogàvers, o tractar de provar la catalanitat de la barbàrie anomenada "descubrimiento"? Jordi Bilbeny fa historiografia de dretes.

Per tant, estem d'acord amb Izard en denunciar aquells que, d'un temps ençà, sembla que troben bé glorificar el nostre passat "imperial" (les barbaritats comeses a Grècia, a les quals fins i tot Francesc Puigpelat ha dedicat un llibre), o que es complauen, com Bilbeny, a augmentar el nostre panteó de glòries pàtries tot incorporant personatges de la talla del "gran almirante".

Res més funest per a la nostra historiografia nacional que dedicar-se a reivindicar passats gloriosos, enlloc de dur a terme les tasques veritablement importants, com és treure a la llum una història nacional comuna que ens ajudi a percebre'ns com un sol poble a valencians, mallorquins, nordcatalans, principatins i algueresos.

Fins aquí la crítica a Jordi Bilbeny, en la qual, com ja he dit, coincideixo amb Miquel Izard. Ara, però, crec que hauria de criticar els excessos de Miquel Izard,

que en el seu zel per fustigar l'intel·lectual al servei del poder (de qualsevol poder) acaba matant tot el que és gras...

En efecte, Izard diu que els posicionaments de Bilbeny són característics de "la nostra Història Sagrada, també estatal de 1980 ençà". M'agradaria que m'explorés Izard en què s'assembla la descentralització administrativa que representa la Generalitat principatina a un Estat.

Més encara: per Izard, els partidaris de la història explicada a la manera de Bilbeny, "veuen Catalunya com a "unitat de destí en l'univers", esmenten una sola tradició política; així, en el llistat de greuges perpetrats per l'enemic, citen la guerra del 1936, i massa catalans, Cambó o Pla, col·laboraren enfervoridament amb Franco. Ni tota la gent del Principat es revoltà contra Joan II, ni eren contraris als Trastàmares".

El que deia... Izard mata tot el que és gras. En el seu zel per atacar la historiografia "oficial" d'un encara inexistent i hipotètic Estat Català, que sembla donar per fet amb la Generalitat pujolista, Izard arriba a posar en dubte el fet mateix que el país sigui una entitat nacional única (que suposadament seria filla "d'una sola tradició política"), aportant a com a dèbil, debíssim argument, les reaccions de signe nacional contrari (a la tradició suposadament única) dels mateixos catalans.

És evident que una nació no és una entitat ni compacta, ni homogènea, ni uniforme. Això és el que voldrien els nacionalistes estatals, dels qui sembla que Izard és subconscientment deutor.

Del fet que hi hagué italians que combateren en la guerra civil contra les tropes enviades per Mussolini, seguint la "lògica" izardiana, hauriem de deduir que Itàlia no és una entitat unitària? O del fet que hi hagi comunistes als EEUU també hauriem de deduir que els Estats Units no són una comunitat nacional, no? Si la nació no respon tota a la una davant una qüestió o un fet històric no existeix, sembla dir Izard. I, és clar, si no existeix: a què treu cap una historiografia "nacional" que canti les glòries pàtries? Historiografia nacional i glòries pàtries semblen unitats indisso-lubles en la ment d'Izard...

Izard també sembla argumentar oblidant que la causa dels Trastàmares, la dels Borbons o la de Franco tenen en comú, cadascuna en el seu temps i a la seva manera, una mateixa voluntat de sotmetre la terra catalana a un poder estranger. També sembla, seguint Izard, que del fet que hi hagués catalans que defensessin aquesta causa en podem deduir que la Catalunya de la causa oposada, la que defensaven els anomenats "patriotes" és, senzillament, "una altra tradició política". Potser defensar la causa borbònica el 1701 no és ser gaire "botifler"; però sí és fer-ho el 1707 o el 1714, no? I també sembla evident que defensar la causa de Franco, "perquè els rojos no ens prenguin fàbriques i propietats" no és pas defensar la causa de la integritat nacional del país. O ara sembla que defensar la Catalunya abans sotmesa que "roja" és tan legítim com defensar la plena llibertat del país? Izard defensa la legitimitat de la causa popular quan convé? O no serà que per Izard els que lluitaren al 1714 tan sols defensaven "un altre model d'estat", com diuen ara alguns historiadors i com deia fa temps l'Aleix Vidal Quadras... o Pasqual Maragall, en conversa amb Maria Aurèlia de Capmany a "Converses a Barcelona", a principis dels vuitanta. Estranyes coincidències...

En definitiva: Izard, per denunciar les tendències reaccionàries o retrògades de la nostra producció historiogràfica, sembla que no té altre recurs que carregar-se la possibilitat mateixa de bastir una historiografia nacional. Perquè, és clar, nació és estat. I el pecat (original) és constituir-se en Estat, que no és una institució històrica al servei de les classes dominants (i que pot ser posada al servei de les classes populars), sinó la font originària i primigènia de tots els mals, com sembla dir Miquel Izard. Ω

Mateu Llopis

Trist final per a les Balears de l'ecotaxa

Dijous, 23 d'Octubre

INFORMA: **BACCUS**

El Parlament de les Balears va derogar ahir dimarts l'ecotaxa. Aquest impost sobre les pernoctacions en els allotjaments turístics, destinat a millorar la sostenibilitat de l'illa i a reforçar els seus atractius, ha estat l'eix de debat durant els últims anys. Amb el retorn a la presidència del popular Jaume Matas, la seva derogació era qüestió de temps.

El Partit Popular ha fet servir el poder de la majoria absoluta per escombrar aquest impost ecologista, creat durant l'anterior legislatura per tal de que una part dels ingressos per turisme anés a parar a la preservació del medi ambient de les Illes Balears.

Els populars han al·legat que aquest impost podia fer minvar l'allau de turistes que estíuejen a les Illes, i més després de l'11 de setembre. Els populars també han atribuït a l'ecotaxa, la pèrdua de llocs de treball a l'hosteleria.

En fi, un cop més, els governs de dretes ens recorden que els interessos econòmics primen per sobre dels interessos ecològics. Esperem però, que l'ecotaxa estigui tan sols adormida, i no pas morta!

Re: Trist final per a les Balears de l'ecotaxa

Joan07eu, el 24 d'Octubre a les 0:28

Que vulguin fer creure que l'ecotaxa és la causa de tots els problemes econòmics de les illes és molt trist, però encara ho és més pensar que hi ha molta gent que s'ho creu. Ara que ja l'han tret, que faran? Tota la seva campanya es va basar en això.

Re: Trist final per a les Balears de l'ecotaxa

Anònim, el 24 d'Octubre a les 10:53

Jo he estat este estiu a Mallorca, per aparcar el cotxe a un parking d'una platja, em volien cobrar 14 €, això no espanta els turistes, l'ecotaxa sí...

Re: Trist final per a les Balears de l'ecotaxa

Anònim, el 24 d'octubre a les 14:00

Un cop més la dreta guanya fent servir l'argumentació de la por. Por de perdre el lloc de feina, por d'haver de cercar feina fora de les Illes, por al cap i a la fi de jugar fort per canviar o diversificar el model econòmic dins el qual hem viscut tota la vida.

El que no surt als noticiaris (i no sortirà a la futura tele-Mates "bilingüe") és que molts petits comerciants veuen com els seus negocis es se'n van a porgar fum ja que el poder adquisitiu del turisme d'anem a plegar una merda gegant a Mallorca és penós i els únics que al final viuen del turisme són els senyors Melià, Rius, Flaquer i companyia. Els altres hem de viure d'uns sous d'allò més normalets i pagar com si fossim els capatassos anomenats.

Però quan es fa por al personal i el Pacte no reacciona davant les mentires que es digueren, la gent vota a qui promet sopar calent al capvespre, malgrat que sigui un sopar ben lleugeret.

No vull ser classista, però jo a ca meua em sobren turistes que no tenen prou poder adquisitiu com per gastar l'euro diari de l'ecotaxa. Quin model d'economia poden sustentar aquest tipus de turisme?, lògicament només el del "tot inclòs" dels grans hotelers; perquè els altres només patim els inconvenients del turisme i de beneficis cap. Veiem com els nostres fills i germans han de viure fent de servents a l'hosteleria amb subcontractació, "treball-bassura" i altres metologies pròpies de la economia submergida.

Resumint, tot el que envolta l'ecotaxa no és més que una metàfora d'un problema de fons: por a ser allò volem ser i vendre les nostres aspiracions per quatre engrunes i unes mentires reconfortants.

Malgrat això, algú digué que un poble té els governants que mereix. Qui es deixa fer por el manen covards o traïdors. Ω

Que son els PPCC (Països Catalans)?

Els Països Catalans són les terres de llengua catalana. Formen un conjunt de 70.000Km2 amb més de 11.000.000 d'habitants que utilitzen la mateixa parla.

- * **L'antic PRINCIPAT de Catalunya**, amb Barcelona per capital. 5.980.000 habitants
- * **Les Valls d'ANDORRA**. 38.000 h. (Situated al nord-oest del Principat)
- * **El País VALENCIÀ**. 3.350.000 h. (Situat al sud del Principat)
- * **La ciutat de L'ALGUER** a Sardenya (Itàlia). 37.000 h.
- * **CATALUNYA-NORD**: Compren les comarques Capcir, Alta Cerdanya, Conflent, Rosse-

lló, Vallespir. 330.000 h. (Situat al nord-est del Principat a l'estat Francès)

- * **Les Illes BALEARS** amb Ciutat de Mallorca (Palma de Mallorca) per capital 755.000 h.
- * **FRANJA DE PONENT** a Aragó 48.000 h. (Situated a l'oest del Principat)
- * **El Carxe (MÚRCIA)** 2.000 h. (Situat al sud del País Valencià)

* Actualment el nombre total de Catalanoparlants es aproximadament de 10.540.000 persones. De 56 llengües Europees, el Català ocupa el lloc 21, per davant de llengües com el Danès, l'Eslovac, l'Esloveni, o el Basc. L'Àrea lingüística catalana es territorialment més gran que Holanda, Bèlgica, Dinamarca i Suïssa.

La Llengua catalana pertany a la Branca Occidental del grup de llengües Romàniques d'Europa. Va sorgir a partir del Llatí, de la "llengua vulgar" parlada pels habitants de l'antiga "Marca Hispànica", i es va consolidar com a llengua als segles 8e. i 9e. Les primeres evidències escrites en català daten del segle 12e, son els escrits anomenats "Les Homilies d'Organyà".

Es va expandir territorialment mitjançant la con-

questa de Mallorca i València. La seva evolució s'ha fet normalment i a més de l'important fons de la llengua romànica cal reconèixer que ha anat adquirint caràcters ben específics que determinen la seva originalitat en front de les llengües veïnes: castellà, francès, Italià, occità...

La seva normalització ortogràfica va ser definida a principis del segle XX pel Professor Pompeu FABRA tot incloent-hi una acceptació molt estesa per la pronúncia.

Després de diversos períodes de repressió, avui el Català es la llengua oficial de Catalunya, Balears, i València, juntament amb el Castellà. Gràcies al Principat d'Andorra, únic país independent del món on l'idioma oficial es el Català, la llengua catalana té una presència a les Nacions Unides.

Amb gramàtica, diccionaris, ràdios, televisions, i ensenyança a les escoles, el català està retrobant a poc a poc el camí de llengua principal al seu territori propi, però no és encara totalment "salvat" i és molt amenaçat a fora del Principat.

Una part dels PPCC està incorporada a l'Estat Francès (Catalunya-nord), una ciutat és "italiana" (L'Alguer) i tota la resta és a l'Estat Espanyol. Sols Andorra ha pogut conservar una personalitat política independent i només allí la llengua catalana és - normalment i totalment- oficial. Ω

NO CREC ÉSSER DE CAP MANERA INCOHERENT

*Dedicat amb respecte a l'Excel·lentíssim Don José Maria Aznar López
Llegit i transmès des de Flaix F.M. el 30 d'octubre del 2003 a un quart de
nou 8'15 h del mati*

Senyor President del Govern espanyol, amb, i malgrat, la fama que tenc de guinyol, me permeti, no obstant, li faci present que aneu errat, Senyor President, en la qüestió autonòmica basca, confont, Vostra Excel·lència, la tasca del malnat i depravat terrorista amb el legítim fervor nacionalista. Un estat associat no és un estat separat i no cal a Salamanca haver estudiat per semblant perogullada haver aprovat. Excel·lentíssim Senyor President, des del respecte a la hispànica constitució, no crec ser de cap manera incoherent si jo opin que el dret a l'autodeterminació és un dret legítim i natural per un basc o un català com és admès, que ho és per un saharui o un iraquí. Ω

Joan Antoni Estades de Moncaira i Bisbal
Hidalgo a Fuero d'Espanya

Anti-catalanisme

El catalanisme, un altra vegada torna a estar perseguit. El govern del Sr. Aznar i el partit polític que representa són els únics de la Comunitat Europea que recelen a l'hora de normalitzar el dret a l'ús de les llengües pròpies de les diferents nacions que integren el context nacional denominat Espanya.

A la nostra Comunitat Autònoma, després del triomfal èxit electoral del Partit Nacional-Conservador (PP) de les Espanyes, ha aparegut un nou censor de l'idioma català, que ja en temps de les autocràcies monàrquiques i dictadures militars, la darrera amb el Caudillo, fou perseguit, reprimat, postergat i prohibit.

El sr. José María Rodríguez, com a conseller d'Interior (el més semblant als antics governadors civils del franquisme), ha estat escollit per aquesta patriòtica missió. El sr. Rodríguez, d'origen valencià i cognom castellà, s'ha torbat menys en restringir l'ús del català a l'Administració Pública que el sr. Mates a suprimir l'ecotassa. És això imposició, tolerància, justícia o un Pronunciament civil?

Continuant amb la caça de bruixes, el govern del PP del sr. Mates (segons el diari EL MUNDO/EL DIA DE balears) ha retirat la subvenció que tenia assignada la publicació mallorquina en llengua catalana L'ESTEL per separatista, tendenciosa contra la monarquia i per fer apologia del republicanisme.

Però, el més tenebrós d'aquesta situació política és l'atreuiment que ha tingut el govern de sr. Aznar en preservar, emparar i SUBVENCIONAR, la Fundación Francisco Franco Baha-monde amb la suma de 41.000 euros per la difusió del coneixement, dimensió humana, política i militar del Caudillo. El lema d'aquesta fundació és: "Franco hombre honrado y modesto que no ambicionó nunca el poder". La Conselleria de Cultura del Govern Balear recolza aquesta iniciativa.

Estam farts de viure sota el jou espanyol amb les seves impositions històriques respecte al castellà. Com a persones cultes, els catalanoparlants no estam contra cap llengua universal. Però, punyetes! Deixau-nos emprar i exercir, amb ple dret, la nostra llengua: el català. El català no hauria de ser motiu de vexació en el segle XXI. La drete espanyola continua essent repressora. Ω

Antoni Joan i Julve

<http://www.avui.com/avui/diari/03/mai/06/c20206.htm>

L'arxiu secret vaticà i el catalanisme

Albert Manent

L'arxiu secret de la Santa Seu és un dels més importants d'Europa i es deixa consultar molt a poc a poc. Ara sembla que s'obrirà fins al 1939, la qual cosa ens permetria de veure els documents de la Guerra Civil.

Mossèn Ramon Corts acaba de publicar l'obra *Regests de la documentació del segle XX sobre Catalunya i la Santa Seu conservada a l'Arxiu Secret Vaticà* (Facultat de Teologia de Catalunya, 2003). Es tracta del fons de la secretaria d'Estat (1899-1921). L'autor ens ofereix el resum -regist- de 250 documents, els quals arriben a més d'un miler si hi sumem els que va publicar dins una altra obra paral·lela, que recollia el fons de la nunciatura de Madrid durant els mateixos anys i que publicà la Facultat de Teologia el 1992.

El conjunt és fonamental per conèixer des de dins l'actitud del govern espanyol, de la cúria romana i d'alguns bisbes catalans en relació amb els que anomenaven regionalisme i els recels que alçava entre certs jerarques romans perquè confonien el catalanisme amb un partit polític. Si és cert que hi ha informacions fefaents sobre el matrimoni civil, l'escola laica, la Setmana Tràgica, el sacerdot secularitzat Segimon Pey i Ordeix, que d'integrista passà a anticlerical, el gruix del material que ens ofereixen els llibres que pacientment ha preparat mossèn Corts és el catalanisme. El govern espanyol estava a l'aguait de qualsevol nomenament de bisbe a Catalunya i, com que tenia el dret de presentació del candidat a Roma, preferia, com escriu el ministre Romanones, que els bisbes catalans fossin nomenats per a seus d'Espanya endins, mentre que maldava per evitar que, per exemple, Barcelona i Tarragona, fossin diòcesis regides per catalans. De vegades el govern transigia amb un valencià perquè sabia que, tot i que parlaven un dialecte afine, com diu un document de la Santa Seu, la formació castellanista dels preveres valencians no afavoriria gens la catalanitat i encara menys el catalanisme. Però curiosament el cardenal Vico afirma que en un moment determinat no seria prudent que un valencià fos nomenat per a Tarragona, ja que "els catalans s'oposen als valencians".

Un cas escandalós fou el del valencià Enric Reig i Casanova, bisbe de Barcelona, que condemnava Montserrat i volia fer desterrar els il·lustres caputxins Miquel d'Esplugues i Rupert Maria de Manresa. També topà amb els canonges, amb la Mancomunitat i amb entitats catòliques i finalment el 1920 el traslladaren a València. Mossèn Corts ha publicat l'obra breu, Josep Puig i Cadafalch. Un polític catalanista i catòlic (Balmesiana, 2003), que resumeix amb una documentació exhaustiva aquest desgraciat afer.

En els regests hom trobarà informacions sobre l'obra social dels jesuïtes Gabriel Palau i Antoni Vicent i encara de l'oposició d'alguns bisbes a donar suport al Diccionari català-valencià-balear d'Alcover i Moll per considerar-lo catalanista. Però l'intent de treure de Catalunya Vidal i Barraquer i sobretot Josep Torras i Bages va produir reaccions irades, com una carta del caputxí Vives i Tutó al cardenal Rampolla: "Me parece imposible que el nuncio sea tan corto de vista que no vea el gran disparate no oponiéndose al traslado de monseñor Torras y Bages de Vich. V.E. no sabe (cuanto sé yo) lo profundo que fue i quedó la llaga causada a flor de patriotismo y catolicismo con enviar allá [a Barcelona] al valenciano [Joan Josep Laguarda] después de esperar que fuese el obispo de Vich".

El Dr. Corts, que publicà ja una tesi doctoral, amb pròleg del pare Batllori, feta a la Gregoriana, sobre l'arquebisbe il·lustrat Torras Amat, hauria de tenir els mitjans i els col·laboradors que calguessin per poder enllestir en pos anys altres volums, que ens il·luminarien molt sobre la nostra història, política, religiosa i social del segle XX. Convido les institucions i alguna fundació a posar-hi fil a l'agulla. Recordem que els microfilms de la documentació regestada es serveixen a l'Arxiu Nacional de Catalunya i no cal anar així a Roma a consultar-la.

Sandwich intel·lectual, moral, etico y Teologico

La iglesia fascista (catolica)[Sic]espanola, con su Brunete Teologica -la Conferencia Episcopal espanola, que dirige el Kommandant Monsignore Estepa: se pronuncio -parados sobre al altura moral que le han dado 1 millon de muertos- en un eructo teologico de proporciones.

El Kommandant -Monsignore Estepa y sus amanuenses de la Conferencia Epsicopal Espanol han dicho-siguiendo la linea del Francoismo Eterno:Dominuit Vascones! Hya que dominar a los Vascones".

Kommandant Monsignore Estepa (llevava su Sotana de Color Azul, en honor a la Legion Azul espanola que peleo junto a las SS de Adolf Hitler?)declara -o eructa para ser intelectualmente mas exactos- que Euskal Herria -el Pueblo Euskaldun- no tiene el Derecho a la Autodeterminacion.

En cambio el papa-que guardo un silencio o memoria selectiva con respecto al Derecho del pueblo Euskaldun a elegir Libre y Democraticamente su propio Futuro, a traves del voto de sus ciudadano: dice en cambio sobre Irak: el Pueblo Iraki tiene el Derecho a ejercer su autodeterminacion y elegir democraticamente sus representantes.

Cual es la diferencia entre el Derecho a la Autodeterminacion:Si para Irak, o Timor, pero no para Euskal Herria.

Seria interesante si Santo Tomas de Aquino, Doctor de la Iglesia Catolia, que opina sobre esta discrepancia teologica de proporciones.

[EL pobre Santo Tomas debe estar revolviendose en su Tumba!].

Asi tenemos, que la Doctrina del Derecho a la Autodeterminacion de los Pueblos, que fuera la Doctrina Wilson (del ex Presidente de USA Woodrow Wilson), como el medio de solucionar los Conflicto y negacion de Derechos de los Pueblos Sin Estado (entre Ellos Euskal Herria) fue rechazada por los gobernantes de la Europa Post WWI: Clemenceau, etc.

Los resultados de negar el Derecho a la Autodeterminacion, terminaron en la WWII, luego..Bosnia, Croacia,Kosovo, Timor, y la lista es muy larga.

USA, que durante casi 70 años, dejo la Doctrina de su presidente Woodrow Wilson del Derecho a la Autodeterminacion de los Pueblos, en el "congelador", como parte de la "Gerra Fria" o WWII, como la llaman otros.

USA President Clinton, sin embargo rescato la Doctrina Wilson, y la aplico en TIMOR (East Timor), con el logro de que los Timorenses, haya podido ejercer el Derecho a la Autodeterminacion de los Pueblos-que se niega a los Euskaldunes, via Brunete Eclesiastica incluida.

Aquí vemos a Condolezza Rice, en el medio de un sandwich de jamon y queso: Por un lado sigue con la Doctrina tradicional de los USA:Doctrina Wilson de respetar el Derecho a la Autodeterminacion de los Pueblos o seguir los lineamientos de la -ahora llamada- WWIV y como en el 1920 hicieron los Gubernantes europeos en contra de la Doctrina Wilson-negaron el Derecho a la Autodeterminacion de los Pueblos a elegir su propio destino, libre y democráticamente a traves de la decision de sus ciudadanos.

EN este "sandwich intelectual, moral, etico y Teologico", vemos a Condolezza Rice -US President Bush Advisor- entre lo "correcto etico, moralmente y de acuerdo a Derecho Internacion y la Doctrina del US President Wilson al Derecho a la Autodeterminacion" y lo a ignorar los que el US President Clinton y Madeleine Albright hicieron a Timor (East Timor); o se seguira con una politica "kissingerian de "Real-Oil-Politiks".

(En donde Assnar, piensa obtener -que le arrojen como a los perros un hueso- algun Contratillo en Irak para Repsol, alguna Constructora del Franquismo reciclado.

Alfred Hualde Miami, Florida,USA

BasqueForum-BasqueDiaspora Moderator

Nota: GARA,DEIA.ABC.

Este articulo no lo Publica GARA, porque los Politiko-Komisar no lo consideran suficientemente "kosher-

gauche".

Deia, no se porque-sera porque nunca han aceptado articulos y escritos conflictivos con "la legalidad vigente".

ABC, Jamas lo publicaria. Solo esperan que el Kommandant-Monsignore Estepa, me excomulgue de su "iglesiilla" (a la que no pertenezco),o que Fray Torquemada

Garzon:pida mi extradicion a USA-que sabe que no lo podra lograr nunca, pues existe aqui el Derecho a la Libertad de Expresion,contrario a las "leyes" del Terrorismo de Estado espanol:Terrorismo Judicial, Terrorismo "legal" (hasta 4 años preso sin ir a juicio) o Terrorismo Puro y Duro. Fray Troquemada Garzon, no se atreve a pedir la extradicion a USA. Porque sera.

Los Zarzalejos-ABC-BBV : solo de leerlo a traves de sus amanuenses les causara escozor o algo mas.

Que sàpiga jo l'arquebisbat de Barcelona depen directament del Vaticà o Santa Seu des del dia que l'antic bisbat de Barcelona fou convertit en arquebisbat i el mateix passà amb el bisbat de Madrid-Alcalà. Això crec que fou a l'entorn dels anys 60 o 70. Abans el bisbat de Barcelona formava part de la província metropolitana de Tarragona. Ara farà cosa d'uns deu anys. l'arquebisbat de Madrid fou convertit també en província metropolitana amb dos bisbats sufraganis, un d'ells el bisbat d'Alcalà de Henares que abans anava unit amb Madrid. Abans de ser arquebisbat dependent del Vaticà la diòcesi de Madrid Alcalà feia part de la província eclesiàstica de Toledo. Crec que tot bon historiador sap que tant Toledo pels castellans parlants com Tarragona per la gent de parla catalana revendiquen la consideració de Seu Primada a les Espanyes.

EL FUTUR D'EUSKADI

Els bisbes condemnen dividits la "immoralitat" independentista

La Conferència Episcopal aprova un text sobre el terrorisme d'ETA que ratifica les tesis d'Aznar, amb 8 vots en contra i 5 abstencions

Ferran Casas
MADRID

Rouco força la validació d'una instrucció pastoral redactada per l'ala més espanyolista de la cúpula eclesial

L'assemblea plenària de la Conferència Episcopal Espanyola va voler tallar ahir les acusacions de tebior en relació amb el terrorisme i el nacionalisme basc que des del govern espanyol se li van fer després de la pastoral que el passat mes de maig van fer els bisbes bascos criticant la llei de partits. El text, aprovat pel 80% dels bisbes del conjunt de l'Estat, considera "immoral" promoure propostes sobiranistes o independentistes que trenquin el marc espanyol, en al·lusió a ETA i a la proposta del lehendakari Juan José Ibarretxe.

La instrucció pastoral, que du per títol Valoració moral del terrorisme a Espanya, de les seves causes i les seves conseqüències, renega sense embuts del terrorisme i del model de nacionalisme "totalitari i excloent" d'ETA, que titlla d'organització "d'ideologia marxista revolucionària". Però el document aprovat no és doctrinal, i per tant no és d'obligat compliment per a tots els membres de l'Església, encara que el portaveu de la CEE, Juan José Asenjo, va considerar que "seria una temeritat" que alguns bisbes "no acceptessin la col·legialitat i el sentir de la majoria". El fet de ser una instrucció fa que només hagi de ser aprovada per la majoria dels presents a l'assemblea. Els documents doctrinals, en canvi, han de ser aprovats per unanimitat. En cas de ser aprovats per dos terços o més dels presents, aquests documents han de ser posteriorment validats pel Vaticà.

13 bisbes -8 van votar en contra i 5 es van abstenir- no van donar suport a la instrucció pastoral, que va rebre l'a-

val dels altres 63 presents. El vot va ser secret i electrònic, però a ningú no se li escapava ahir a la seu de la CEE que els recels respecte al text provenien de les diòcesis basques i catalanes.

El president de la Conferència Episcopal, el cardenal de Madrid Antonio María Rouco Varela, havia encomanat redactar l'esborrany del text a una comissió presidida pel seu home de confiança, el bisbe auxiliar de Madrid Eugenio Romero Pose. També en formaven part prelatos enquadrats en l'ala més espanyolista de la CEE, com l'arquebisbe castrense José Manuel Estepa o els bisbes d'Ourense, Luis Quinteiro, de Sogorb-Castelló, Juan Antonio Reig, o de Còrdova, Javier Martínez. Cap bisbe basc o català en formava part.

Després que transcendís que alguns prelatos bascos o catalans volien desestimar el document i retardar-ne l'aprovació fins al febrer, en una reunió restringida de la cúpula eclesial, dijous a la nit, Rouco va expressar la voluntat de tirar-lo endavant de seguida, amb consens o sense. Els bisbes van dedicar tot el dimarts i el matí del dijous i el d'ahir a discutir i perfilar el text definitiu, que va ser votat pels bisbes en actiu, ja que els bisbes emèrits, o sia els retirats, presents -entre ells el de Sant Sebastià, José María Setién- no tenien dret a vot. Durant el debat es va produir una agra discussió entre Setién i Estepa, que fins i tot va entrar en el terreny de la desqualificació personal.

Les especulacions sobre els noms dels 13 bisbes crítics eren diverses. Es donava per fet que entre els qui van votar en contra hi havia l'actual bisbe de Sant Sebastià, Juan María Uriarte, l'auxiliar de Bilbao, monsenyor Etxenagusia, el titular de Vitòria, monsenyor Azurmendi, el de Girona, Carles Soler Perdigó, el de Vic, Josep Maria Guix, i l'auxiliar de Barcelona, Joan Carrera. Pel que fa als abstencionistes es contemplaven els noms de monsenyor Etxarren, que exerceix a les Canàries, del bisbe de Bilbao, Ricardo Blázquez, de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles, i el del bisbe de Solsona, Jaume Tresserra.

Fonts eclesials atribueixen l'aprovació del controvertit document no només a una reacció davant el posicionament dels bisbes bascos, sinó també al malestar que va suscitar al govern central, ja fa mesos, el fet que la CEE es negués a subscriure el pacte antiterrorista signat per PP i PSOE. Una altra via de pressió del govern central sobre la CEE per forçar el document de 22 pàgines en els termes en què es va presentar hauria estat l'amenaça de retirar l'assignatura de religió dels programes educatius en la nova llei de qualitat. Finalment es va salvar a última hora que l'assignatura de religió tingués consideració acadèmica, enmig de les queixes dels sectors laics, amb una autoesmena del PP.

El cinquè punt

El coordinador de la redacció, monsenyor Romero Pose, va considerar que l'aprovació del text "no havia trencat la comunió" entre els jerarques de l'Església de l'Estat espanyol, però, sense voler informar sobre els posicionaments "confidencials" de determinats bisbes bascos i catalans, va admetre que el cinquè punt del text, el que du per títol El nacionalisme totalitari, matriu del terrorisme d'ETA, que carrega amb força contra els postulats sobiranistes siguin o no violents, havia estat la part "més complexa". En tot cas, va negar cap tipus de tensió o trencament: "Després

de la reunió hi ha més comunió entre tots", va afirmar.

I és que el text fa en la cinquena part un fort atac contra els postulats que en l'actualitat defensa el PNB, en considerar il·legítima i no inclosa en la doctrina de l'Església la pretensió d'independència. Així, també defensen el marc constitucional com l'únic viable i el qualifiquen d'"ineludible", tot considerant que qüestionar la unitat d'Espanya "ni és prudent ni és moralment acceptable".

EL FET I EL SEU CONTEXT

Opinions diverses sobre l'última pastoral dels bisbes espanyols

L'arquebisbe de Barcelona destaca que, en el capítol cinquè, "es fan valoracions sobre el nacionalisme en general"

David Rico 05/12/2002

L'última instrucció pastoral de la Conferència Episcopal Espanyola, titulada Valoració moral del terrorisme a Espanya, de les seves causes i les seves conseqüències, ha generat opinions diverses entre els creients espanyols. I és que el seu contingut inclou matèries opinables que, tot i que s'intentin argumentar a la llum de la doctrina social de l'Església, permeten diferents interpretacions. Pot sentir-se Església tant el cristià que vulgui la independència de Catalunya o el País Basc com el qui cregui en la unitat d'Espanya com a valor indiscutible. I partint d'aquesta idea, les valoracions de molts creients, incloent-hi bisbes d'Euskadi i Catalunya, han estat també ben diverses en relació amb la de la resta de catòlics espanyols.

Hi ha hagut, això sí, unanimitat absoluta en els primers quatre capítols del document episcopal, sobretot en el que es refereix a la condemna del terrorisme. Potser cal afegir que aquesta denúncia no és nova perquè l'Església espanyola ja havia expressat clarament la seva rotunda condemna als assassinats i segrestos d'ETA o de qualsevol grup terrorista.

Aquest document de la Conferència Episcopal Espanyola, però, presenta una diferència fonamental en relació a dos escrits fets públics també des de l'àmbit eclesial: un és la pastoral dels bisbes bascos, publicada al maig, i l'altra Arrels Cristianes de Catalunya, un text anterior elaborat des de totes les diòcesis amb seu a Catalunya i que va ser ratificat pel Concili Provincial Tarraconense de 1995. Tenint en compte que aquella cita conciliar va ser aprovada pel Vaticà al juny de 1996 amb la Recognitio, podem dir que el document té un aval més clar de la Santa Seu: <http://www.tarraconense.org/cat/documents/documagis.htm>.

Pel seu interès, tot seguit reproduïm la declaració del cardenal Ricard Maria Carles, presentada el dissabte 30 de novembre durant la reunió del Consell Pastoral Diocesà de Barcelona:

La intenció central del document de la Conferència Episcopal Espanyola Valoració moral del terrorisme a Espanya, de les seves causes i de les seves conseqüències, és la de fer un judici moral sobre el terrorisme d'ETA i aquest és el punt que ocupa els quatre primers capítols del document.

En el capítol cinquè del document, tot i que es diu a l'i-

nici que "la present instrucció pastoral no pretén oferir un judici de valor sobre el nacionalisme en general" i que "ens cenyim al judici moral del nacionalisme totalitari, en la mesura que constitueix el rerafons del terrorisme d'ETA" (núm. 26), de fet es fan valoracions sobre el nacionalisme en general i sobre altres punts com les condicions per exercir el dret a l'autodeterminació o a la secessió.

En aquest sentit, considero que el document, en aquest capítol cinquè, no exhaureix tots els continguts de la Doctrina Social de l'Església, la qual està en un procés de maduració a l'hora de judicar unes realitats tan complexes com les que es plantejen en el document. Aquest document s'ha de situar en el marc del Concili Vaticà II, que reconeix la legítima autonomia de les realitats humanes i en concret de l'àmbit polític en el camp que li és propi. (Gaudium et Spes, 36)

En conseqüència, invito als catòlics de la diòcesi i a tots els ciutadans que vulguin escoltar la nostra veu a llegir íntegrament aquest document i a fer-se un judici madur i global del seu contingut, sobretot en la seva part fonamental i més extensa, que és una condemna moral sobre el terrorisme i l'espiral de violència i de mort que generen les pràctiques d'ETA (capítols 1-4). El document conté moltes afirmacions dignes de meditació i aplicació.

Quant a les limitacions i afirmacions matisables que pugui tenir el capítol 5è del document, recordo a tots que es tracta d'una instrucció pastoral que no demana aquell grau d'adhesió propi d'un document de caire doctrinal. La discrepància que pugui haver-hi sobre alguns punts cal fer-la en el marc de l'exercici del legítim pluralisme d'opcions polítiques entre els cristians. Desitjo sobretot que quedi clar que cap opció política que respecti els drets de la persona humana i dels pobles no s'ha de sentir exclosa de l'Església i que els Bisbes volem acollir-los a tots a la comunitat eclesial. Quant a aquestes manifestacions de discrepància les situo en el marc de l'existència d'una opinió pública en l'Església, per la qual els fidels tenen el dret i àdhuc el deure de manifestar als pastors sagrats el seu parer.

© 2001-2002 E-cristians.net

<http://campanyes.org>

<http://www.personal.able.es/cm.perez/>

<http://www.unitat.org/>

<http://www.aznar.net/>

<http://storm.prohosting.com/extraofi/>

<http://www.kalegorria.net/cgi-perl/>

<http://perso.club-internet.fr/jppujol/MIAS.html>

<http://wave.prohosting.com/~fortesa/index.htm>

<http://www.smscatala.com/>

<http://www.edu365.com/diariescola/>

<http://www.leebs.com/lbec/index.htm>

"La generalitzada opinió, segons la qual jo seria un ateu, es funda en una gran errada. Qui ho dedueix de les meves teories científiques, no les ha pas compreses. No sols m'ha interpretat malament sinó que em fa un mal servei si divulga informacions errònies a tomb de la meua actitud envers la religió. Jo crec en un Déu personal i puc dir, amb plena consciència, que en la meua vida, mai no m'he subscrit a cap concepció atea" (Albert Einstein, al "Deutsches Pfarrblatt, Bundes-Blatt der Deutschen Pfarrvereine", 1959, 11). Ω

L'AUTÈNTICA GARANTIA DEL CANVI

Entrem en la recta final d'un període electoral doblement decisiu d'un banda per a Catalunya com a nació i, per altra banda, pels catalans, en la seva quotidianitat.

En aquestes eleccions del 16-N, l'autèntica garantia del canvi és ERC. Esquerra Republicana de Catalunya, com a síntesi dels millors valors catalanistes i progressistes de casa nostra, és l'instrument més eficaç que tenen els cata-

lans per avançar cap a unes majors quotes de benestar i sobirania. Així, si analitzem les diferents opcions polítiques, podem dir que el PP és la representació d'una Catalunya agenollada i regressiva. CiU representa una Catalunya estancada i autocomplaent i el PSC implica una Catalunya sucursalitzada i feble.

Ara i aquí, el canvi de veritat, el canvi equilibrat i possible no és la candidatura del Sr. Maragall, ni tampoc ICV-EUA (la qual és un apèndix dels socialistes),

l'autèntica esquerra catalana independent és ERC. Cal pensar que en aquests moments, ERC és la força que reflecteix millor la realitat social de Catalunya. Sense una forta presència d'aquest partit al Parlament, no hi haurà ni reforma de l'Estatut ni un bon finançament (la qual cosa és tan necessària com l'aire que respirem). Tampoc es prendran les autèntiques mesures progressistes que fan falta a favor de la família i l'equilibri territorial i, per la lluita contra la nova

pobresa.

ERC, a part de ser la garantia del canvi n'és el motor, perquè tant CiU com el PSC són dues opcions conservadores que ja no poden oferir res de nou. Són les dues cares de la mateixa moneda. Ω

JOSEP M. LOSTE I ROMERO

APUNTS PER A LA NOSTRA HISTÒRIA MENUDA

L'ANY 1913 EL TREN DE SÓLLER POSA EN MARXA UN SERVEI DE TRAMVIA SÓLLER-PORT DE SÓLLER (ANAR I VENIR)

En 2003 és celebrat amb tota solemnitat i pompa els noranta anys del tramvia solleric. El tren de Sóller podria aconseguir una pròrroga de cinquanta anys més pels seus serveis si s'avé a construir i cuidar d'una segona línia d'enllaç cap a la U.I.B.

7 de juliol de 1644

A Fornalutx el vicari in càpita Antoni Ballester batia una filla de Bartomeu Sastre i de Francisca Magraner a qui posen el nom de sa mare, Francisca. Els padrins de font és diuen Pere Sastre i Francisca Barceló

25 de gener de 1.744

Tal dia com aquest, Llorenç Muntaner Cifre -natural de Ciutat i de la parròquia de Santa Creu - ha escrit al Vicari General del Bisbat de Mallorca, exposant que onze anys abans s'havia casat amb l'al·lota Joana -filla de sos pares - de la qual tenia tres fills i una filla. Sempre segons la carta de Muntaner Cifre, la seva muller Joana hauria sigut adoptada una persona cognomenada Picó més s'hauria esbrinat que el vertader cognom era Moner.

Na Joana-Picó o Moner- hauria nascut, a Llubi, l'any 1711 i als sis anys hauria passat a conuiu amb l'argenter Joan Picó fins que se casà, el 1.729 a l'església parroquial de Sant Miquel de Ciutat, amb Llorenç Muntaner Cifre. La partida de baptisme datada de dia 19 de maig de 1711 expressa que el prevere Bartomeu Feliu batià na Joana Aina Maria Helena "Moner" (Munera) filla de sos pares i que foren padrins de font Rafel Segura i Aina Rosa Aguiló.

En la seva carta reclamatoria Llorenç Muntaner Cifre no esmenta per res la qüestió xueta, ara bé si observam com es deien els padrins de font de la dona Joana Aina i no diguem ja el seu pare adoptiu tal qüestió es trobava present en el rerafons.

23 d'Octubre de 1751

A l'església de Deià es casa el fornallutxenc Antoni Ripoll Barceló, fill de Jaume i Catalina, amb la filla dels deianencs Sebastià Bauçà i Joana Aina Muntaner anomenada, com sa mare, Joana Aina.

17 de setembre de 1.783

Josep Muntaner Moner mor aquest dia.

El difunt era fill de Llorenç Muntaner Cifre i de Joana "Moner" a qui ens hem referit abans.

18 d'Abril de 1.884

Ha mort a Sóller a l'edat de 75 anys la Senyora Antònia Pons Miquel vídua del Doctor Antoni Morell. Era filla dels Senyors Bartomeu i Catalina família benestant de la vall.

4 d'Octubre de 1.913

L'empresa ferroviaria de Sóller - de la que és director-gerent el polític maurista Jeroni Estades Llabrés - estrena, tal dia com avui, un servei de tramvia entre la ciutat dels tarongers i el seu port. Amb tal motiu autoritats illenques s'han desplaçat amb tren fins al Port de Sóller a fi de donar fe i testimoni de la inauguració del nou servei.

Dijous 8 de maig de 1958

Ha mort a Ciutat Don Joan Socies Sampol casat amb Donya Catalina Llabrés de Jornets.

Dimarts 27 de maig de 1958

Es demanada la pena de mort contra el caporal d'artilleria Joaquín Ruiz Ortega en el cas de l'assassinat d'un taxista. El defensor del caporal ell ha demanat la pena de trenta anys de reclusió major. El consell de guerra celebrat a Ciutat ha estat presidit pel Coronell Don Antoni Montis Villalonga. Com a vocal ponent ha actuat el capità Luís Sánchez i com a jutge instructor el comandant Don José Pons. El ministeri públic l'ha representat el Comandant Juridic Don Francisco Jiménez Jiménez i la defensa el capità Don José Coll de San Simon.

Divendres 13 de juny de 1958

Sota el títol "Razon de nuestro progreso" i subtitulat "El Caudillo pone de relieve la personalidad autentica de famosos estadistas: Hitler, Mussolini, Petain, Laval, Salazar, en sus declaraciones al diario francés *Le Figaro* recogidas por Serge Groussard" el vesperti de Ciutat -La Ultima Hora- publicava les següents afirmacions del General Francisco Franco Bahamonde:

"Hitler: Un home afectat. Li mancava naturalitat. Interpretava una comèdia però d'una manera discutible."

"Mussolini. Tenia intel·ligència i cor".

"Mariscal Petain. Un gran soldat d'experiència forta i un gran francès"

"Laval. Un estadista".

"Salazar Vet ací un personatge extraordinari per la seva intel·ligència, el sentit polític i la humanitat".

Sobren aquí els comentaris que, a més, resultarien tendenciosos tant a favor com en contra.

18 de febrer de 1962

Ha mort a Sóller, als 74 anys, el comerciant en vins del carrer de sa lluna - dit

ara oficialment "General Mola" - Guillem Mora Alcover. El difunt era germà de Mossen Antoni Mora Alcover rector de Felanitx de Reial Ordre (Concordat del temps d'Isabel II) i pertanyia a l'Adoració Nocturna.

Març de 1.962

A la Seu s'han casat el funcionari Jaume Mulet Sancho - fill de Bartomeu Mulet Sancho i de Onofria Sancho Adrover - amb la sollerica Trinitat Serra Bauçà, filla de l'escriptor Miquel Serra Pastor i de Carme Bauçà Mayol. El consentiment fou rebut pel canonge Bartomeu Torres Gost. La núvia és una neboda de l'apotecari Don Josep Serra Pastor que era el batle de Sóller abans d'esclatar la guerra civil en 1936. El nuvi, ell, ocuparà un grapat d'anys el càrrec de depositari a les Cases de la Vila de l'esmentada ciutat de Sóller.

25 de febrer de 1960

Als 79 anys ha mort a Sóller -carrer d'Isabel II conegut també per "Es carrer nou" - Maria Mayol Frau vídua de Joan Vicens Ginestra propietari de la finca Can Nyegos de Sa Calobra. La difunta era l'avia paterna dels germans Joan, Maria, Josep i Pere Vicens Colom.

29 de maig de 1962

Francisca Pisà Serra, esposa del retratista Bartomeu Noguera Oliver, ha mort avui a Sóller i a la seva casa del carrer de sa mar que ara oficialment i des de l'any 1936 porta el nom de "*calle José Antonio Primo de Rivera*".

11 de juliol de 1986

El butlletí oficial del Bisbat de Mallorca pública el nomenament de rectors solidaris de les parròquies del terme municipal de Sóller a favor dels preveres Mossens Bartomeu Barceló Nadal (de Felanitx), Llorenç Lladó Calafat (de Valldemossa) i Rafel Horrach Llabrés (de Costitx) en conformitat al Codi de Dret Canònic articles 517 i 543.

25 de gener de 2002

A la notaria de José Moyna López, a Sóller, té lloc avui la signatura, per part de l'Ajuntament de Fornalutx presidit per Salvador Sastre Umbert, de l'escriptura de compra-venda de la casa coneguda per *Can Xoroi* al carrer de Sa Font als hereus de Bartomeu Mayol i Mayol.

Divendres 17 d'Octubre de 2003

Ferrocarril de Sóller S.A. celebra amb tota solemnitat i pompa el noranta aniversari del tramvia Sóller-Port de Sóller. En presència de les autoritats locals, encapçalades pel batle Senyor Carles Simarro Vicens i de l'Honorable Senyora Consellera d'Obres Públiques, Habitatge i Transport del govern autonòmic Mabel Cabrer, el president del Consell d'Administració de l'esmentada empresa concessionària, Xavier Mayol Mundó,

ha ressaltat els valors tant patrimonial com turístic del servei ferroviari i ha suggerit que, l'any 2012, quan venci el termini de la concessió per part de l'Estat aquesta es perllonga cinquanta anys més. En resposta a aquesta suggerència la Senyora Cabrer, com a representant de l'Administració Pública Competent, ha comentat que la pròrroga era possible sempre i quant l'empresa ferroviària sollerica estigués disposada a construir i tenir cura d'una nova línia d'enllaç entre l'estació Ciutat- Son Sardina i la Universitat de les Illes Balears. La festa de l'aniversari, a més d'una exposició fotogràfica de Pepe Cañabate i Francisca Puig, acabà amb un àpat al Restaurant "Marysol" del Port de Sóller indret que és oficialment l'estació terminal del servei ferroviari al terme municipal de Sóller.

Diuenge 26 d'octubre de 2003

Aquest dia han mort, a Fornalutx, dos homes que nomien Bernat. El primer, Bernat Busquets Albertí, alies *Bernat Xim*, havia nascut l'any 1920 i era fill d'un tinent de batle i batle accidental de l'època del General Primo de Rivera. El segon, Bernat Barceló Busquets de *Can Manguer* havia nascut l'any 1931 i quan aquest humil cavaller era fiscal de pau del dit indret de Fornalutx ell era el suplent

Dilluns 27 d'octubre de 2003

Ha mort avui a Deià, a l'edat de 88 anys, la Senyora Beryl vídua i col·laboradora de l'escriptor i poeta anglès Robert Graves - del qual era ella la segona dona. Demà a la nit i a la parròquia de Sant Joan Baptista es faran les exequies i els seus fillastres i fills propis William (per tant Guillem en bon mallorquí) Llúcia, Joan i Tomàs així com les nores i gendres Helena Lambea, Frank Riess, Frances Baxter i Carmen Gutiérrez amb els seus respectius descendents fills i nets rebran el condol de nombrosos deianencs i deianenques a més d'altra gent venguda de fora. La Senyora Beryl de Graves serà enterrada al costat de l'autor de "*I Claudio*".

Divendres 31 d'Octubre de 2.003

Com té costum de fer-ho cada any - i ja en fa un grapat - el Casal de Cultura i Museu de Sóller ret, avui, homenatge a les Senyores Betsy Zill y Gabriella Beaumont veïnes dels municipis de Deià i Fornalutx així com al Senyor George Sheridan veí de Sóller. A l'acte juntament amb el President del Casal Jaume Ensenyat Julià han pres part els batles de Deià, Fornalutx i Sóller, Senyors Jaume Crespi, Joan Albertí i Carles Simarro. Ω

APUNTS PRESOS
PEL CAVALLER
ESTADES DE
MONCAIRA

PROGRES, CATOLICISME I ISLAM

Secularista: >No m'agrada la Catalunya que em proposa e-cristians.

Cristià noconfessional: A mi en un fum de coses tampoc no m'agraden, però jo no sóc d'e-cristians, ni sóc catòlic ni sóc pròpiament de centredreta, ni crec en un cert confessionalisme de gaidó que e-cristians defensa. En algunes altres hi estic d'acord, com ens passa a tot hom en parlar de tercers semipròxims o semidistants. Altrament el cristianisme és amplíssim, com tot fenomen, i e-cristians n'és sols una part minúscula.

"I el dimoni cridà amb veu forta, "Què has de fer amb nosaltres, ei, Jesús de Nazareth? Sé qui ets, el sant unigènit de Déu!" I Jesús li contestà dient: "Relaxa't. Sóc vingut per celebrar la nostra diversitat" (Richard John Neuhaus).

Secularista: >No em va agradar el seu representant quan, en un debat de televisió s'oposava al matrimoni entre homosexuals amb demagògia i el menyspreu inhumà i la supèrbia amb que s'adreçava a les persones d'aquesta opció sexual que participaven en el mateix debat.

Cristià noconfessional: No ho vaig veure (veig poc la TV convencional), en tot cas jo no entre en aquest tema, qui vulgui casar-se que s'apanyi, a mi no em pesaran més, he he... Però record que un membre -usualment molt ben assabentat i documentat- del Moviment d'Alliberament Gai al PV comentà una vegada que al PSAN de quan la transició, la meitat dels militants eren gais. L'índex d'homosexualitat entre l'independentisme català -i en concret al PV- és inusualment alt (llegí en un estudi que els negres nord-americans tenien un índex d'homosexualitat el doble que els blancs, i pareix que, en general, això sol passar entre nacions dominades per alguna mena de raó que no sabia ara detallar exactament). El fet que la Jerarquia Catòlica tingui tanta tendència a parlar en clau legalista i impositiva-estatal fa que sectors, com potser els homosexuals més militants, tendesquen a reaccionar a la contra i a ser prou antireligiosos, tot confonent Jerarquia amb cristianisme. La cosa es complica donat que bona part del clergat considera el tema sexual com a essencial (encara que la Bíblia no diu això, quan parla contra pràctiques fora de la llei de Déu deixa clar que la pitjor cosa és la supèrbia, i també l'ocultisme/satanisme i la mentida, quant al tema sexual la cosa és més relativa: quan parla contra la prostitució es refereix a la ritual-religiosa del cultes de la fecunditat, no parla contra la poligàmia i, en realitat, quant a l'homosexualitat es refereix més a violacions anals -segons els grups "cristians gais"). Guaitau a: <http://www.cristianshomosexuals.org/castella/principal.htm>. I es complica encara més quan un bon sector de gais consideren -potser per reacció- llur tendència sexual com a punt central de llur personalitat. Sincerament, jo no concep una tendència sexual o la vida sexual de ningú com a eix central de cap persona: no hi veig l'entrellat. Tu sí? Per a mi la sexualitat és una dada més, però no pas la part central de la vida, ni cap valor cívic, ni moral ni ètic, simplement és una important part psicofísica de la persona.

Tot plegat, em fa l'efecte que l'alt grau d'homosexualitat -o potser l'avarícia de pràctica sexual, potser escassa més per la manca de traça que no pas pel que diguin els bisbes- entre l'independentisme pancatalà és potser una de les principals raons per a certes actituds antireligioses indiscriminades i agressives. Potser no fan l'amor tant com voldrien i després la paguen uns altres. I no li veig massa lògica a tot plegat.

Secularista: >No m'agrada la seva oposició agressiva a qualsevol progrés legislatiu que s'oposi al que ells consideren "dret natural" o el mandat de Déu, o la tradició cristiana. Ni les lamentables esbrucades que han armat quan els mitjans de comunicació han fet humor de les creences catòliques.

Cristià noconfessional: O sia, tu no voldries que es ficassin amb Mahoma, però amb creences catòliques sí. Perquè? Això és discriminar. Potser perquè els integristes musulmans maten els "blasfems" i els catòlics no? (sou molt valents, ja veig) I amb Catalunya o la llengua catalana? Poden ficar-se o no? I amb els ateus? Tu no jutges d'igual manera tots els casos. Si poden ficar-se amb uns poden ficar-se amb els altres, i si no, no: això és el sentit de la justícia i l'equitat. Ara bé, allò millor fos no insultar ni molestar ningú: això és seny, respecte i bones maneres. O és que sí que vols molestar els catòlics? (Per a mi em pareix evident que sí, que t'encanta, però tu hi llances la pedra i amagues la mà i això de nou et retracts). "A Crist, si el van agafar, és perquè no es va escapar" "Nostre Senyor les coses millora i el dimoni les empitjora" (Refrans catalans). "L'estil de l'evangeli és admirable de moltes maneres i, entre les quals, per no dar-hi cabuda a cap frase contra els botxins i enemics de Jesucrist. Car no n'hi trobareu cap en els historiadors contra Judes, Pilat, ni contra cap dels jueus" (Blasi Pascal, 1623-1662, savi i matemàtic occità, a "Pensaments").

"Me n'ha quedat una cosa: no sé adormir-me sense haver resat abans el pare nostre de cara a la Creu del Cigne. "pren la teva creu i segueix-me", ¿no va dir alguna cosa així, si fa no fa, el teu déu, Ramon? Entre tants i tants déus, l'únic que m'interessa és aquest que es va fer home; ¿per què els altres ens interessarien, si ells no s'han interessat mai per nosaltres? Si hi ha Déu, s'ha hagut de fer home, ¿per què no se n'hauria fet? ¿Com ens hauria deixat tan sols, amb això tan horrible que és la intel·ligència -la lucidesa davant el no-res, una llum insignificant perduda al fons de la fosca eterna i sense fi que ens envolta?... ("Incerta glòria", 1956, brillant i innovadora novel·la sobre la guerra civil, censurada pel franquisme, escrita per l'exiliat en Joan Sales, 1912-1983).

LA DOGMÀTICA METAFÍSICA DE LA NÚRIA CADENES

cataconya : ...uniu-vos!

Des de València, l'enhorabona per la iniciativa.

I una idea, per comprendre, amenament, els primers segles del cristianisme: 'Julia l'apòstata', d'en Gore Vidal; una novel·la on queden força retratats (afany de poder, culte a la foscor, el turment i la mort, pretensió d'exclusivitat, persecució de qualsevol altra creença...). Jo, des que me l'he llegida, que a les esglésies ja els dic "ossaris".

Àpali, abraçades.

Núria

Núria, tu ets una propagandista de l'ateisme ben curiosa, perquè el propagues on no veig que vingui a tomb, com ara a les teves xerrades pels Casals Jaume I on pareix que tens carta blanca. Record la teva xerrada a Castelló on venies a centrar la teva idea de l'independentisme en gastronomia i ateisme, no entenc ben bé per què. Potser una realitat a la mesura de la pròpia mentalitat? http://wave.prohosting.com/~fortesa/Secularisme/La_Mesura.html

El cas és que l'independentisme català, on el percentatge d'ateus és certament alt (majoritari entre l'independentisme esquerrà) és d'allò més voluble i fluix, mentre que totes les civilitzacions dominants són hiperreligioses. Per tant: fe=expansió i fermesa, ateisme=disolució i enfonsament nacional. Guaita a: http://wave.prohosting.com/~fortesa/Secularisme/Un_Nou_Estil.html

Dir de les esglésies ossaris és absolutament parcial, simple racisme antireligiós <http://wave.prohosting.com/~fortesa/Secularisme/Anticristianisme.html> (i et record que jo no vaig a cap edifici religiós a fer cap ritual), perquè quasi tot allò que avui domina en el món té orígens en el cristianisme: des dels drets humans al socialisme i les ideologies utòpiques, des de la democràcia moderna (nascuda als EUA, bàsicament) fins a l'alliberament dels esclaus. El secularisme agressiu viviu en una aclaparadora ignorància en tots aquests temes i sovint practiqueu un menyspreu

indiscriminat molt poc fi i molt agressiu.

Fos com dir que qualsevol idea socialista és un gulag, posem per cas. Això certament traspua molt poc respecte per unes altres maneres de pensar.

Per cert: A "El Temps" de vegades has entrevistat il·lustres jacobins (de l'antiglobalització o semblants) que diuen barbaritats contra la llibertat de Catalunya -i que sovint la Generalitat de Catalunya convida en pla masoquista-, i en alguna ocasió tu ni hi has piulat davant el que deien (en altres coses sí que hi opines). I és que a "El Temps" tot allò esquerrà és acríticament acceptat, encara que ataquí injustament la nostra supervivència nacional. Hi ha llista inamovable i rígida, esquemàtica i dogmàtica, de "buenos" (esquerrans, fumadors de haixix, gais, antiglobalitzadors...) i "malos" (EUA, centredreta, antiavortistes, beats, etc.).

L'ateisme o l'esquerra, com dissortadament tot en aquest món traïdor, també té la pròpia beateria i la pròpia metafísica dogmàtica. Encara que es vestesquen de seda...

Cordialment,

Ricard.

"I el dimoni cridà amb veu forta, "Què has de fer amb nosaltres, ei, Jesús de Nazareth? Sé qui ets, el sant unigènit de Déu!" I Jesús li contestà dient: "Relaxa't. Sóc vingut per celebrar la nostra diversitat" (Richard John Neuhaus).

Núria:

Em pensava que la cosa anava de bon rotllo, però en fi... Ricard, no sé qui ets ni m'acaba d'interessar del tot: si tens cap problema, escriu-me directament i li estalviaràs a la concurrència aquesta mala fel estrofolària.

Vagibé.

Estimada Núria:

Perdona si el que he dit t'ha fet nosa per la manera o pel fons, però m'explicaré més a veure si entens millor el que et volia dir.

A veure: jo ja sé que de gent que es diu cristiana n'hi ha de tota mena, de vegades monstres i malesbèsties, però pensa que això passa també entre ateus (un Stalin, un Pol Pot, etc.).

Quan tu fas xerrades o escrius a "El Temps" és una activitat teva totalment pública i a la vista de tothom, vull dir, com que és pública, no t'ho he dit en privat, ni cal, com tu em demanes a posteriori. Puc parlar en públic de coses teves que són absolutament públiques.

Ítem més, vull dir: Les xerrades que feies no tenien de tema res a veure amb l'ateisme -que jo pugui recordar-, i en canvi tu hi feies proselitisme ateu, que no veig per enlloc que hi vingués a tomb. Ho feies (no sé si encara ho fas, supòs que sí) quan trescaves i tresques per Casals Jaume I, però que jo sàpia els Casals són aconfessionals, i no tenen l'ateisme com a ideologia pròpia ni com a "irreligió oficial" (paraoficial?), a part que entre els assistents i socis dels Casals n'hi havem de tota mena, i de la mateixa manera que no cridem un capellà perquè ens hi faci un sermó catòlic o teològic -i menys parlant d'uns altres temes-, tampoc no tenim necessitat d'una atea que ens sermonegi sobre les evidències de l'ateisme.

Aquesta activitat més o menys proselitista que tu hi fas, Núria, és l'equivalent a l'assignatura de religió en centres d'ensenyament públics, si fa no fa. Introduir una ideologia particular on no és el lloc ni pertoca i contra els sentiments d'altri, que no tenen l'oportunitat d'exposar llur visió de l'afer. Per tant és una mena d'imposició poc democràtica de l'ateisme als Casals -on ni tan sols crec que la majoria sien explícitament ateus-, igual que hi ha una imposició poc democràtica de la religió en altres àmbits de la societat.

Per tant, Núria, els pecats pitjors són els nostres quan els fan els altres: allò que retreim en altres sovint ho reproduïm nosaltres inconscientment per manca de sentit autocrític. L'autocrítica i un cert sentit realista de responsabilitat o de culpa són imprescindibles, si no volem acabar com a incompetents o psicòpates:

http://wave.prohosting.com/fortesa/Escrits_i_Textos/Autoodi.html

Salut-acions,

Ricard Colom

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA. X LLIBRE

(Les lluites del segle XXI)

Diada de Mallorca 2003: Sebastià Serra (PSM), Maria Antònia Munar (UM), Antoni Mir (OCB) i Ferran Lupescu (poeta) recomanen Literatura mallorquina i compromís polític (i III)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

“Els capítols que conformen l'obra es fan curts tot i que serveixen per fer un exercici de memòria històrica nacional i per recuperar els autors mallorquins dedicats a la lluita constant per la vertadera cultura i llengua de la nostra terra” (Maria Antònia Munar)

Els escriptors nacionalistes d'esquerra ja estam prou acostumats a tota mena de campanyes rebentistes en contra nostra per part de l'innombrable exèrcit d'oportunistes i aprofitats que hem hagut de patir durant tots aquests anys de lluita contínua en defensa de la República, l'autodeterminació i el socialisme. Qui no recorda la campanya de pamflets, calúmnies i mentides en contra meua i de la meua obra que ordí l'excarrillisme illenc l'any 1994? N'he deixat constància escrita en el llibre *Cultura i antifranquisme* que publicà Edicions de 1984 de Barcelona, l'any 2000 (vegeu el capítol “Els mallorquins, de Josep Melià, en la lluita per la llibertat”, pàgs. 87-98).

Per a sorpresa meua (encara hi ha coses que em sorprenen!), la dreta munarista (qualificada de centrista per l'esquerra oficial durant els vuit anys que han gaudit dels les substancials nòmines del poder) no va caure en cap de les provocacions a què ens tenen acostumats certs representants, evidentment els més sectaris i dogmàtics, dels que usurparen el nom de l'esquerra autèntica en temps de la restauració borbònica. Recordem, per fer memòria, com són tractats els dissidents polítics, els intel·lectuals crítics i no conformistes, per aquest sector pijoprogre que ha fet malbé la nostra experiència de reformes. Em referesc al vergonyós cas del processament de l'escriptor d'ERC i membre de l'AELC Jaume Santandreu al qual el doctor Josep M. Carbonero demana deu milions de pessetes. Així és com certs sectors de prepotents senyorets pijoprogres tracten els nostres intel·lectuals! Una vergonya, tot plegat!

He de reconèixer que anava errat.

La presidenta del Consell de Mallorca, en presentar *Literatura mallorquina i compromís polític: homenatge a Josep M. Llompart* va dir, dins un absolut respecte a l'autor, al llibre i a les idees d'esquerra que hi són exposades:

“Miquel López Crespí (sa Pobla, 1946) és un dels escriptors més guardonats de les lletres catalanes i ha publicat més de quaranta llibres de narrativa, poesia, teatre, memòries, novel·la

Saló de sessions del Consell Insular de Mallorca (10-IX-03). Maria Antònia Munar, Sebastià Munar, Sebastià Serra, Antoni Mir i Ferran Lupescu presentaren el llibre de Miquel López Crespí *Literatura mallorquina i compromís polític* (Edicions Cort).

i assaig (*L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970. No era això: memòria política de la transició. Acte únic. Rituals. Estat d'excepció. Breviari contra els servils, etc.)*). També ha col·laborat amb centenars d'articles a diversos mitjans de comunicació escrits (*Diario de Mallorca, Última Hora, Diari de Balears, El Mundo, El Día de Baleares, l'Estel, El Mirall...*).

“Vos he de dir que aquest escriptor i polític pobler manté un compromís important per la llibertat del nostre poble i per la defensa del català. Podem considerar-lo un escriptor rebel i, amb afecte, vos diria d'ell que és un escriptor guerriller i insubmís, tenint en compte la seva condició marxista (...) Recordem que ell és l'home que amb motiu de la Diada Popular per la Llengua va manifestar en nom de tots els presents la voluntat de més autogovern, de més ús social de la nostra llengua, de més reconeixement de la pluriinsularitat, de més mitjans de comunicació en català i de més reconeixement del català a Europa. És per aquesta raó que és per mi un honor poder fer la presentació d'aquest llibre. L'autor aporta dades que serveixen per descobrir la realitat dels nostres lletraferits més compromesos. Mitjançant un llenguatge directe, converteix l'obra en una eina de consulta per a lectors i lectors que desitgen descobrir una realitat de Mallorca que encara desconeixen i que poden o no compartir, però que els ajudarà a comprendre els

compromisos polítics dels seus literats mallorquins.

“Miquel López Crespí és un dels escriptors més guardonats de les lletres catalanes en totes les seves vessants, poesia, narrativa, novel·la, assaig, teatre... Com a polític, és un dels qui més m'han criticat a través dels seus escrits d'opinió publicats als mitjans de comunicació de Mallorca. He de dir, emperò, que aquestes crítiques em serveixen per enfortir, rectificar o continuar les tasques que haig de dur a terme com a Presidenta del Consell de Mallorca, evidentment, amb la voluntat de millorar i no pas de caminar cap a la marginació política. Així doncs, malgrat les dificultats d'un procés polític de vertader compromís amb el destí de Mallorca, finalment vencerà la força de la raó per damunt de la raó de la força perquè el poble sap que li convé i que és ell mateix qui pot decidir el nostre futur.

“Els capítols que conformen l'obra es fan curts tot i que serveixen per fer un exercici de memòria històrica nacional i per recuperar els autors mallorquins dedicats a la lluita constant per la vertadera cultura i llengua de la nostra terra i aquells que han contribuït a eliminar l'estigma mallorquí de l'autoodi”.

“Aquest llibre és la història de com la política ha influït els nostres literats i com han fet ús de la seva ploma per crear consciència

política al llarg del temps” (Maria Antònia Munar)

“*Literatura mallorquina i compromís polític* és un personal punt de vista que ens acostava a una part de la història dels nostres escriptors. Crespí se serveix de la seva biografia per donar un context particular a cada capítol i submergeix el lector, en aquest cas lectora, dins d'un passat únic. Aquest llibre és la història de com la política ha influït els nostres literats i com han fet ús de la seva ploma per crear consciència política al llarg del temps.

“Llegint-lo descobrim les injustícies dels falangistes, els sotracos i les penúries d'alguns escriptors per fer-se escoltar i el silenci que durant anys ens ha sotmès el franquisme. Gràcies a aquestes pàgines, coneixem la persecució dels nostres escriptors intel·lectuals que es jugaren la feina i la llibertat per defensar els drets humans i la nostra llengua, entre aquests, Josep M. Llompart va ser el puntal que l'encoratjà per seguir escrivint i per presentar-se a diferents premis, d'aquí ve l'homenatge.

“El llibre és un recorregut pel passat que permet entendre la lluita per la llibertat cultural del temps franquista fins als nostres dies. Passant pel cinema, la poesia, la novel·la, el teatre -no se'n deixa cap-, fa una immensa crítica i repassa amb nostàlgia un temps que ja no tornarà. Perquè la lluita encara no s'ha acabat, tot i que avui en dia han canviat els objectius. Encara hem de seguir fent feina per dignificar i promoure la tasca dels nostres escriptors, artistes i intel·lectuals contemporanis. (...)

“*Literatura mallorquina i compromís polític* insta a recuperar l'encís de la cultura popular versus la cultura de les classes dominants mallorquines. (...) Sense embuts i sense omissions explícites, diu les coses a la cara i amb valor. López Crespí parla de la revista Triunfo com un eix fonamental per a la democràcia, de la seva estada a la presó de Palma, dels inicis de l'Obra Cultural Balear (una iniciativa de Francesc de Borja Moll que serà homenatjada pel Consell de Mallorca en la Diada d'enguany) i de la seva feina per fomentar la llengua i la cultura autòctona. En definitiva, és un escriptor apassionat. (...)

“Recoman la lectura del llibre a tothom, ja sigui per obtenir noves dades o reprendre les oblidades sobre la nostra cultura, com per fer-ne una lectura

crítica de les seves opinions agosarades i provocadores de tot tipus de sentiments. De ben segur que qui llegeixi el llibre no en quedarà aliè. Esperem que obres com aquesta serveixin per conscienciar el poble de les malifetes que hem patit i per mesurar la importància d'aquest escriptor compromès amb el país".

"La funció del meu parlament, que vol ser breu, no és tant parlar-vos de l'obra concreta que presentem, com mirar de situar el conjunt de l'obra de Miquel López Crespí en el marc de la literatura catalana actual" (Ferran Lupescu)

Abans de la intervenció de la presidenta del Consell de Mallorca, el poeta Ferran Lupescu havia analitzat la meua obra en el marc de la cultura catalana contemporània i situat, de forma sintètica, alguns trets dels meus llibres i del meu compromís amb la lluita pel nostre redreçament nacional i social. Digué el poeta i investigador Ferran Lupescu: "La funció del meu parlament, que vol ser breu, no és tant parlar-vos de l'obra concreta que presentem, com mirar de situar el conjunt de l'obra de Miquel López Crespí en el marc de la literatura catalana actual, amb algunes reflexions concomitants.

'Caracteritzaria l'obra de Miquel López Crespí entorn de quatre punts bàsics: primer, la veu personal, fresca

i intensa, tan característica, en què es conjuguen múltiples influències ben païdes i en què hi ha alguna cosa d'expressionisme líric amb rerefons d'avanguardia clàssica; segonament, l'òptica essencialment humanista i noblement cívica amb què s'acosta a la realitat, tan lluny de la palinòdia moralista com de l'alienació entotsolada; tercerament, la gran diversitat formal i temàtica, així com d'enfocaments, perspectives i tons, en què, dialècticament, es desplega aquesta veu i aquesta òptica que hem definit com a palesament unitàries. Per fi, la multiplicitat de gèneres que conrea el nostre autor: poesia, conte, novel·la, teatre i assaig. Sense oblidar la publicística, tot seguint una tradició venerable dels millors mestres de generacions anteriors. De fet ja ho dic al pròleg de l'obra que ens reuneix aquí, entre els intel·lectuals que col·laboren avui a la premsa, en Miquel és tal vegada 'el més llegit de Mallorca, i el més influent; sorprèn que no se'l disputin diaris i revistes a cop de taló'.

'Tot plegat respon, per damunt de tot, a la necessitat vital d'escriure. O, per a expressar-ho dialècticament, tot plegat és al servei d'una necessitat vital: dir la realitat; dir-se a un mateix. Dir la realitat individual i col·lectiva. La vivència més íntima encabida en un món concret. La conflictiva experiència social que és el marc i la pre-condició de tota opció de llibertat. Una

panoràmica multifacètica del nostre món vista específicament des d'aquest nostre país dissortat. Amb tota la rica gamma de matisos que això implica. Vet aquí l'aventura a què ens convida l'obra de Miquel López Crespí; una obra (ho he dit alguna volta) 'ja ingent i encara en ple curs d'elaboració'.

'L'obra literària necessita vitalment de la crítica i de l'anàlisi, és clar; però, en darrera instància, ha de defensar-se tota sola davant el lector. Per exemple, com a font de gaudi estètic. En aquest sentit, vull reiterar (disculpeu-me la insistència a autocitar-me) que Miquel López Crespí ha produït autèntiques obres mestres en camps com la narrativa curta, i que 'una bona antologia dels seus contes constituïria un dels volums de narrativa més importants de la literatura catalana contemporània'.

'Inevitablement, tota obra d'art mínimament autèntica és xopa de la personalitat, la cosmovisió i els valors del seu autor. És per això que l'obra de Miquel López Crespí denota una cosmovisió progressista, d'esquerra, nacional-popular, i, per tant, conflictiva. (...)

'Permeteu-me acabar convidant-vos a llegir Literatura mallorquina i compromís polític: homenatge a Josep M. Llompart. Hi teniu un recorregut crític per diversos aspectes de la cultura creativa catalana que es desenvolupa avui a Mallorca. Com és habitual en la seva assagística, Miquel López Crespí no us decebrà; ni per la informació factual,

ni per l'agudesia del judici".

La intervenció del professor i historiador Sebastià Serrà anà enfocada a destacar la importància, al seu paper, de Literatura mallorquina i compromís polític: homenatge a Josep M. Llompart com a eina de treball per als futurs investigadors de la nostra història més recent.

Per la seva banda, el president de l'OCB havia obert el foc, just abans de Lupescu, amb una intervenció centrada en la memòria de Llompart i en les tasques de defensa de la llengua; igualment ressaltà el paper d'alguns dels meus llibres "com a crònica de la literatura de resistència a Mallorca" destacant la necessitat de no oblidar mai el mestratge d'homes com Josep M. Llompart que, evidentment, ha estat un personatge cabdal en la nostra formació quan, a partir d'un coneixement personal, el tractarem des de finals dels anys seixanta. I, per això mateix, perquè avui i, en les passades dècades, hem vist com es provava de menystenir la seva obra i el seu exemple, li hem dedicat aquest llibre d'història literària i política.

Cal recordar que les intervencions, del president de l'OCB Antoni Mir, del poeta Ferran Lupescu, de la presidenta del Consell de Mallorca, Maria Antònia Munar i del professor Sebastià Serrà, anaren enfocades a recomanar la lectura de Literatura mallorquina i compromís polític: homenatge a Josep M. Llompart. Ω

Atom Egoian, l'armeni tranquil

Un dels cineastes més fascinants de la cinematografia actual és, sens dubte, l'armeni de nacionalitat canadense **Atom Egoyan** (el Caire, 1960). Director de culte en molts països occidentals i premiat en nombrosos festivals, aquest admirador declarat de Bergman, Buñuel, Bresson i Resnais, gaudeix d'un prestigi indiscutible en el món del cinema a còpia d'assumir plenament els camins del risc expositiu i les vies menys explorades de la narració cinematogràfica. Així, la coherència amb ell mateix i amb la seva concepció del cinema total, quelcom que en els seus col·legues no és gaire freqüent.

L'univers artístic d'Egoyan gravita sempre entorn de les misèries de la condició humana, àdhuc de la barbàrie que ens pot envoltar, com ha retratat en la seva darrera obra, *Ararat*, en la qual el mestre canadenc repeteix el genocidi de més d'un milió d'armenis a mans dels turcs l'any 1915, cosa que aquests, a hores

d'ara, encara continuen negant. Film d'una complexitat narrativa, el realitzador hi vessa tota la seva concepció, personal i intransferible, de la creació cinematogràfica, plena d'elipsis i girs sorpresius entremesclats en una mena de trencaclosques inesperat que mostra temps diversos, espais diferents i variades perspectives de la intrincada història que ens relata. Per bé que obsedit en la recuperació de la memòria històrica del seu poble, l'autor analitza també les conseqüències que aquella massacre ha provocat sobre les generacions actuals, i en la manera com els joves perceben el patiment, sacrifici i lluita dels pares.

Els geni creador del realitzador armeni, a través de pel·lícules tan sorprenents com *El liquidador*, *Exòtica*, *el dolç pervindre* i *El Viatge de Felícia*, és capaç de convertir en obra d'art els instints més baixos de l'home i els misteris ocults que el turmenten. La utilització de la llum, el paisatge, la música, el temps

i l'acurada elecció dels actors configuren l'atmosfera més adient per reeixir unes cròniques tan cruels i belles com imprevisibles. I és que a aquest cineasta li agrada sobretot contar històries, alhora que defuig conduir a l'espectador car ha de ser aquest que ha de treure les seves pròpies conclusions. D'ací que, a les produccions d'aquest poeta del cel·luloide, li calen espectadors inquiets i mínimament intel·ligents l'aptitud -i actitud- dels quals els permeti la reinterpretació de les seves arriscades propostes artístiques. Aquesta manera d'abordar el cinema, que gravita constantment en un cúmul d'interrogants marcats per la passió i la frustració, ha convertit Atom Egoyan en un dels directors més sincers i personals del panorama internacional. Ω

ANDREU
SALOM I
MIR

F E L A N I T X

En Guillem Timoner va néixer el 24 de març de 1926, de manera que ara té 77 anys. En Timoner sempre ha volgut ser el primer, ara vol ser el més vell del món com en Riudavets des Migjorn Gran i arribar als 115 o més anys. De jove va guanyar 27 campionats d'Espanya de en diferents especialitats de bicicoeta. En Franca el va rebre 5 vegades al seu Palau del Pardo, i l'any 65 va anar a Bilbo a veure-lo córrer el

Campionat del món. Com és natural, en Timoner està retirat, però arregla les bicicletes dels seus amics a la seva botiga museu de Felanitx. Tel. 971 580 470

Gaetà, a la foto que aguanta la seva neta, va obrir aquest taller fa més de 80 anys. Tel. 971 582 873

Fa 9 anys que na Margarida Ibañez amb el seu germà i el seu cosí, regenten el Taller Ibañez de metalisteria en alumini. És un dels tallers més grans de la comarca i fan de tot. Els trobareu al carrer de l'Estrella, 1. El seu padri

Fa 10 anys que en Bartomeu Mas regenta el Taller de mecànica Mas al carrer de Marià Aguiló, 11 de Felanitx. El padri Bartomeu va obrir aquest taller fa 60 anys. Tel. 971 580 107

Fa 2 anys que en Carles Grandal i el seu cunyat Jordi Moreira, tots dos de Lisboa, obren el Taller Motor 8 al carrer de santa Caterina Thomàs, 18 de Felanitx. A la foto amb els seus empleats, el matrimoni format pels ucraïnesos na Vita i en Yura Demyan i el marroquí Kamal Hannaqui. Tel. 971 584 493

FIRA DE PETRA

Fa 7 anys que la família de can Coleto fa vi a la finca de ses Ferritges de Petra. En Coleto és un dels tres productors de vi amb cultiu ecològic de Mallorca. Té 3 quarterades de vinya. Tel. 658 879 488

Fa 5 anys que n'Andreu Mas va obrir el taller de ferreria artística Mas al carrer de sa Rutla, 5 de Petra. Tel. 971 830 511

Fa 34 anys que els germans Tortella obren l'ebanisteria Tortella al carrer Forà, 64 de Petra. Tel. 971 561 012

Fa 30 anys que la família Garí regenta l'empresa de Transport Garí al carrer de la Màniga, 12 de Petra. A més de camions, tenen mini contenidors i grua. Tel. 670 548 637

El valencià, cavall de batalla de la Diputació de València

Dijous, 30 d'Octubre

Informa: **Eskamot Política**

Setmanes després de l'aprovació del decàleg sobre usos administratius del valencià aprovat en Ares del Mestre pel Govern Valencià, la Diputació de València es nega a ratificar-ho. Portaveus

de l'oposició a les Corts Valencianes van afirmar hui que el rebuig del PP a la Diputació de València a una moció d'EU-I'Entesa que reclamava l'adhesió al decàleg aprovat pel Govern valencià sobre l'ús del valencià a l'Administració reflecteix que s'ha obert una 'guerra' al si del partit que hauria d'obligar el Consell a adoptar mesures per a 'fiscalitzar' la institució provincial. La portaveu de Cultura del PSPV, Isabel Escu-

dero, va afirmar que el Govern valencià 'ha de prendre mesures importants per a recriminar o fiscalitzar l'actuació de la Diputació', perquè 'si hi ha una llei que s'ha de complir, que és la Llei d'Us, i si hi ha un decàleg que s'ha de seguir, que és l'aprovat pel Consell, s'ha de recordar al president de la Diputació, Fernando Giner, que forma part del mateix partit' que governa la Generalitat i que 'ha de seguir les seues directrius'.

Escudero va invitar el president de la Generalitat, Francesc Camps, i el titular de Cultura i Educació, Esteban González Pons, a 'recriminar als seus propis càrrecs', ja que

Giner 'està incomplint totes les normatives i totes les ordres que li donen des del Consell'. Per a la diputada socialista, esta situació demostra que el PP 'no té les coses clares i que sempre ha utilitzat la llengua per a rendibilitzar batalles polítiques'. Segons la seua opinió, 'no sorprèn que la pròpia Diputació, que ha sigut sempre bel·ligerant en el tema del valencià i ha optat per manifestar postures restrictives pel que fa al seu ús, ara es posi en contra de les pròpies directives del Govern valencià i del conseller de Cultura i Educació'.

Cavall de Batalla

Per part seua, el diputat d'EU-I'Entesa Ramon Cardona va manifestar que el rebuig dels populars a la moció de suport al decàleg que promou l'ús de la llengua pròpia a l'Administració pública

reflecteix que 'hi ha una guerra dins del PP' i que 'una part tria el tema del valencià com a cavall de batalla'. Cardona va acusar els populars de mantindre un 'doble llenguatge' i de posar-se en contra de l'ús social del valencià quan s'ha fet un 'mínim' pas a favor de la seua promoció en l'àmbit públic. Fins ara, segons va assenyalar, 'sempre que el Govern deia que defensava el valencià no se li alçava gent amb protestes, però ara veuen que, tal volta, pot ser un poc veritat, i la gent que és d'extrema dreta no pot suportar-ho i ha de saltar', va dir. Per a EU-I'Entesa, estos sectors 'el que voldrien és que no s'utilitzara mai el valencià i que fóra una llengua de segona, tercera o quarta categoria'. 'Vore's afectats en una mínimissima part i que s'utilitze el valencià a l'Administració els pareix excessiu, perquè consideren que la llengua ha d'estar fora d'estos àmbits', va dir. **Ω**

PIZZERIA

SANT MARÇAL

Carrer Casa del Poble,
local núm. 3
Tel. 971 79 79 65
Sa Cabaneta (Marratxí)

MOTOR 8

MOTOR 8
FELANITX, S.L.

REPARACIÓ DE L'AUTOMÒBIL

C/ Santa Catalina Tomas, 18 - 07200 Felanitx - Tel. 971 58 44 93

[Aquest noi, el Felipe, que ningú ha elegit i la seua futura dona, aquesta noia periodista que des d'Iraq ens menjava el "tarro" dient-nos que les tropes espanyoles estaven en missió "humanitària", i que tampoc ningú l'ha elegida, tindran en les seues mans la Jefatura de l'Estat, ella en el cas que ell mori. Aquesta parella, ell i ella, seran les titelles dels grups fàctics (multinacionals, exèrcit, banca, etc.) per a decidir el President del Govern segons queda explicat en la seua Constitució en els punts 99 que ANNA notícies ha traduït al català i que a continuació us exposem]

Constitució espanyola de 1978

Article 99.

1. Després de cada renovació del Congrés dels Diputats, i en els altres supòsits constitucionals que així procedisca, el Rei, prèvia consulta amb els representants designats pels Grups polítics amb representació parlamentària, i a través del President del Congrés, proposarà un candidat a la Presidència del Govern.
2. El candidat proposat conforme al que preveu l'apartat anterior exposarà davant del Congrés dels Diputats el programa polític del Govern que pretenga formar i sol·licitarà la confiança de la Cambra.
3. Si el Congrés dels Diputats, pel vot de la majoria absoluta dels seus membres, atorgués la seua confiança al dit candidat, el Rei l'anomenarà President. De no aconseguir-se la dita majoria, se sotmetrà la mateixa proposta a nova votació quaranta-huit hores després de l'anterior, i la confiança s'entendrà atorgada si obtingués la majoria simple.
4. Si efectuades les citades votacions no s'atorgués la confiança per a la investidura, es tramitaran successives propostes en la forma prevista en els apartats anteriors.
5. Si transcorregut el termini de dos mesos, a partir de la primera votació d'investidura, cap candidat hagués obtingut la confiança del Congrés, el Rei dissoldrà ambdues Càmbrs i convocarà noves eleccions amb el referende del President del Congrés.

Article 100. Els altres membres del Govern seran nomenats i separats pel Rei, a proposta del seu President.

Article 101.

1. El Govern cessa després de la celebració d'eleccions generals, en els casos de pèrdua de la confiança parlamentària previstos en la Constitució, o per dimissió o mort del seu President.
2. El Govern cessant continuarà en funcions fins a la presa de possessió del nou Govern. **Ω**

Els prínceps d'Astúries

[tret del "Fòrum: Destinat (sobretot) a valencians"]

Missatge: A diferència d'Aznar...

Autor: David

Text: A diferència del casament de la filla d' Aznar, que no heretarà la presidència del Govern de l'Estat, el casament del fill del cap de l'Estat (el Rei Joan Carles, cap de Les forces armades, amb potestat per "no invertir" un president proposat per les cambres legislatives espanyoles, amb poder per dissoldre les corts i convocar noves eleccions [Nota d'ANNA notícies: per aquells que es pensen que el president del govern de l'Estat és elegit per les urnes, cal que es llegisquen l'article 99 de la Constitució monàrquica],...Etc.), ELL SÍ QUE SERÀ CAP DE L'ESTAT ESPANYOL.

Amb quina legitimitat?!!

Llur legitimitat no li prové dels ciutadans, sinó per dret de sang i per "obra i gràcia de la Restauració monàrquica que va dur a terme el 'Generalísimo Franco y caudillo de España' por La gracia de Dios".

La qüestió no és un mer anacronisme. És una manca democràtica de primeríssim ordre, que s'esforcen molt en amagar-nos i que cal denun-

ciar. El fet que la família reial i la institució monàrquica estiga sostreta de qualssevol debat o qüestionament polític, rau precisament en el seu caràcter antidemocràtic i en la manca de legitimitat que hi ha a sota la seua restauració i existència efectiva.

Si el personal vol un rei per omplir les pàgines de les revistes del cor, doncs molt bé, que se'l paguen i que tafanegen tot el que vulguen. Que li lleven però tot poder efectiu. Tanmateix, sí el cap de l'Estat ha de tenir competències tan importants com les que en l'actualitat gaudeix el rei, haurà de guanyar-se la legitimitat a les urnes. Així funciona el mon modern i democràtic.

La NO POLÍTICA que en l'actualitat s'aplica a la institució monàrquica (o política de paper "COUCHE") és d'una perversitat intrínseca, i tots els partits i forces que no ho denuncien, en són els seus còmplices. Molt especialment el PSOE.

Sembla que estem tots estabornits i apardalats. Ningú no diu res!. I ara, ens esperen mesos de tocar-nos els collons amb les noces d'aquest incompetent i la periodista.

Per cert qui açò subscriu, és bàsicament un nacionalista d'esquerra, i no un republicà nostàlgic i anacrònic. Salutacions. **Ω**

Felip de Borbó, de 35 anys, ha elegit per esposa una professional molt coneguda que respon a les seves expectatives del que ha de ser la mare dels seus fills.

Letizia Ortiz ocuparà qualche dia el lloc de Sofia de Grècia. Empleada de RTVE des del 2000 era presentadora de la segona edició del Telediario.

Borbonada. I encara falten els infants

Francesc Revert
Elisabet Vidal

Dissenys - Decoració - Retolació de ceràmica
C/ Fletxa Jover Coll, 10 Son Ferriol
Tel i fax 971 428 731

GESTIÓ IMMOBILIÀRIA
PROMOCIÓ - CONSTRUCCIÓ

Tel. 971 659 674 - Fax: 971 659 859 - Mòbil: 629 693 230
Avinguda Benvinguts, 30 - 07660 Cala d'Or - Mallorca

Comunicat arran del judici contra dos militants de Maulets

Maulets [assemblea de l'Horta]

Email: mauletshorta (at) correu.vilaweb.com
28 oct 2003

Maulets, l'organització juvenil de l'independentisme revolucionari, volem denunciar els fets ocorreguts aquest matí al jutjat num. 17 de la ciutat de València.

Els fets han esdevingut al judici celebrat contra dos joves militants de la nostra organització que eren acusats de realitzar unes pintades contra la destrucció de La Punta, dins de la resistència que s'ha mantingut en aquest territori d'horta i alqueries que han anihilat policia, jutges i constructors.

En aquest judici, els dos militants jutjats han volgut llegir un comunicat on denunciaven la seua situació.

La resposta de la jutge instructora del cas ha sigut altament desproporcionada, impedit parlant als acusats i cridant a la policia per que desallotjara els acusats i el públic de la sala de vistes.

Els fets que han començat en eixe moment han sigut, al nostre parer, molt greus i injustificables des d'una institució que s'anomena garant dels nostres drets i llibertats.

Quan ha fet acte de presència la policia espanyola, que actuava d'acusació particular i que ha actuat en moments en els quals no estava de servei (excedint-se en les seues funcions), han començat un seguit d'amenaques, coaccions i agressions, seguint l'ordre de la jutge (al crit de "detenerlos"), tant al públic present com als acusats, als quals s'han intentat dur a una altra

sala, agredint fortament un d'ells amb empentes i cops de puny.

Després d'aquests moments de màxim desconcert i d'indefensió total per part dels nostres militants que veien com les forces de seguretat els agredien físicament i verbalment, tota la gent present a la sala ha estat retinguda durant més de mitja hora, sent identificada entre insults i amenaces fins que ens han deixat marxar.

Davant de tot això, Maulets volem denunciar aquesta greu violació dels més elementals drets de defensa i llibertat d'expressió, amb l'agreujant d'haver patit amenaces i agressions per part de policia i personal dels jutjats.

La seua repressió no ens aturarà!

El combat maulet continua!

València, 27 d'octubre de 2003

[Comunicat d'Esquerra Valenciana]

L'ESTRANYA JUSTÍCIA DELS DEMÒCRATES "DE TOTA LA VIDA"

Estem ja ben acostumats a que les autoritats espanyoles consideren la llibertat d'expressió com un dret fàcilment prescindible, si més no quan hom intenta expressar determinades idees. La cosa és, però, molt més preocupant quan aquests hàbits negligents arriben a l'àmbit de la justícia.

Doncs bé, si la llibertat d'expressió sempre és un dret fonamental, quan es tracta de la llibertat d'expressió d'un acusat en un judici oral esdevé una cosa més important: és el millor mitjà de defensa!

Per a qualsevol persona d'una intel·ligència i for-

mació mínimes no pot ser difícil d'entendre que per a sostenir la presumpció de justícia en un judici cal, com a mínim, que l'acusat puga expressar tot allò que considere convenient i oportú en el seu descàrrec ... amb independència de les sensibilitats ètiques o estètiques del jutge o de qualsevol altre funcionari. És a dir, en un judici just el criteri del jutge mai no pot ser fer callar a l'acusat quan aquest es limita a parlar, a dir allò que estima convenient.

Per això, Esquerra Valenciana vol declarar la seua solidaritat amb els joves maulets que varen ser expulsats de forma atropellada i violenta quan, en el judici de faltes que se'ls practicava sota l'acusació d'haver fet pintades en defensa de l'Horta i de la Punta, en donar-los la paraula la jutgessa, intentaren llegir una declaració que portaven escrita, i la dita jutgessa els va llevar la paraula perquè considerava que allò era "un panfleto en valenciano".

Considerem que en aquest cas aquesta jutgessa el més que podia fer, si tant li molestava això, era advertir als acusats que això que deien no els anava a beneficiar a l'hora de la sentència, però mai no deixar-los sense paraula i encara menys fer-los maltractar pels policies que actuaven de testimonis.

Les actituds prepotents per part de determinats funcionaris en el tracte amb els ciutadans valencians, especialment quan es tracta de membres de les classes treballadores, traspugen l'autèntica relació de subordinació que existeix entre l'Estat espanyol i el Poble Valencià. Per a poder arribar a gaudir d'una justícia normalment civilitzada cal recuperar la sobirania política plena, ja que només així podrem tenir uns cossos de funcionaris que no seran simples gestors d'un règim d'ocupació militar, sinó servidors del Poble, del nostre Poble, de la nostra gent, dels nostres drets, de la nostra dignitat. Ω

Esquerra Valenciana

PP = Supercorrupció Immobiliària

La família de n'Esperança Aguirre, beneficiada pel traçat de l'AVE a Lleida. Ha promogut més de 9.000 vivendes entorn a l'estació del tren a Guadalajara

Segons informa el setmanari Inter-viu, la família política d'Esperança Aguirre ha promogut més de 9.000 vivendes entorn a l'estació de l'AVE Madrid-Lleida al seu pas per Guadalajara. El preu dels terrenys supera els 8.000 milions de les antigues pessetes.

El negoci arranxa el 1998 quan el PP decidí col·locar l'única estació de l'AVE Madrid-Lleida, al seu pas per Guadalajara, en la petita localitat de Yebes. La decisió afavorí a Fernando Ramírez de Haro, espòs d'Esperança Aguirre, i a la seva família que posseeixen en aquest municipi milers d'hectàrees.

Ramírez de Haro i els seus germans tenen 1610 hectàrees repartides en cinc finques, les compraren 1987 a sa mare a canvi d'una renda vitalícia anual escassament superior al milió de pessetes. El preu d'aquest sol rústic, encara no ha estat requalificat, seria avui de 1000 milions de pessetes.

Però la més beneficiada d'aquestes revaloritzacions és la tia del marit d'Esperança Aguirre, Teresa Miquela Valdés. Les andanes de l'estació de

l'AVE han anat a parar a les seves terres. Després de les pertinents expropiacions de Foment, ella ha decidit construir una urbanització, Valdeluz, de més de 9.000 vivendes.

Els terrenys d'aquesta futura urbs a Yebes, més coneguda com Avelàndia, foren requalificats el 2001 en un pla d'ordenació urbana. Aquest sol és propietat de El Arvejal SL, els amos són Teresa Miquela i els seus fills, cosins de n'Esperança Aguirre. Na Miquela atorga a aquestes terres un valor de més de 8.000 milions de pessetes.

L'arquitecte municipal de Yebes és Jaime de Grandes, germà de Luís de Grandes, diputat del PP i de Lorenzo de Grandes, recentment nomenat cap de premsa de la Assemblea de Madrid per la presidenta de la Cambra, Concepcion Dancausa.

Mentiders, corruptes, pocaver-gonyes i cínicos... mentre la majoria de la ciutadania no arriba a finals de mes. Estam hipnotitzats per les teles i premsa a sou del PP i els seus Bancs? Ω

Redacció

El govern basc aprova el nou estatut i reivindica el dret del poble a decidir el seu futur

El lehendakari fa una crida al diàleg 'pacífic i sense insults'

L'aprovació ha coincidit amb el 24è aniversari de la signatura de l'estatut de Gernika

El govern basc ha aprovat aquest migdia el Pla Ibarretxe (text íntegre aquí), impulsat per construir un nou marc polític per Euskadi i que ha estat presentat pel lehendakari Juan José Ibarretxe com 'un pla de convivència', basat en un projecte d'associació del País Basc amb l'estat espanyol. L'aprovació s'ha fet al Palau d'Ejuria Enea, i a continuació el lehendakari ha fet un discurs en el qual ha reivindicat el dret dels bascos a decidir el seu futur i ha destacat que era 'un dia històric pel nostre poble'. Ibarretxe ha dit que 'ningú pot prendre'ns el dret a decidir el nostre futur'. El cap del govern basc ha posat èmfasi en què el pla 'no planteja ruptures sinó un nou marc de convivència amb l'estat espanyol', i ha fet una crida als bascos al diàleg 'pacífic' i 'sense insults'. Després del discurs, Ibarretxe s'ha traslladat al Parlament basc per entregar el nou estatut a Juan María Atutxa, el president de la Cambra, on el pla passarà a convertir-se en projecte de llei i s'aprovarà, previsiblement, el setembre del 2004. L'aprovació del Pla Ibarretxe s'ha

fet coincidint amb el 24è aniversari de la signatura de l'estatut de Gernika.

El mes de novembre el projecte de llei del pla s'introduirà al Parlament perquè sigui debatut durant gairebé un any, període en què partits com Eusko Alkartasuna (EA) i Ezker Batua (EB), socis del PNB al govern basc, tenen previst exposar propostes alternatives, i al setembre de 2004 es farà la votació.

El pla Ibarretxe preveu la creació d'una nacionalitat basca amb els mateixos drets que l'espanyola, si bé l'una no serà incompatible amb l'altra. Quant als bascos de Navarra i d'Iparralde, aquests ara sota sobirania francesa, el pla els reconeix com bascos de ple dret. Dos punts principals del pla són, d'una banda, la constitució d'un Tribunal Suprem basc, i d'altra, la d'una Seguretat Social pròpia. El poder judicial seria exclusivament competència de les autoritats basques, igual que l'ordenació política, econòmica, infraestructural, laboral i social. L'estat espanyol tindria les competències en afers estrangers i dret d'asil, defensa i forces armades, règim de producció, comerç, sistema monetari i algunes més. Ω

Senyor President, nou llibre de Víctor Alexander

Informa: Joan Cultura

Ja tenim aquí el llibre 'Senyor President. Carta Oberta' (Ed. Proa) que Víctor Alexander ha escrit tot aprofitant el rebombori nacionalista d'aquests dies. El llibre pretén ésser una declaració de voluntats en forma de carta a la hipotètica persona que presidís els Països Catalans.

'Aquest llibre és una carta oberta a un hipotètic president dels Països Catalans, una figura imaginària construïda amb fragments dels homes que han

governat Catalunya en la nostra història recent, dels que podrien fer-ho en un futur immediat i dels que ho faran en un futur més llunyà. Tot i l'absència de noms presidencials, al lector no li serà fàcil deslligar la imatge de Jordi Pujol de moltes de les coses que s'hi diuen—és comprensible tenint en compte que Pujol ha estat, durant gairebé un quart de segle, la màxima autoritat del Principat, la seva cara més visible, la seva figura més destacada—, però no és pas ell el destinatari de la carta. El destinatari és el mateix lector, el lector d'una nació d'identitat i llengua assetjades, sotmesa als designis d'una altra i privada llargament dels seus drets nacionals. El

veritable destinatari d'aquestes pàgines, per tant, som tots nosaltres, els catalans. Aquesta és la seva raó de ser, la del seu títol i la de les coses que s'hi diuen. I és que Senyor President és, en realitat, una metàfora de nosaltres mateixos.'

(De la introducció de Víctor Alexander)

Víctor Alexander (Barcelona, 1950) és periodista i escriptor. Ha estat director i presentador de programes a Ràdio 4 i corresponsal a Alemanya del diari AVUI, el setmanari El Temps i la Cadena SER. Premi Recull de periodisme, 1996, també ha presentat un programa sobre cinema a TVE-Catalunya i és autor

de diverses obres de ficció escrites per a la ràdio. Des del 1990 és una de les veus més carismàtiques de Televisió de Catalunya com a narrador de documentals sobre la natura. És autor dels llibres **Jo no sóc espanyol** (1999) (8 edicions i 25.000 exemplars venuts, i traduït recentment a l'espanyol), **Despullant Espanya** (2001), **Despullats** (2003), amb Joel Joan, i ha participat en el llibre col·lectiu **L'autoestima dels catalans** (2003).

Notícies relacionades:

- 'Despullats', nou llibre de V. Alexander i J. Joan
- Despullant Espanya

Dmoz.org ha catalogat ja 30.000 webs en català

L'apartat català de l'Open Directory Project (DMOZ) té cada vegada més vitalitat.

Aquesta setmana tot just s'han superat els 30.000 llocs en català catalogats en aquest directori, mantingut per editors voluntaris. 10.000 més que a principis d'aquest any.

Mentre els darrers estudis sobre la llengua a Internet situen el català en la posició 23, els editors catalans de Dmoz.org s'han entossudit a mantenir-

lo més amunt: al lloc onzè, encara per davant de llengües amb molts més mitjans o parlants, com ara el portuguès, el rus, el xinès, l'àrab, el grec o el turc, per posar només uns exemples.

Una cinquantena de persones d'arreu dels Països Catalans segueixen posant al dia els llocs webs que es poden trobar a la xarxa en català, en una iniciativa altruista i voluntària que s'emmarca dins un projecte a nivell mundial de Netscape.

Per al català són importants iniciatives consolidades com l'Open Directory Project i més encara pel seu abast

global: aquests 30.000 llocs del català són només una petita part dels gairebé 4.000.000 de llocs web classificats en més de 70 llengües per més de 9.000 editors d'arreu del món.

La vinculació d'aquest directori amb Google, el cercador actualment més popular de la xarxa, fa que sigui important que un lloc web sigui llistat a l'Open Directory Project si vol aparèixer a les cerques dels principals buscadors. El Google Directory és un mirall adaptat de Dmoz.org i el cercador incorpora la base de dades de l'Open Directory per a les seves cerques.

Vols ser editor? Vols ajudar a l'Open Directory? Encara hi ha moltes àrees sense cap editor assignat. Només cal una mica de temps (poquet), coneixements en alguna àrea específica (sigui per estudis, hobbies o proximitat geogràfica) i moltes dosis de ganes i il·lusió per participar en un projecte col·laboratiu que naixia el 1999 i segueix creixent en quantitat i qualitat. Cada categoria té una pestanyeta que et convida a fer-te'n editor. Només has de trobar la més adequada i emplenar el formulari. Ω

Editors de World/Català

Si demanem a l'alumnat d'una escola que ens representin mitjançant un dibuix el que és la tardor, "el otoño"; la gran majoria, de manera quasi unànime ens haurà pintat arbres que perden les fulles. Aquesta percepció forana de la nostra primavera d'hivern és la mateixa que té molta de gent.

En Ramon Folch al seu llibre "La vegetació dels Països Catalans" ens suggereix que observem les nostres muntanyes al llarg de les estacions. Des de les finestres de la classe, per exemple, comprovarem que el paisatge dels nostres boscos és gairebé el mateix al llarg de l'any, ni policromies espectaculars, ni quieta nuesa, ni explosions primaverals. La verdor fosca de l'alzinar, el verd més suau de la garriga amb pins o el de l'ullastrar més blavós persisteix de manera caparruda tant a l'estiu, com a les primaveres com a l'hivern.

Els nostres arbres no tuden les fulles. És a l'estiu quan, forçats a eliminar efectius, en deixen caure més. A la primavera d'hivern, quan els boscos són regats per l'esperada pluja, en tornen a treure. Són pocs els arbusts i arbres de les Illes que es despullen durant la tardor: el cirerer de pastor, l'aranyoner o els discutiblement autòctons arbres de torrent com són l'om, el fleix o el poll.

LA DINÀMICA CAP ALS ORÍGENS

La nostra és una vegetació mediterrània adaptada a la rigurossitat d'un estiu molt sec i molt calorós. La pluviometria a vegades escassa de l'hivern i de la primavera amb un estiu com una travessada del desert, ha creat una vegetació que té les fulles dures, les arrels profundes, que han evolucionat creant estratègies de disseny i de variabilitats morfològiques increïbles per evitar la deshidratació.

Sempre hem tengut entre nosaltres molts bons botànics que han sabut explicar aquestes coses. Del que jo vull parlar en realitat és de la dinàmica de la vegetació cap a l'assoliment d'un estadi climàtic estable i permanent i de la influència humana en l'èxit o el fracàs d'aquest objectiu. Segurament és molt pretensions per part meua parlar amb aquests termes, però crec també que poden ser entenedors si a continuació em sé explicar bé.

Imaginem un alzinar amb un sotabosc ric (gairebé no n'hi ha). Arbores, mareselves, cireres de betlem, bruc, llampúdol bord, falgueres, molsa... ombrívol, humit. Situem aquest bosc a la Serra de Tramuntana, de propietat comunal o del bisbat; en temps de les desamortitzacions. Aquest bosc

ha estat expropiat a l'església o al poble i ha estat venut a un particular amb la finalitat de recaptar doblers cap a l'hisenda estatal per a finançar la guerra d'Àfrica o la de les Amèriques. El nou propietari decideix rendabilitzar la compra i envia a l'alzinar un exèrcit de carboners que aprofiten quasi totes les alzines i en deixen qualcuna de vella, a la vegada hi obren grans clarianes. Més avant les tanyades d'arbocera, d'alzina o d'aladern que surten de les soques tallades, són aprofitades pel bestiar. Amb les fortes pluges de la tardor i sense la capa protectora dels arbres, la terra corre amb l'aigua cap els torrents i la degradació de l'indret es fa important.

Les clarianes són colonitzades per espècies oportunistes que no podien viure a l'ombra de les alzines: el càrritx, l'argelaga, les estepes, el romaní, el petrerell, el pi... ocupen el lloc de l'alzinar. Es tracta de una vegetació molt espessa i combustible de qualitats piròfites.

Passen els anys i dins aquesta espesura, dins "la brutor" gairebé intransitable, a l'ombra de la vegetació colonitzadora s'hi congria l'alzinar, lentament però amb una dinàmica constant. Sense la influència humana, la comu-

nitat de plantes que formen l'alzinar impediran la germinació de les llavors de les que necessiten molta claror per viure. Si un pi, una estepa o una carritxera aconseguirien néixer a l'ombra de una alzina, una arbocera o un bruc malviuran i no podran assolir la maduresa. Els pins que queden part damunt de les alzines aniran morint de vellura o per una ventada, seran infèrtils les seves llavors baix de l'alzinar. A poc a poc la vegetació potencial, la vegetació futura serà la mateixa que la primitiva.

Ara bé si la garriga de romaní i xiprell rep la visita del foc, l'alzinar que es congria morirà i la vegetació que ocuparà l'àrea cremada serà la mateixa, però més pobre. La pastura d'ovelles i cabres no donaran opció al restabliment de la vegetació potencial o primitiva. El lloc assoleix un estat quasi permanent de degradació.

Evidentment tots aquests processos són més complexos i amb matisos. N'hi ha per fer una gran obra teatral amb tots els personatges que hi intervenen. Ω

JOAN VICENÇ LILLO I COLOMAR.
29 D'OCTUBRE DE 2003.
ALARÓ.

S O B R E I N T E G R I S M E S

La democràcia naix del cristianisme?

Joel: >> Per què la democràcia naix del cristianisme?

Ateu: >Aquesta pregunta parteix d'una premissa prou discutible: "la democràcia naix del cristianisme".

R.: Sols cal mirar on hi ha tradició parlamentària. Occident té per pare i mare Israel i Grècia, que tenen un fill: el cristianisme. Quina democràcia hi ha a règims ateu o musulmans? Guaita i m'ho dius. Al Japó la hi van instaurar els ianquis quan l'ocuparen: abans l'emperador japonès era un déu literalment i els japonesos tenien el deure de suïcidar-se per llur emperador.

Ateu: > El cristianisme inclou massa coses: des dels anglicans fins a l'Opus Dei...!

R.: Més aïna definiria això com a Cristiandat (=cristianisme històric i sociològic), cristianisme té unes connotacions més estrictament de fe interior o de pràctica vital.

Sí, inclou massa coses, com tantes altres religions i ideologies. Però és evident que els països i Estats més forts són els de tradició cristiana, agradi o deixi d'agradar. Per alguna cosa deu ser, perquè les macrocasualitats no existeixen: dir-ne macrocasualitat sols traspua poques ganes de pensar i moltes de no reconèixer les coses tal com són.

Ateu: > Jo tinc entès que la democràcia parteix de les polis gregues, Diríem que aquesta és la primera democràcia (on sols els homes adults lliures tenen drets: ni esclaus, ni dones ni estrangers...) i és perfeccionada amb els parlamentarismes angles, nòrdic i català de començaments de l'edat mitjana.

R.: Aquesta és la segona democràcia, l'estamental-feudal, d'arrel directament cristiana (Treves de Déu de l'abat Oliba). La tercera fos la que comença amb la separació Estat-Església i el sufragi-ciutadania: la independència dels Estats Units, que és la democràcia burgesa com ara l'entenem, d'arrels bàsicament calvinistes, derivades del parlamentarisme medieval i amb tocs de cultura grega i maçònica.

Ateu: > Tanmateix, per això mateix, per què no sembla veritat a primera vista, el cristianisme de debò ha de tolerar qualsevol discrepància

Algun musulmà, o budista et pot dir el mateix: la seva és la religió de la pau i la tolerància

R.: A Occident pots bastir mesquites sense massa problemes, però a països musulmans bastir edificis no musulmans és quasi sempre molt més que problemàtic. I a països budistes i d'altres de vegades també. Prova del cotó-en-pèl de la llibertat de consciència.

R.:>>[...] Mentre les altres ideologies més racionalistes i aparentment coherents tendeixen a voler fer callar allò que jutgen estúpid o indemostrable

Ateu: > Pots posar-ne algun exemple, si et plau?

R.: En aquesta i d'altres llistes companys, generalment d'extrema esquerra o de col·lectius profundament antireligiosos han intentat més d'una vegada dir que una interpretació cristiana del fet català no tenia lloc en les llistes, com si ser cristià fos inferior a ser marxista o anarquista o ateu i no tinguéssim a dir el que considerem és una eixida viable per atènyer la Renaixença per al supersecularista independentisme català.

R.: > Però si el cristianisme autèntic fos mentida el resultat fos el fracàs i, tanmateix, avança, fins i tot en sectors hostils: avança molt ràpidament a països com Xina, Vietnam, Sudan o Nepal

Ateu: > Home, si considerem el nivell de llibertat que té la població dels Estats que ens cites, el cristianisme, venint com els ve de països forasters, els pot semblar una font d'alliberament...

R.: Supòs que sí, però tenint en compte que reben molta escassa ajuda d'Occident i que pateixen de vegades pogroms, empresonaments, tortures, marginació social i fins i tot pena de mort i camps de concentració, doncs, no crec que la majoria dels ací presents tinguéssim aquesta font d'alliberament massa en compte en semblants circumstàncies (encara que, en fi, tot canvia i sempre poden haver-hi sorpreses, quantes voltes molta gent de tota mena s'ha jugat el coll per temes de tota mena!).

R.:>>(mentre que el cristianisme mesclat amb el Cèsar, l'occidental, reula davant el laïcisme nascut de l'hedonisme, a causa del mateix progrés material dut per la democràcia, hereva d'aquest cristianisme).

Ateu: > Aquest paràgraf s'hauria de justificar més bé. A mi no em lliga. I això, bo i suposant que el Cèsar és el Vaticà.

R.: A Occident el cristianisme reula davant la subtil i omnipresent Dictadura mediàtica, igual que reula el pensament fort, l'ètica, el compromís independentista o progressista o la llengua catalana. El Cèsar és el poder polític en general: el Vaticà i d'altres forces religioses de tota mena, en tant que multinacionals (religioses) en saben traure profit a canvi de guanys materials. És com una prostitució: renuncien al compromís cristià per la justícia a canvi de pegats monetaris i visions estatistes.

Ateu: > Jo pens que el laïcisme naix de la democràcia, precisament.

Bé, ja he parlat d'altres voltes d'aquest tema: una cosa és laïcisme i un altra noconfessionalisme. Hi ha un laïcisme que és agressiu i poc realista contra el fet religiós (mira, a mi no m'importa que hi hagi un cert anticlericalisme: sols que cal filar-hi prim i sovint no s'hi fila): sol confondre continent (institució pecadriu) amb el continent (fe/ètica personal) i les condemna indiscriminadament. Una altra cosa és la separació Estat-religió, que hauria de ser així, si bé amb certes lògiques col·laboracions. L'Estat espanyol és teòricament aconfessional, però no en realitat.

R.:>> Els detractors secularistes amb prou feines aporten cap prova sòlida en contra, com es veu en aquesta llista,

Ateu: > Hi pot haver molta gent "secularista" que, senzillament, no es llegeixi els teus missatges.

R.: No dic que no, tothom som lliures. Jo, tanmateix, si sóc en una llista, me'ls llig quasi sempre tots. És igual que si en una conversa vols escoltar els teus interlocutors o no. Potser si algú parla molt o trobes que no t'interessa no li dediquis la teva atenció, però potser mentrestant ha dit alguna cosa que després et convindria saber per no perdre el fil d'alguna discussió. Jo en un raonament o discussió sempre llig el que diu el meu interlocutor, crec que per una qüestió d'intercomunicació és allò més escaient, altrament difícil aclarir-se.

R.: >> mentre que els arguments procrístians de tota mena s'amunteguen des d'autors de tots els segles.

Ateu: > La quantitat fa la qualitat?

R.: En general, hi ha molta quantitat i de qualitat molt diversa, però de la posició contrària hi ha prou menys quantitat i també menys qualitat. Aquesta mateixa llista n'és una prova fefaent quant a raons exposades o deixades d'exposar.

R.:>> Com a alternativa, les ments burocràtiques i superficials sols pretenen fer callar l'única veu que en una llista fa una interpretació cristiana de la política o la història (com uns altres intenten de fer-ne una marxista o una liberal, vull dir).

Ateu: > No es tracta de fer callar a ningú, es tracta de moderar-nos en la profusió.

R.: En part tens raó. Igual prenc uns dies de vacances. De tota manera mir de no enviar més de 2 o 3 e-mails diaris mai, dels quals n'hi ha de diversos temes, segons vénen, no necessàriament de tema cristià, si bé la meua metodologia és la que és.

R.:>> [...] Per això el cristianisme de debò duu també, inevitablement, a la democràcia i a la llibertat d'expressió, mentre les ideologies anticristianes i burocràtiques duen a tot el contrari: prediquen el cel a la terra i sols porten burocràcia, misèria i totalitarisme, tot just perquè no estan situades en la veritat ni en la capacitat de contrast i autocrítica i sempre volen que calli la dissidència que no es prenen la molèstia de comprendre, simplement perquè no és llur tarannà: llur tarannà és el simple menyspreu, com correspon a la supèrbia.

Ateu: > Tot això que dius, sense exemples i justificacions, sona a judicis de valor. Prejudicis. Que d'això en té molts, el cristianisme.

R.: De prejudicis n'hi ha a tot arreu, i sobretot a les majories socials, allà on la Cristiandat és majoria social inevitablement hi ha també molts prejudicis, els derivats de tot gregarisme. Però en comparació amb el que han donat de si els règims ateu, que prometien el paradís del proletariat i tenien tanta lògica i tant humanisme i igualitarisme, almenys en aparença, la cosa està clara, per a qui vulgui veure-la. Això defineix molt clarament com és la gent en general.

[...]

Ateu: > Jo pens que la democràcia va renàixer quan la religió (el cristianisme catòlicista, el més integrista del cristianisme) va perdre la seva omnipotència. La prova: la Revolució americana, hereva de les protodemocràcies medievals, com la catalana.

R.: És clar que la democràcia i els drets naixen

d'una interpretació menys dogmàtica i menys rígida de la Cristiandat, més al fons de l'amor (necessitats humanes) que no pas de l'ordre jeràrquic. Però mira la trajectòria democràtica prou pacífica cap a dins dels països protestants front al continu colpisme i brots feixistes dels països sudcristians: això també és molt significatiu. Independències pacífiques com a separacions matrimonials civilitzades: Noruega de Suècia (luteranes) el 1905 o entre Eslovàquia (catòlica) i Txèquia (protestant), que eren nacions de semblant població. Per contra: l'ex-Jugoslàvia, on hi havia musulmans, catòlics i ortodoxos i assimetria poblacional entre les distintes nacions. A més protestants i semblants, més civilitzadament ho fan tot, mentre que a més diferències i més "cultura mediterrània" tot és més caòtic.

R.: >>> Per què la democràcia naix del cristianisme?

Ateu: >Parlant amb propietat, la democràcia ja tenia més de cinc segles quan va néixer Jesús, així que aquesta premissa és una fal·làcia.

Ja dic que hi ha bàsicament tres períodes-tipus de democràcia: la grega, l'estamental-feudal, i la burgesa moderna. Aquestes dues darreres tenen base cristiana de manera directa i van néixer respectivament a Catalunya i als Estats Units. Per tant on hi ha cristianisme (imperfecte) sol haver-hi democràcia (imperfecta): una volta pel món i la cosa queda prou clara.

R.: >>> el cristianisme de debò ha de tolerar qual-sevol discrepància

AAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA

Ateu: Continuem amb les fal·làcies, perquè ara, i fent d'advocat del diable (i avançant-me a l'Oriol), podria jo dir-te igual:

"El comunisme DE DEBÒ ens portarà el paradís a la Terra"

R.: La diferència és que la doctrina del cristianisme no ha pretès dur el paradís absolut a la Terra, sinó una cosa més modesta terrenalment: el cristianisme socialment actiu ha donat coses excel·lents, però no ha predicat mai el paradís en la terra, sols les treves de Déu, l'abolició del pater familias, de l'esclavatge i coses per l'estil.

A més, tot depèn de com sia la gent: si la gent és egoista i malfeinera és impossible cap paradís mínim a la terra, fins i tot vivint en condicions òptimes degenerarien ràpidament. Jo us ho dic francament: ni "crec en" ni vull el paradís en la terra per a gent que, evidentment, no s'ho mereix: es posarien encara més insuportables i, almenys per a mi, fos encara més l'infern en la terra. Millor que patesquen com tot-hom.

Ateu: > (I amb els d'ara, de comunisme i cristianisme, què passa?).

R.: Passa com amb la Revolució Pendiente, que

l'oblides quan olores una mica de Jabugo. La Natura Humana ho corromp tot i, a més poder, més corrupció. No se'n salven ni anarquistes ni cristians ni ningú.

Ateu: > Però la Història en tots dos casos ens ha ensenyat —i encara ens ensenya— una altra cosa: que no existeix ni, pel que sembla, ha existit mai "cristianisme de debò" ni "comunisme de debò"...almenys fins que tots dos sistemes van tastar el poder i els va agradar.

R.: Clar, els trepes entren pertot o se'n fan. Els de debò són els que es passen la vida treballant i patint, cosa sempre mal vista (ja ho deia el mateix Ramon Llull).

R.: >>> Sols allò viu pot anar contracorrent. I sols allò cert pot demanar més llum i diàleg i taquígrafs. Per això el cristianisme de debò duu també, inevitablement, a la democràcia i a la llibertat d'expressió,

Ateu: > Doncs el cristianisme "de debò" encara no l'hem vist, quan les jerarquies catòliques i no catòliques

R.: No són pas les meves jerarquies, no crec en el sistema clerical tal com el tenen muntat, amb prou feines té ni base bíblica.

Ateu: > estan en contra de la igualtat total de la dona amb l'home i li prohibeixen el sacerdoci, per exemple;

R.: Hi addueixen raons de textos apostòlics, en realitat als textos bíblics les dones tenen una gran varietat de funcions eclesials (profetesses, per ex., i en l'Antic Testament fins i tot funcions militars), però no la predicació, potser per qüestions culturals. De tota manera, pastorejar és sols escoltar-se la gent i animar-la i això es pot fer sempre sense tenir cap càrrec ni títol. Jo he estat en esglésies i no he desitjat mai tenir cap càrrec clerical.

Ateu: > o quan li neguen a una persona la facultat de disposar de la seva pròpia vida, o a les dones del seu cos...malgrat el que puguem pensar o desitjar aquestes persones en cada cas i malgrat les legislacions vigents en cada lloc.

R.: Una fe ha d'atendre el que diu en cada cas allò que ells consideren la Paraula de Déu. Els bisbes, per ex., són lliures d'opinar el que vulguin -i segurament és llur deure com a tals-, però no poden pretendre imposar-ho a la societat. Jo vaig defensar des del meu càrrec municipal la despenalització de l'afollament, i he ajudat a avortar de distintes maneres -ara no ho faria pas-, però no crec que amb els diners de tothom -cristians inclosos- s'hagi de fomentar la poca responsabilitat sexual: vull dir, més mitjans preventius i evitar els traumàtics avortaments, que són un atac dur contra el cos de la dona.

R.: >>> les ideologies anticristianes i burocràtiques duen a tot el contrari: prediquen el cel a la terra

i sols porten burocràcia, misèria i totalitarisme,

Ateu: >¿I per què serà que, mutatis mutandis, aquest paràgraf em porta al cap la Inquisició, el puritanisme, els processos de Salem, etc...?

R.: Fa uns 200 anys que no hi ha Inquisició Catòlica (la protestant encara en fa més, perquè fou sols ocasional). D'Inquisició atea n'hi ha ara mateix: per ex. a Corea del Nord. Els cristians rara vegada persegueixen ningú per motius religiosos, en canvi sí són perseguits actualment en un munt de països. De fa 200-100 anys ençà són els ateus els que maten per motius (anti)religiosos.

R.: >>> tot just perquè no estan situades en la veritat ni en la capacitat de contrast i autocrítica i sempre volen que calli la dissidència que no es prenen la molèstia de comprendre, simplement perquè no és llur tarannà: llur tarannà és el simple menyspreu, com correspon a la supèrbia.

Ateu: > Vaja, sembla que els extrems acaben per tocar-se... >:)

R.: Si haguessis vist les actituds que constantment he vist entre l'independentisme català contra el simple fet de ser cristià, les barbaritats i fins i tot insults -sense ni tan sols conèixer-me- que m'han dit d'entrada, diries que encara he fet curt en aquesta definició. S'ho sap qui s'ho passa, però ja arribes en un punt que no et sufoques, simplement, sense violència, mires de tenir els collons al lloc i prou.

Per això dic que, encara que la intolerància i la supèrbia no és patrimoni de ningú, dins l'independentisme català rau, com de costum, on rau la majoria social, en aquest cas en l'ateisme (podria ser en els cristians, però no ho és en aquest cas del nostre malaguanyat i difunt -per eutanàsia- independentisme). Comprens molt bé per què quan la República ERC -els secularistes maçons regionalistoides que en Macià considerava incapaços- foragitaren Carrasco i Formiguera del Grup Català al Parlament espanyol i per què l'espanyolíssima FAI l'amenaçava de mort fins al punt d'haver de marxar a Euzkalerria, on fou fet pres i assassinat pels franquistes. L'apòstol Pau ja ho diu: "La vida del cristià és un poema de Déu".

Cada volta més la Xaria, llei confessional islàmica, està imposant-se a més Estats (a 12 del nord de Nigèria i a Gàmbia recentment), això vol dir que no sols a musulmans, sinó també a cristians i d'altres religions, ateus inclosos, amb el silenci dels que sols se centren a criticar el guenyo/garxo al país dels cecs (Occident i la Cristiandat) i parlen de solidaritat i internacionalisme prou sovint sense embrutar-se massa les mans i sols per referències llibresques i de tercers.

La veritat, veient el caos i les tragèdies a tot arreu, no és com per donar massa prioritat a la broma. Vull dir, bé està riure's, però millor utilitzar el riure com a eina, no pas com a fi. I, com en el riure, en tot.

Si estem amb l'aigua al coll en tants aspectes, quin sentit té anar creant mal rotllo? **Ω**

HA MORT CLIMENT PICORNELL, MAGNÍFIC FOTÒGRAF I ENAMORAT DE LA NATURA

Ahir diumenge ens deixà Climent Picornell, després de lluitar anys contra una penosa malaltia. Era un enamorat de la natura, i les seves magnífiques imatges de paisatges, animals i plantes il·lustren un nombre incommensurable de publicacions. Col·laborador del GOB, les seves fotografies han servit per reforçar moltes de les

nostres campanyes a favor de la protecció d'espais naturals.

El seu compromís sobradament demostrat amb la protecció de la natura li valgué el reconeixement públic amb el Premi Alzina del GOB en la passada edició. La nostra entitat vol afegir-se al seu record. Gràcies, Climent. **Ω**

Els catalans, mediterranis i plebeus

Un bon exemple de caracteriologia catòlicomediterrània són alguns textos de l'Espriu com aquest. A mi el fi retrat -tan fi, tan dramàtic i tan encisadorament trist- que fa de la societat rural de l'Empordà em recorda a muntó l'arraval page-sívol on jo em vaig criar a Castelló, pràcticament el retrat que fa és igual (més pancatalanisme?...en tradicions culturals i de caràcter...).

I si ara no som així és perquè ens hem refinat de veure cultura anglosaxona a través dels films de Hollywood i alguna cosa més: ens hem standarditzat, la qual cosa ens treu personalitat i sabor, però ens treu també malignitat i provincianisme de la cultura mediterrània tradicional. En definitiva, ara som, com sempre hom havia dit a Castelló, uns "desubstanciats".

"Laia", d'en Salvador Espriu. Capítol VIII, Noces.

Novembre. Tristesa d'una matinada humida, cruall enyorosa de la visita de la llum. Sota la pluja, totes les coses empal·lidien i s'esborraven, com buscant protecció en la pròpia insignificança. El sol urpejava de tant en tant la boira i reculava de seguida pedit, amb vergonya.

Xafogor de tempesta. L'aigua penetrava per les canals i fetejava les parets de les cases. Gotes a teulades i golfes. Les hores avancaven donant-se les mans, iguals, grises, humils, amb un ritme de dansa molt lenta. Arreu un color pobre, apagat. Remor del pas d'algun vianant pels carrers deserts. Un pescador, un noi, una vella: espectres. Aviat un portal els engolia. Se sentia la fressa de peus, en escurar-se, i la bellugadissa de les claus. Després, altre cop el soroll del silenci damunt el fang, dominador.

Tots Sants, diada de bodes. Les campanes les anunciaven estremides, fent un so rogallós, com estranyades de sentir-se, i arrencaven a gemegar de sobte un plany de mort.

Voltades de l'escalfor del foc, les dones es deien:

-Avui és un mal dia per a casoris. La Laia tindrà mal dia.

Is'encongien, posant i traient castanyes de la cendra bullent, i s'esbufegaven els dits, embutllats per la cremor d'una brasa.

L'Annetta ajudava Laia a vestir-se. Les agulles desapareixien en la negror de la llana de merí. Tentinejant, la mare assistia a aquest abillament i rondinava:

-Llàstima de roba per a un dia tan lleig. La deslluïràs tota.

I plorava excel·lències i qualitats, amb tossuderia d'embriaga.

A baix, la parentela, molt seriosa, ensopejada en l'espera d'atipar-se. Caps amb crostes i peus de rata, golls, cabells fixats amb llard, encarcament de camises mal planxades, estretor de corbates i colls nous. Se sotjaven de reüll, no dissimulant la recíproca nosa. Algunes paraules eixutes, tardana, feridora com un dardell invisible. A dalt, les lamentacions de la vella ressonaven sense sentit, poca-soltes. A la fi va aparèixer la núvia, amb la mantellina posada, de blonda senzilla. Sortien com un acompanyament de viàtic. Topaven

amb la boira, s'enfonsaven als tolls innombrables. Ja a l'església, en Quelot i el seu seguici esperaven, les orelles roges del fred glacial de la nau buida.

Altar de sant Elm. Or barroc, columnes salomòniques, raïms i penjolls de braços i cames, ofrenes d'anhels i miracles. Al sostre, bergantins i caravel·les ofegats de pols i amb els jocs de cordes trencats. Gerros amb flors pansides, del balcó de l'Annetta. Quatre llànties feien una claror blava, i l'agonia dels ciris s'escolava en branquillons de cera groga.

Els nuvis rebien de genolls la benedicció i repetien amb llavis tremolosos els mots de la litúrgia. Una veu tafanejà:

-Mireu la Laia, que blanca! Dirfeu que li han xuclat la sang.

Una altra comenta:

-No han estat valents. Si gairebé no els he sentits.

Missa de velacions. El rector fullejava el missal i començava l'Evangeli: «En veure el Crist aquella gentada, pujà en una muntanya...». Mossèn Gaspar s'emocionava. Muntanya propera al Genesaret: ell la veia. Mar de Galilea. La blancor de Cafarnaüm retallada al cel. Més lluny els fruiterars de Magdala i els horts de Tiberiades, arran mateix del llac. Una dona alça les mans i eixugava la suor del front del Mestre. El temps s'aturava i s'adormia en la contemplació de la pròpia bellesa. Tan sols una petita formiga treballava transportant un gra. I queia en aquell gran afany dels segles la promesa: «Venturosos els qui tenen fam i set de justícia, perquè seran sadollats.» El rector pregava. Senyor, no era de justícia el que demanava? Oh camp! Quan el reveuria? Mossèn Gaspar barrejava el clam pagà del Venusí amb l'austeritat del llatí evangèlic de sant Mateu.

Tots escoltaven incòmodes, amb indiferència. Les boques s'esbatanaven en grossos badalls, cansades d'estar-se tan quietes. Missa acabada, tots s'encaminaven a la casa dels nuvis. Panellets, gots d'aiguardent, cassoles d'arròs i conill. Crits:

-Estic ben tip.

-No, gràcies, ja no puc més.

Així fins al vespre. Rialles picardioses, en anar-se'n:

-Estigueu bons.

-Que no us hi canseu massa.

Ahucs a fora:

-Ganyons, sembla mentida!

-Per als parents, tan gasius!

El nou matrimoni es quedà sol. Laia s'atansà als vidres d'una finestra. Rera, el marit. Les teules regalimaven d'aigua. La boira mullava pedres i façanes i tenia la vila sota el seu esclavatge.

CARÀCTER MEDITERRANI JACOBÍ.

Per què existeixen encara les Diputacions a Catalunya?

Per què no les han buidades de contingut els partits, si el problema fos que legalment encara no poden fer-les desaparèixer?

No serà que són una màquina de fer diners i de col·locar personal pels partits que hi tenen representació, fins i tot pels catalanistes que tant els blasmen?

M.

Human Nature!

La inevitable mafieta mediterrània! La contaminació del frenesí burocràtic de l'endollisme altiplaner (transmutat en cultureta àulica): qui col·labora se'n contamina indefectiblement. Mon avi -amic d'en Gaudí- deia dels diners: Són com l'oli, qui en toca se'n unta.

I un famós poeta castellonenc deia: "I, com li prova, no es vol morir".

(A la que estem en la quarantena sospitem de tot. Quan érem joves ho sabíem tot, de vells ho creurem tot: l'esguard enlluernat de quan ja és massa tard per a solucionar les malifetes del món traïdor).

A la Història és pràcticament sempre massa tard: no donem per a més. Un amic meu, molt intel·ligent, em feia, quan érem joves i agnòstics: "les coses són així: sempre és pecat". Jo llavors me'l mirava sense acabar de copsar la qüestió, entre sorprès i burleta, però intuïnt que deia alguna gran veritat. Dissortadament la superficialitat mediterrània no sol capficar-se calvinistament a esmicolar analíticament les qüestions que tan desesperadament necessitem per a la supervivència nacional, moral i mental, a ca nostra tot és lluminositat sorolliana i gaudiniana. En Pedrolo tradueix així en Durrell tot parlant de l'"esperit francès", superficial, mediterrani i jacobí com el de ca nostra: "...aquestes petites galanteries i sorties d'enginy que he acabat associant al temperament gal; aquest encant cerebral i pujat de to que tan fàcilment s'evapora en orgull i en indolència mental -exactament com els pensaments francesos, que s'esmunyen tan ràpidament en motlles de sorra, l'esprit original que s'endureix immediatament en tot de conceptes insípids..." ("Justine", pàg.37). Vet ací ben definits els motlles arcaics i inútils per on transcorre també el pensament català actual, que es creu modern, europeu i intel·ligent quan és caparrut, provincià, mediocre, rutinari, subvencionat (pels ocupants, of course) i de nas arrufat.

Espoliació de vots via "mestissatge".

Sols els interessa aquest Boris Ieltsin (sense vodka però amb rom caribenc) a fi de donar una aparença formalment catalana a un partit jacobí i ultraespanyolista, el PsoE, que té una delegació a Barcelona per espoliar vots cap a Las Cibeles.

Aquest és el projecte "intercultural" de la Mestissalunya maragallena.

Façana catalana, sols la façana.

Us heu fixat com gairebé tots els candidats de les properes eleccions autonòmiques tindran cognoms catalans: Antich (Antic), Camps, Mas, Maragall, Munar, Piqué (Piquer), Ribó, Saura, etc. Les excepcions, véu per on: Carod i Mayor.

Així semblen autòctons. És com si Anglaterra li hagués dit a Gandhi el 1945: xato, posa't l'americana, que et nomenem Virrei de la Índia. Gandhi hauria dit que no, és clar. Ací, amb poca tradició ascètica espiritual (més aviat ascètica material de la gana que s'hi ha passat) sols s'hi crieu bé el Pétain de rebai-

xes.

Molts exacte el que dieu: la superficialitat mafioseta dels mediterranis.

Als països nordeuropeus van desafiar per un llibre, la Bíblia, el poder del Papa i l'Emperador i es jugaren la vida. Guanyaren la llibertat, sobretot la de consciència, s'alfabetitzaren, tingueren llibertat per a pensar per si mateixos, fer recerca científica i negocis: progrés i capitalisme modern.

Mentrestant, al sud, esglaiats i autoenganyant-nos covardament i trista -com deia Espriu- durant uns quants segles, patíem la tènica bota espanyola, la ignomínia inquisitorial, militar, franquista i ara televisiva. Per no cercar cap veritat, sinó "anar fent" sols: Pétains de rebaixes, com molt bé dius. Més que de rebaixes, de 0'60 eurons, i si hi ha competència, encara podrien parlar-ne, del preu.

"Res no és evidentment tan profitós per a l'home com considerar-se elegit; tot aquell que creu en si mateix, sia qui fos, és superior a l'insegur" (Hermann Alexander von Keyserling). De vegades, cavil·lant sobre la manera de ser dels catalans, veig que és molt plebeu, fins i tot en la manera de vestir (els bascs o els italians són molt més elegants) és com si anàssim sempre de qualsevol manera, una mica com dient que som d'esquerres (inconscientment és que molts catalans i especialment independentistes són insegurs i a més pensen que biològicament sols som animals).

Certament que aquesta no és la millor manera de tenir fe en les pròpies capacitats ni d'inspirar respecte. És així com el mateix catalanisme deixa la porta oberta a la catalanofòbia, a no ser respectat i a ser menyspreat (si, a més, hi afegim la covardia, ser minoria, la inèrcia del prejudici, etc.). Tanmateix els nord-americans també ha estat un poble "plebeu" i sí que es fan respectar. Però l'índex de creença entre els nord-americans és del 95% als EUA, mentre que entre els catalans és d'un 75%: 20 punts en són molts, i més perquè els catalans tenen a més poca implicació en institucions religioses.

La fe té enormes recursos: "Credo quod habes, et habes" ("Creu que ho tens i ho tindràs", Erasme de Rotterdam). "Sapiau que qui canvia la fe per la incredulitat, deixa la bellesa enmig del camí" (Mafumet, profeta de l'Islam). Deixa la frescor i la capacitat d'empatia més fluïda amb la gent que creu, que són la majoria. Però, "la fe és com l'amor: impossible d'imposar-la per la força" (Arthur Schopenhauer). "Totes les èpoques de fe han estat grans; totes les d'incredulitat han estat mesquines" (Ralph Waldo Emerson). "La fe és l'antisèptic de l'ànima" (Walt Whitman).

Segons distints estudis sociològics, la gent creient gaudeix de major salut i status econòmic, menys índex de consum de substàncies tòxiques, de suïcidis, etc. que la gent no creient, entre altres dades positives. Ω

<http://campanyes.org>

<http://www.personal.able.es/cm.perez/>

<http://www.unitat.org/>

<http://www.aznar.net/>

El problema ecològic

El pensador Giovanni Sartori, professor de la Universitat de Colúmbia, assegurà en el Fòrum de Formador que els problemes ecològics que existeixen en la actualitat són molt més perillosos que l'espiral de violència en que se troba submergit el món.

El pensador considera que continua vigent la seva teoria de la explosió mundial. Però no per un conflicte bèl·lic, sinó perquè és incapaç d'absorbir els cinc milions de nous habitants que naixen cada any.

La població balear ja supera el milió de persones "i la immigració continua", titular d'un reportatge, publicat al *Diario de Mallorca* (19-10-03) en el que el catedràtic de la UIB Macià Blázquez, assenyalà que "no se pot mantenir el ritme de creixement, sinó a través de l'empobriment d'altres", i lamentà que una part important de la superfície de Mallorca se veurà afectada per obres de gran magnitud com l'Autovia de Manacor i el Segon Cinturó, al que qualificà d'"autèntic esqueix territorial", a més de la futura urbanització que se crearà a Campos, al voltant del camp de polo.

Per altra part, el periòdic *Ultima Hora* (15-10-03) publicava, en un titular, en la plana 10: "Els immigrants enviaren als seus països mil tres-cents milions d'euros entre gener i juny d'enguany".

També, aquests dies han aparegut als mitjans de comunicació, les declaracions de n'Aznar, relatives al Govern espanyol de gastar-se una barbaritat de milions d'euros per a la recuperació de l'Iraq.

O sia, per una part, un prestigiós pensador ens alerta que el vertader perill mundial és la superpoblació, per altra, els mitjans de comunicació ens informen que aquesta superpoblació ha arribat a Mallorca i seguirà augmentant.

Un prestigiós catedràtic de la UIB ens adverteix que l'actual ritme de creixement demogràfic que patim, per culpa de la immigració galopant, ens empobrirà a tots. No obstant això, la població està anestesiada i viu la realitat dolosa amb satisfacció i alegria (aparentment, al menys).

La mateixa anestèsia deu mantenir la població tan "satisfeta", que el president dels espanyols destini els diners dels nostres impostos a arreglar la trencadissa que ell mateix i els seus amics Bush i Blair han propiciat a l'Iraq.

I si d'anestèsia hem de parlar, cap tan potent com la que tenen inoculada els mallorquins, incapaços, avui per avui, de reaccionar davant l'atropellament que estan patint, par part de les autoritats polítiques sorgides de les darreres eleccions autonòmiques i municipals. Atropellament territorial, cultural, lingüístic econòmic i social.

Perquè, en veritat, hauria de ser la societat tota, la que hauria de reaccionar davant la imposició d'una autovia d'Inca a Manacor i un segon cinturó a Ciutat totalment innecessaris i que a més semblen ser la fruita desitjada dels especuladors i els comissionistes.

Des de les planes de L'ESTEL, la meua solidaritat i respecte cap a tots els expedientats

pels successos ocorreguts a Costitx, que són tractats de manera arbitrària i injusta, comparativament per les autoritats franquistes.

Les mateixes autoritats que són incapaces d'aclarir el parador de Anna Eva Guasch. Molt ocupades amb els problemes que ells mateixos crean a l'Iraq i a Euskadi. Les mateixes autoritats que ens obliguen a ser bil·lingües. O sia, a que parlem en castellà o en espanyol, que són les llengües que ens parlen les autoritats bil·lingües d'aquesta Comunitat: El senyor Matas, el senyor Rotger, la senyora Munar, la senyora Cirer, la Policia Nacional, la Guàrdia Civil, els militars, els jutges, els fiscals, etc. Tots ells bil·lingües. O sia, parlen en castellà i en espanyol, però no en català.

El bil·lingüisme que ens volen imposar a nosaltres serà comestible, pot ser, quan les autoritats franquistes l'imposin a la -Guàrdia Civil, a la Policia Nacional, en els jutjats, en els hospitals públics i dependències dels organismes oficials. Quan veiem que el senyor Matas, el senyor Rodríguez, el PP i UM prenguin mesures efectives a fi que el bil·lingüisme sia de veritat catalano-castellà i no castella-espanyol i que ho sigui efectivament tant pels catalano-parlants com pels castellano-parlants, llavors si, que potser sia comestible aquest bil·lingüisme. Mentre tant, és una farsa més de les moltes que, avui en dia, ens endossen les autoritats, aprofitant-se de lo narcotitzada que està la societat.

Resumint: fa poc que hi va haver eleccions a la nostra Comunitat, als ajuntaments i sortiren vencedors els partidaris de les autopistes, dels segons cinturons, la immigració massiva, els turisme massiu, els de la guerra de l'Iraq, els de l'anticatalanisme... I guanyaren amb els vots de molts dels que avui se manifesten en contra de tot això.

Cafres o incults. Que te més! Això és el que són els qui voten als qui llavors els traïen. I això se nota.

Cafres o incults Que te més! Això és lo que són els qui votaren al PP i a UM i avui lamenten que se construeixen autopistes, cinturons, que enviem soldats i diners a l'Iraq, que ens imposin la castellanització lingüística i la valencianització cultural...

Cafres o incults: Que te més! Al cap i a la fi, són mallorquins. O no?

Potser, ara mateix no, però aviat els qui visquin a Mallorca seran mallorquins del Magrib, del Senegal, de l'Equador, o de Valdemorillos o de Mojadar. Que te més. Allò important serà saber si seran cafres i incults com ara i si seran pitjors. Potser sien, en la seva majoria xoriços. Els indicis van per aquest camí.

Que se sàpia, les autoritats franquistes d'aquestes illes no faran res per tal de variar aquest rumb. Ja en tenen prou havent llevat l'ecotassa i contractant un equip ciclista. Amb aquestes dues mesures, és evident que ja han demostrat que saben manar. I que no és guapo això. Ω

PERE FELIP I
BUADES

POLÍTICA LINGÜÍSTICA: CONTRA EL MONOLINGÜISME

Si més no com a esperançadores podríem qualificar les declaracions de Miquel Melià, el nou director general de Política Lingüística del govern de les Illes Balears, a "*Diario de Ibiza*", amb motiu de la seua primera compareixença per la nostra illa. Ha dit unes quantes coses que pens que fa falta repetir -per si algú les oblidava- en el si de la nostra societat:

a. En primer lloc que (tradueix) "els que volen monolingüisme exclusius estan en contra de la llei". Els pares i mares que pretenen que els seus fills no aprenguin la llengua catalana i no la dominin en igualtat de condicions amb el castellà; els professors i professores que es resisteixen a reciclar-se en llengua catalana i cultura de les Balears per tal d'esdevenir, efectivament, bil·lingües, i de poder fer la llengua en les dos classes; els jutges que es pensen que amb un bon coneixement del castellà ja en tenen prou i que es resisteixen a aprendre la llengua catalana, pròpia de la comunitat autònoma on exerceixen la seua tasca; tots aquests estan, en paraules de Miquel Melià, en representació del govern balear, "fora de la llei". Si ho diguéssim un servidor de tots vostès, podria semblar cosa de "catalanistes radicals", però la llei de Normalització Lingüística actualment vigent està firmada pel rei d'Espanya i per Gabriel Cañellas, i diu exactament això: no és "legal" (especialment ocupant uns certs llocs de treball) entestar-se a continuar sent monolingüe, a les illes Balears.

b. En segon lloc, remarca que el català i el castellà són llengües oficials de la comunitat autònoma. De vegades no ho sembla: anant a unes determinades oficines públiques, a unes certes administracions, a unes certes notaries, a alguna comissaria de policia... just podria semblar que l'única llengua oficial, a les Balears i Pitiüses, és l'espanyol. El director general de Política Lingüística deixa clarament les coses en el seu lloc, per si hi havia algun dubte. El català, de fet, fa vint anys que és oficial a les Illes. Alguna gent, emperò, encara sembla que no se n'hagi adonat. Deu ser que no respecten gaire la legislació vigent...

c. Tot seguit, en les seues sucoses declaracions, Miquel Melià afirma que (torn a traduir) "la defensa d'aquests monolingüisme són fins i tot contraproduents per a la llengua que diuen defensar". Aquí la cosa ja no té pèrdua i toca que els partidaris d'ASI o de la Unión Cívica prenguin bona nota de l'assumpte: el director general de política lingüística els fa avinent, d'una manera claríssima, que amb la seua actitud tancada i monolingüista només fan mal al castellà, que pot ser percebut amb connotacions negatives a causa de la seua actuació. Pel bé del propi castellà, aquesta colla haurien de canviar les seues actuacions públiques. Per posar un exemple, he vist molts adhesius que diuen "Bilingüismo ya!", o quelcom de semblant, sobre rètols que estan en llengua catalana, però no n'he vist ni un -ni tan sols un de sol!- damunt un rètol que estigués només en castellà. I, atenció defensors del bil·lingüisme!, els rètols més habituals, a l'illa d'Eivissa, són els que estan exclusivament en castellà. Com és que no s'hi fixen, en aquests, a l'hora de reclamar "bil·lingüisme"?

En allò que puc expressar alguna reserva, emperò, és en la consideració que es demana un nivell molt alt per treure's el certificat C de la Junta Avaluadora de Català. Considerar que el nivell exigít és "molt alt" l'únic que demostra és la lamentable situació en què es troba la nostra "ecologia lingüística", és a dir, el precaríssim català que feim servir fins i tot els catalanoparlants. Caldria parar esment en la qüestió de la "qualitat lingüística", i pens que Jaume Matas, com a economista, podria entendre molt bé el concepte. No ens hem d'accontentar veient que el català guanya posicions a nivell oficial, sinó que hem de ser exigents amb la qualitat de la llengua emprada a les institucions, a nivell públic, i en general (de la mateixa manera que hem de ser exigents amb la qualitat de l'aigua, dels aliments o de la xarxa viària). Ω

BERNAT JOAN I MARÍ

LA POESIA CATALANA CONTEMPORÀNIA

Miquel López Crespí guanya el Premi de Poesia "Joan Sitjar 2003"

Isabel-Clara Simó i Pep Albanell destacaren la qualitat de les obres presentades

Recentment s'ha lliurat a Castell d'Aro i en el marc incomparable del Castell de Benedormiens, el Premi de Poesia "Joan Sitjar 2003". El jurat, format per Isabel-Clara Simó, Pep Albanell, Pilarín Bayés, Carme Rovira i Joan Giraut acordà concedir el Premi de Poesia a l'escriptor de sa Pobla (Mallorca) Miquel López Crespí per la seva obra El darrer capvespre. En aquesta mateixa convocatòria va quedar finalista el poemari L'ara i l'arada, del poeta Josep Tuset Abellà.

Col·laborador dels suplementes de cultura dels diaris de les Illes, Miquel López Crespí ha publicat munió d'articles referents a cultura, història, política, etc., de Mallorca i d'arreu. Durant molts d'anys portà la secció d'entrevistes del suplement de cultura del diari Última Hora i de la revista de l'Obra Cultural Balear El Mirall. Actualment té diverses seccions fixes a diaris i revistes. Entre 1996 i 1998 va publicar més de dos-cents articles referents a la història de Mallorca en el Diari de Balears. D'ençà 1999 ha escrit centenars d'articles en català en el diari El Mundo-El Día de Baleares.

Miquel López Crespí ha vist editada recentment una antologia de la seva obra poètica, un llibre que recull treballs provinents de vint-i-un poemaris i mostra la feina d'aquest poeta al llarg de més de trenta anys de conreu de la poesia. Antologia (1972-2002) ha estat editada per la Fundació "Sa Nostra" en la prestigiosa col·lecció de poesia "El Turó" que dirigeix l'escriptor i investigador del nostre fet literari Pere Rosselló Bover.

El Consell de Mallorca i la Fundació ACA han editat fa molt poc el disc compacte número 9 de la col·lecció "Veu de Poeta", dedicat a l'autor de sa Pobla. En aquest disc compacte que recull trenta-tres poemes recitats de viva veu per Miquel López Crespí es pot fet un recorregut per alguns dels seus poemaris més representatius: Foc

D'esquerra a dreta: Pilarín Bayés, Carme Rovira, Isabel-Clara Simó, Miquel López Crespí, Pep Albanell, Joan Giraut i Cati Coromines.

i fum, El cicle dels insectes, Punt final, Els poemes de l'horabaixa, L'obscura ànsia del cor, Record de Praga, Revolta, Un violí en el crepuscle, Rituals, Temps moderns, Homenatge al cinema, Cercle clos...

D'ençà començaments dels anys setanta ha publicat més de quaranta llibres de narrativa, poesia, teatre, memòries, novel·la i assaig, entre els quals podríem destacar: Crònica de la pesta (contes); L'Antifranquisme a Mallorca 1950-1970 (memòries); L'amagatall (novel·la); Cultura i antifranquisme (assaig); L'obscura ànsia del cor (poesia); El cicle dels insectes (poesia); Vida d'artista (narrativa); Històries del desencís (narrativa); La Ciutat del Sol (narrativa juvenil); Punt final (poesia); No era això: memòria política de la transició (assaig); Acte Únic (teatre); Record de Praga (poesia); El cadàver (teatre); Núria i la glòria dels vençuts (novel·la); Revolta (poesia); Un violí en el crepuscle (poesia); Rituals (poesia); Estat d'excepció (novel·la); Un tango de Gardel en

el gramòfon (narrativa); Perifèries (poesia); Temps i gent de sa Pobla (història local); Antologia (1972-2002) (poesia); Cercle clos (poesia); Temps moderns: homenatge al cinema (poesia); Breviari contra els servils (narrativa); i Literatura mallorquina i compromís polític: homenatge a Josep M. Llompart (assaig).

Els premis de narrativa lliurats també en el marc del Castell de Benedormiens correspongueren a Ramon Gómez Molina per l'obra Una família una mica singular i a Desinterès, de Jordi Bonet Coll.

Els escriptors Josep Albanell i Isabel-Clara Simó destacaren el gran nombre de participants procedents de totes les contrades dels Països Catalans.

Josep Albanell va ser l'encarregat d'analitzar la majoria d'obres seleccionades en el premi de poesia i en el de prosa i en va fer una acurada anàlisi de cada una. Es pot dir que actualment hi ha pocs concursos literaris on l'esforç de tots els participants sigui

valorat d'una manera tan seriosa com en aquest que comentam. L'exposició feta per Josep Albanell analitzant cada una de les obres seleccionades en la seva vessant estilística i de contingut, així ho demostra.

Recordem que Josep Albanell és un dels escriptors més valorats dels Països Catalans i ha escrit obres com Les parets de l'insomni (1973), Calidoscopi sentimental (1976), Ventada de morts (1978), Joc d'ombres, Tractat de vampirologia (1975), Si fa no fa, fals (1976), Qualsevol ficció (1976) i Joc de miralls i llunes (1982)... En el camp de la literatura infantil i juvenil, amb el pseudònim de Joles Sennell, ha publicat, entre d'altres: La guia fantàstica (1977), El barcelonista (1977), El núvol de la son (1980), Ara us explicaré una (1980) i La rosa de Sant Jordi (1988).

Isabel-Clara Simó, membre del jurat del Premi "Joan Sitjar 2003", és una de les intel·lectuals que més s'ha destacat en la lluita pel nostre redreçament nacional i social i és una autora de reconegut prestigi arreu dels Països Catalans i l'estranger. Fou directora de la combativa i enyorada revista Canigó. Recordem alguna de les seves obres més conegudes: És quan miro que hi veig clar (1979), Julia (1983), Ídols (1985), Bresca (1985), T'estimo, Marta (1986), El secret d'en Toni Trull (1986), El mossèn (1987), Alcoi-Nova Yotk (1987), Els ulls de Clidice (1990), La veïna (1990), Una ombra fosca com un núvol de tempesta (1991), La Nati (1991), Raquel (1992), El Mas del Diable (1992), La salvatge (1994), La innocent (1995), Perfils cruels (1995), Joel (1996), Dones (1997), De nom, Emili (1998), El professor de música (1998), Contes d'Isabel (1999), El gust amarg de la cerveza (1999), T'imagines la vida sense ell? (2000), En Jordi i la sargantana (2000)... Ω

(Redacció)

L'actor Joel Joan, expulsat del restaurant Corsablanca per haver parlat en català

MARCEL BARRERA.
Barcelona

L'actor de la popular sèrie de TV3 Plats bruts, acompanyat de membres de la Coordinadora d'Associacions per la Llengua (CAL), va presentar ahir davant de la direcció general de Consum de la Generalitat una denúncia

per haver estat expulsat del restaurant italià Corsablanca de Barcelona -al número 132 de l'avinguda Nova Icària de Barcelona- perquè va adreçar-se en llengua catalana a l'amo de l'establiment. Els fets van passar el mes de juny, quan l'actor, acompanyat d'una colla d'amics que anaven a menjar pizza, va sol·licitar en català

una taula per a set persones. «Em va demanar que li parlés en espanyol i es va produir una situació molt violenta fins que ens van fer fora», va explicar l'actor, que va afegir-hi que es va sentir «impotent i trist» per culpa d'un «italià intransigent».

Durant la mateixa roda de premsa, la mestra Helena Bosch va denun-

ciar que el Centre Català Comercial va rescindir-li el contracte de treball «per haver fet les classes en català».

Aquest conflicte es veurà en una vista oral el pròxim 1 de desembre. Pere Cardús, de la CAL, va dir que aquests casos són un símptoma del «preclima de conflicte i d'imposició que durant anys ha estat amagat». Ω

La cosa veig embullada

CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR

Mos ve un gran temporal,
Que ningú el resolrà,
Tampoc se cotitzarà,
A la seguretat social.
Ell qui va ser es puntal,
De tota s'economia,
Molt de doblar sobraria,
Per posar un nou fanal.

Els governants espanyols,
Que noltros vàrem votar,
Ells somniaven trobar,
De mel untats els bunyols.
De sa gran llocada d'ous,
Que sa lloca va covar,
La meitat de ells fallà.
Creant grossos desconsols.

Jo som un foraviler,
Que no enten d'economia,
A dins els curs de sa vida.
N'he omplert un bon paner.
Amb so mal temps que mos ve,
Que molta gent sa endeutat
Jo tenc un doblar guardat,
Per quan vellet tornaré.

El pensar del temps passat,
Del d'ara és diferent,
Aquell temps molta de gent,
Vivia amb seguretat.
Se menjava pa de blat,

Que de ses finques collia,
Un bon porc engreixeria,
A sa perxa ben penjat.

En aquell temps es pagès,
Pensava amb sa producció,
El terrenys, és cuidar-lo,
Era el seu maleveix.
A dins aquell entremès,
Una casa aixecaria,
De ella sen serviria,
De lletres no me'n servesc.

L'any trenta u va entrar,
Sa República dins Espanya,
Se va fer grossa campanya,
Per escoles aixecar.
Sa volia canviar,
Sa vella mentalitat,
De formar jove il·lustrat,
Dins ordre nou avançar.

Molta de gent augmentar,
S'ensenyança dins Espanya,
A tot jove s'obligava,
Fins els catorze aguantar.
Per posar-se a treballar,
Certificat se daria,
Això el justificaria,
Un lloc de feina ocupar.

Els anys seixanta ens vingué,

Una gent molt avançada,
El turista, anomenada,
Dins Mallorca aparegué.

L'ambient li va caure be,
Sa platja i sa muntanya,
A molts los pegar la gana,
Dient "aquí tornaré".

Tots els voltants de Mallorca,
Per anar de pesca s'emprava,
El ritme se canviava,
Com un tord sota la llova.

Va ser sa cosa tan grossa,
Que lo dolent bo tornà,
A sa vorera de mar,
Sa brisa seva és molt bona.

Lo mateix que fort fibló,
Allò se va disparar,
Tot treball se dedicà,
A dins sa construcció,
Fent hotels de gran valor
Garrides cafeteries,
A on van les belles nines
Cercant lo servei d'Amor.

Mallorca rica tornà,
Amb la tant grossa envestida,
Sa terra que poc valia,
De preu a milions pujà.
Tothom se modernitzar,
Molts de cotxes compraria,
Sa bèstia es retiraria,
De tractor nou se va armà.

Discoteques s'aixecaria,
Amb els discos més moderns,
Treballadors poc experts,

Amb se joves s'aferraven.
Els ritmes poc escoltaven,
Dins aquell tan gros trull,
Un vertader caramull,
De viudes i de casades.

Seguretat social,
Molts de milions guanyaria,
Molta gent s'hi inscriuria,
Foraster i nacional.
Ha estat llarg el temporal,
A dins la gran construcció,
Ha sofert freno major,
Tothom ha tornat senyor,
Dins sa llarga temporada,
Quant un infant els ulls bada,
Agafa sa direcció.

Sa mare diu "per favor"
En allò que te desig,
De confit, o llom fregit,
Sa mare vol servir-lo.
Aquell nin 'nirà cresquent,
Menjant i estudiant,
Els anys aniran passant,
Fins als vint tindrà present.

Els vint milions de jovent
Que ells mai han cotitzat,
Ni tampoc han treballat,
Viuen del divertiment.
Devers quaranta milions
Que hi ha devers Espanya,
Pesarem amb sa romana
Per resoldre solucions.

Vint milions de joventut,
deu milions de jubilats,
i deu milions d'empleats,
Els productors, a on són? Ω

Entre molts dels episodis esgarriuosos que recorda Viktor Frankl del seu internament en camps de concentració nazis, no se'n sap avenir de les reaccions tan contraposades dels dos sentinelles que vigilaven l'accés principal dels crematoris. Cada cop que els forns fumejaven, un dels vigilants acabava per vomitar mentre l'altre no s'immuntava per res. És a dir, un no suportava d'imaginar aquella salvatjada antijueva i l'altre semblava tenir les emocions congelades.

Salvant les distàncies, entre catalans també hi ha molta fredor en temàtiques vinculades a la catalanitat. La supressió de sentiments s'explica com una conseqüència dels tres-cents anys de castellanització permanent i de violència (manifesta o encoberta) contra el fet català. A còpia de tantes envestides, l'ànim d'un gruuix considerable de catalans ha quedat cloroformitzat. Quan malestar i impotència coincideixen, la gent s'ho fa venir bé per no sentir aquesta agressivitat, que al

capdavall no és més que una resposta de supervivència. En afers d'àmbit internacional, en canvi, la nostra solidaritat és exemplar. Tant, que contrasta amb la insensibilitat amb la qual tractem les coses que ens agermanen com a poble. En aquest línia, hi ha ONG's catalanes que reivindiquen l'autodeterminació del Sàhara, el Tíbet o el Kurdistan. Demanar l'autodeterminació dels altres i ignorar-la per al cas català, poble desposseït d'aquest dret ara fa tres segles, no és un contrasentit? Què li diríeu a un pare que no parés prou atenció amb un fill malalt? I, per acabar-ho d'adobar, es desfés per ajudar un veí amb símptomes similars?

Parlar de la substitució lingüística del català pel francès a Perpinyà i del català pel castellà a Alacant no és parlar d'una llengua emmalaltida? I en moltíssimes ciutats del Barcelonès, no és a l'UVI l'ús del català? A quin grau d'afonia hem d'arribar per tal que es produeixi una reacció?

Descongelar la catalanitat

Segons l'escriptor Enric Larreula la gent s'entesta a pensar que no hi ha una veritable amenaça de substitució perquè això els obligaria a decantar-se per una de les dues llengües i no tenen ganes de militar en cap bàndol: «La militància constant és estressant (...) Per això hi ha gent que nega el dolor de llengua, per evitar-se'l: són els que creuen que no passa res i que es posen en contra d'aquells que anuncien la substitució del català i els acusen d'alarmistes i de voler causar problemes innecessaris» (Avui, 27-2-03).

Els mals presagis sobre el català que fa una quinzena d'anys profetitzaven Modest Prats i un grup de professors universitaris de la UdG van prenen cos com si res els pogués aturar. A més, la profecia gaudia de la inestimable col·laboració de tantíssims catalans. I és que la disposició a passar-se al castellà és exagerada, sobretot quan saps que parlant català t'enten perfectament. Aquest desgavell es veu reforçat

per bona part dels representants institucionals, que diuen estar a favor de la normalització del català i no dubten a emprar el castellà per menys de cinc cèntims. I és que els fa pànic ser rebutjats o ser titllats de nacionalistes. «Ens fa una por malaltissa que algú ens digui folclòrics, o residuals, que estripem amb violència qualsevol signe de catalanitat», assenyala Isabel Clara Simó (dins el llibre Sobre el nacionalisme, pàg 74). Ans al contrari: no tenir el valor suficient per fer servir el català fa que siguin percebuts com a dirigents febles i mancats de resistència psicològica davant el conflicte lingüístic. I és que no cal fer festes i altres gestos

paternalistes a la comunitat castellanoparlant. Són serveis no sol·licitats que ben mirat menyspreen la seva intel·ligència. No els heu sentit dir que «La vaca no es de donde nace sino de donde paca»? Fer-se el simpàtic parlant en castellà quan és absolutament innecessari, l'únic que provoca és una gran desorientació i un desprestigi de la classe política, sobretot quan vénen eleccions. Si realment estimem el català, vibrem utilitzant-lo. Irradiar fermesa és el millor dels anticongelants! Ω

QUIM GIBERT,
PSICÒLEG

¿Vols deixar de beure?

PODEM

AJUDAR-TE

Tel: 616 08 88 83

Alcohòlics Anònims

prou agressions
dels estats espanyol i francès
a la nostra llengua

Volem viure plenament
EN CATALÀ

PLATA
FORMA
PER LA
LLINGÜA

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE TOT CATALUNYA

APOGEU DE L'ESPANYA
NEGRA: ANYS 1583-84

PER RICARD COLOM

E com els espanyols reescruien la Història.

Els capitols de Sta. Fe els Catòlics concedien a Colom un 10% de totes les possessions que descobrís en el seu viatge. Lluís de Santàngel, ric hom valencià tresorer de la Confederació catalanoaragonesa, pagava l'expedició.

Quan els Catòlics s'adonaren de què havia descobert Colom, maniobraren per fer-se arrere en això del 10%: era massa.

En aquella època Castella tenia uns 8 milions d'habitants i la Corona catalanoaragonesa sols un milió, en molta inferioritat política i militar (Fernando, anomenat "catalanote" i "viejo catalán" per la xenòfoba aristocràcia castellana deia: *la boñigas de Castilla son oro en Aragón*). Fou aquest "catalanote" qui, segons el mateix Felipe II, preparà i dissenyà el gran Imperi dels Àustries.

Castella anà maniobrant durant els pròxims anys per a quedar-se en exclusiva amb tot l'or americà.

Llegiu aquest documentat estudi d'en Puigneró i Bilbeny: <http://www.unitat.org/column.htm>

Durant els Àustries tot llibre sobre Amèrica era estretament vigilat, censurat i reescrit, els vaixells sistemàticament escorcollats a fi d'amagar el gran Genocidi contra els amerindis, amb més de 100 milions de morts en dos segles, més a muntó més també després fins i tot en els actuals Estats jacobins criolls igualment racistes: www.laneta.apc.org/cdhbcasas/. D'això en digueren la "leyenda negra inventada por los luteranos".

"Espada de infieles, martillo de herejes y forja de Imperios", però en realitat "picaros, soplones, inquisidores y caciques". Ja els coneixem, no cal ni que ens ho expliquin. Allò negre són els fets, no pas que en parlin i sien coneguts: la dita "Leyenda Negra", que, segons la propaganda de l'espanyolisme enranciat oficial són "exageraciones de los enemigos de España" i del complot judeomacònic, és la pura veritat coneguda arreu del món, excepte a l'Estat Espanyol, on les autoritats i la burocràcia espanyolistes sempre han maldat de moltes maneres per amagar, sota una obsessiva censura i manipulacions obscurantistes, els propis tenebrosos crims que tan clarament els denunciaven a la llum de tot el món. Parlem d'uns fets que, a més a més, qualsevol pot conèixer -si vol- estudiant i ajuntant dades històriques que no tenen cap doble lectura possible i que són clares com el sol del migdia.

"Estim la Llibertat, i l'estim més a mesura que conec millor la submissió del poble a l'esclavatge, a l'opressió i a la tirania, i a horribles ídols del passat que brillen, lluits pels ressecs llavis dels esclaus.

Però, en aquest amor per la Llibertat, també estim aquells esclaus, perquè cegament van besar els morros de bèsties ferotges, en calma i beneïda inconsciència, sense sentir el verí dels escurçons i cavant, sense saber-ho, llurs tombes amb llurs pròpies ungles".

(Jubran Khalil Jubran, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

«Si Felipe posseïa una sola virtut, aquesta s'ha escapolit a la sistemàtica recerca de l'autor d'aquestes pàgines. Si existeixen vicis [...] dels quals fos lliure, és perquè no és permès a la natura humana d'atènyer la perfecció, ni tan sols en el mal». (J. L. Motley en parlar de Felipe II en la seva «Història dels Països Baixos», 1868).

10-4-1585: Mor Gregori XIII a Roma i és soterrat a la Capella Gregoriana.

25-4-1585: El cardenal Felice Peretti (1520-1590) s'esdevé el papa Sixte V.

1585: Corts de la Corona d'Aragó a Montsó. Les Corts valencianes divideixen l'Audiència en 3 sales, 2 per a causes civils i una per a les criminals. A les Corts del Principat apareixen les conflictives relacions amb el rei en l'alt nombre de greuges presentats; reforma de la Reial Audiència, també amb 3 sales (2 civils, 1 criminal). Els catalans demanen la reforma de la "Constitució de l'Observança" i la creació d'un tribunal de Contractacions. El municipi de Barcelona demana al rei la creació del 6è conseller menestral. Les Corts princepatines decideixen dedicar cent mil ducats a Torres de Moros i defenses.

El Monestir de Montserrat protesta contra la infiltració en massa de monjos castellans, estratègia imperial per controlar espiritualment les nacions no castellanes i encetar des de l'àmbit religiós la colonització mental i política.

Recompte del lloctinent Vic de Mallorca, el primer fet a base d'habitants en lloc de "focs" (cases): 114.727 habitants (89.727 Part Forana, 25.000 Ciutat).

Són acabades les obres del Palau de la Generalitat de València.

La Casa de Cartoixans del Ara Christi és fundada al Regne valencià.

Creació de la Taula de Canvi de Lleida.

Començament de la Guerra dels "3 Enrics" a França, per la Successió al tron francès, la vuitena i darrera de les guerres de religió franceses.

Catalina, filla de Felipe II, es casa amb el duc de Savoia

CATALINA.

A. FARNESE.

Carles Manuel I. Lletres de Felipe II a na Caterina -conservades a Torí-, on s'enyora de la companyia de ses filles i diu que li agrada el cant dels ocells i les bromes dels bufons, també hi alerta sobre "desordres" personals com caminar al sol, menjar molta fruita i l'activitat sexual (lletra VII a Catalina).

Cervantes publica "La Galatea".

Farnesi ha conquerit Douai i Maastricht, i recuperat Audenard, Dunquerc, Vergues, Bruges, Gant, Brussel·les. Tournai i Anvers pateixen memorables setges. L'importantíssima ciutat financera i portuària d'Anvers, en mans de protestants independentistes flamencs, capitula també davant els terços d'Alessandro Farnese i ara, sols Ostend queda encara en mans independentistes a l'actual Bèlgica. El tràfic fluvial queda tancat des del nord per a Anvers, de manera que aquesta ciutat, financer principal dels Habsburg, perd el 60% de la població entre 1570-1590: com de costum els espanyols arruïnen allò que toquen. Quan Farnese havia començat a avançar cap a Holanda, es veu obligat a acudir a França per donar suport a la Lliga Catòlica contra l'huganot Enric de Navarra.

"La Junta Grande": Plans i mesures per a una empresa megalòmana, la invasió d'Anglaterra, en puniment per haver donat suport als "rebels" holandesos.

Obert el Teatro Olimpico, a Vicenza, Itàlia.

Fundada la Universitat Jesuïta de Graz, en Àustria.

Simon Stevin formula la llei de l'equilibri.

Lucas Janszoon Waghearen: "Spiegel der Zeevaart", llibre de direccions de navegació.

Hideyoshi instaura la dictadura al Japó.

9-10-1585: Naix Heinrich Schütz (1585-1672), el major compositor alemany del s. XVII.

THOMAS TALLIS.

23-11-1585: Mor Thomas Tallis (1505-1585), el més influent i popular compositor anglès de la seva generació.

1585 ó 1586: Naixement d'en Pau Clarís (+1641).

7-7-1585: Edicte de

Nemours, imposat per la Lliga Catòlica al rei i a la reina mare amb el suport espanyol, en un moment de màxima popularitat d'Enric de Guisa, sobretot a París, per aquest tractat la casa reial es compromet a revocar els edictes de pacificació i a reprendre la guerra contra els protestants, i retira els drets d'Henri de Navarra al tron francès. Tot seguit, Henri de Guise encapçala les tropes reials i enceta la vuitena guerra religiosa a França.

18-7-1585: Henri III dona sis mesos als protestants per convertir-se al catolicisme o abandonar el reialme.

Darreries-1585: Esclaten combats entre catòlics i huganots devers zones on hi ha encara molts protestants, com la Gascunya, Euskadi nord i a l'oest francès.

12-1585: Els independentistes neerlandesos obsequien el Comte de Leicester amb un seguit de magnífics banquets, amb tota mena d'honors.

1585-1586: Queda formada la Lliga dels set cantons suïssos catòlics, per Ludwig Pfyster.

1585-1587: França i Anglaterra declinen la sobirania sobre Flandes; però Elizabeth, molt alarmada després de la caiguda d'Anvers, torna a donar suport als Estats Generals independentistes flamencs: Aliança entre Anglaterra i els holandesos. Francis Drake, corsari al servei d'Anglaterra, penetra a la Mediterrània. La reina Elizabeth envia a Holanda el seu favorit l'*Earl of Leicester* amb 6000 homes. El Comte de Leicester, ço és, Robert Dudley (1532-1588), és des del 1564, el cap del partit Purità, que vol la guerra contra Espanya i el favorit d'Elizabeth des de quan eren joves. Hi ha moltes versions escandaloses a tomb de la paternitat d'un fill bord de la reina que podria ser Francis Bacon. A més, hom parla de la mort per 'accident' o misteriós 'suïcidi' (1560) de la sa muller, en una època en què Leicester vol casar-se amb Elizabeth. En Dudley té bona planta, és bon cortesà, frívol i ambiciós, i duu totes les dames enamorades, però tals qualitats no són les ideals per a unes altres activitats: per a política internacional Leicester és dolent i per a la guerra és pessim -malgrat haver estat reconegut com a governador general de les Províncies Unides. Leicester menysprea els greus estadistes i els honests patriotes neerlandesos tot prenent acords guiats per la seva monstruosa vanitat. Amb audaç ignorància imposa restriccions en el comerç, i, breu, tot el que hi empenygué fou desastrós, amb desavinences en el camp antiespanyol.

COMTE DE LEICESTER.

SIXT V.

nat a Grottoamare. Època de bandositats a causa de nobles arruïnats per l'anterior Papa, que Sixt reprimeix durament fins al 1587, amb milers d'execucions. Deseca marjals, promou les indústries de la llana i de la seda. S'enriqueix a bastament i ho inverteix a la seva residència de Castel San Angelo. Transforma Roma en una ciutat barroca, tot obrint grans avingudes per interconnectar les esglésies medievals per a les peregrinacions, reedifica el Palau Laterà, amplia el del Quirinal, completa la cúpula de St. Pere i aixeca obeliscs, etc. Sols permet fer ús, restringi-

1585-1590: Pontificat de Sixt V, un altre italià,

dament, de la Bíblia en llengua llatina, en la versió -no pas de les millors- de "La Vulgata". Les llengües parlades queden bandejades per a comunicar la Bíblia, això duu a una religiositat tradicionalista d'arrels sincrètiques, sense bases bíbliques, i a la marginació de les llengües sense el suport reial. Per contra, als països protestants, les llengües germàniques són plenament utilitzades per escampar la Bíblia i adquireixen un nivell alt de normalització idiomàtica, i altrament la fe se centra en estudis (bíblics) front a la pompa purament externa i compulsiva de la religiositat catòlicoromana, connatural a una cosmovisió cesaropapista. Això durà els països protestants cap a una fe metòdica i meditativa, a la llibertat d'interpretació bíblica, i, de rebot, a la llibertat de consciència (base de tota democràcia) i a la recerca científica (base de tot progrés); mentre que deixarà els catòlics en el folklorisme endarrerit i la religiositat totèmica, atemorida i integrista, sempre fidel aliada del poder temporal feudal.

ENRIC III.

1585-1589: "Guerra dels 3 Enrics" per controlar la successió al tron francès. El rei, Henri III, ordena l'assassinat del fanàtic i díscol integrista Enric de Guisa i, alhora, és assassinat pel dominic Jacques Clement.

1-1586: Felipe II visita St. Mateu i les Coves d'Ibn Romà (Baix Maestrat).

1586: Nova prohibició als moriscos, també ineficaç, de canviar de lloc de residència.

Els carmelites descalços s'estableixen a Catalunya. El Greco pinta "El soterrament del senyor d'Orgaz".

Leicester s'enreda en la política dels Estats Neerlandesos. Davant del veterà Farnese -Duc de Parma-, un frívol cortesà com Leicester no hi té res a fer, i les tropes angleses són derrotades al setge de Zutphen i els seus homes s'amotinen a l'Yssel. A més hi mor el seu intel·ligent nebot el poeta Phillip Sidney (1554-1586), conseller seu. Davant aquest panorama, la precabuda reina, sempre pràctica i poc amant de la guerra, i sense importar-li el desprestigi, ordena els anglesos d'abandonar els Països Bai-

xos. La fam i la pesta s'estén per Brabant i zones de guerra mig envaïdes pels espanyols, i diverses comarques s'hi despoblen. Sense cavalls ni llavors, les collites hi són un altre desastre; les bèsties ferèstegues es multipliquen (fins al centenar de persones són devorades per llops vora Gant). Per contra, Holanda i Zelanda, encara que dividides en fraccions per resultat de les intrigues de Leicester, i carregades amb la despesa de la guerra, continuen multiplicant diàriament riqueses. Multitud de refugiats protestants es congreguen en les Províncies Septentrionals, on s'instal·len les indústries. Tenint control de la mar, els holandesos transporten llurs productes a mercats estrangers, i així col·loquen la base d'un comerç mundial que era una font de la riquesa major a Holanda que les mines d'or i de plata de Mèxic i Perú per a Castella.

Maria, reina d'Escòcia, catòlica, és jutjada per traïció a Fotheringay; Elizabeth confirma la sentència després de molts dubtes per tractar-se també d'una reina.

Sixt V reorganitza la Cúria i fixa el nombre de cardenals en 70; publica la butlla "Detestabilis", que prohibeix la usura.

Caesar Baronius: "Annales ecclesiastici", història de l'església catòlicoromana.

Enllestida la cúpula de St. Pere de Roma.

Fundació de Saltillo, capital de la província de "Nuevo León", ciutat ramadera.

Mor Esteve Báthory, rei de Polònia.

Males collites de gra en Anglaterra.

William Webbe: "Discourse of English Poetrie".

Abbas I s'esdevé Xa de Pèrsia.

Començ del teatre de Kabuki al Japó.

TORRES DE SERRANS.

11-1586: Entrevista Catherine de Médicis amb Henri de Navarra per mirar de trobar algun acord.

1586-1887: Les gòtiques Torres de Serrans de València s'esdevenen preses de nobles. Ω

PROFESSORS I ALUMNES

Examen d'història en una escola d'adults.

- A veure! Aquell del costat de la porta, en quin any es produí la batalla de Trafalgar?
- No ho sé.
- Però sabrà qui va perdre a Waterloo...
- Waterloo? Ni idea.
- A veure, qui va incendiar Roma?
- No sé res de tot això.
- Aleshores, què va fer ahir en comptes d'estudiar?
- Vaig jugar a cartes.
- Molt bé, home! No sé pas què ve a fer, vostè aquí.
- Vinc a canviar unes bombetes. Sóc l'electricista de l'escola.

En un examen, el professor diu a un alumne que no ha sabut respondre cap pregunta:

- Li faré una darrera pregunta: si la sap contestar l'aprovaré. Quants pèls hi ha a la cua d'un cavall?
- Trenta mil cinc-cents vuitanta-tres.
- I com ho sap?
- Perdoni, professor, però això ja és una altra pregunta.

Un mestre de primer curs havia demanat als seus alumnes que fessin un dibuix d'un ànec amb para-sol. Se suposava que els nens havien de pintar l'ànec de color groc i el para-sol de color verd. En Pepet, el més trapella, va pintar l'ànec vermell.

Mestre: Pepet, quants ànecs vermells has vist tu?

Pepet: N'he vist tants com ànecs grocs amb para-sols verds.

Un alumne pregunta a un professor:

- Quant pesa la terra?

El professor, que no sabia la resposta va evitar de respondre:

- La teva pregunta és molt interessant - li va dir -.
- A veure qui de vosaltres la pot contestar demà.
- Aquella nit va buscar en tots els llibres fins que va obtenir la dada. L'endemà va preguntar si algú sabia la resposta. Com que ningú no va respondre, va donar la xifra exacta.

Aleshores el mateix alumne va saltar:

- Amb gent o sense gent?

Un nen fa els deures i li pregunta al seu pare:

- Pare on és l'Amazones?
- Pregunta-li a la teva mare, noi, que té la santa mania d'endregar-ho tot, i segur que l'ha ficat en algun calaix.

Mama, avui no vull anar al col·legi.

- Què et passa, fill meu?

- Doncs mira, primer perquè tinc son, segon perquè m'avorreixo i tercer perquè els nens es riuen de mi.
- Saps què penso? Que hi has d'anar. Primer, perquè és la teva obligació; segon, perquè ja tens 35 anys, I TERCER, PERQUÈ ETS EL DIRECTOR. Ω

Professora un dia de festa.

Breus notes sobre la gènesi i evolució del concepte d'ànima en el món grec

Dins el que habitualment coneixem com a Grècia arcaica trobem els següents mots relacionats d'alguna manera amb el camp de dispersió del nostre concepte de *ànima*:

Psykhé: vida, alè, ànima-alè... Era emprat per a referir-se a l'ombra que, un cop mort el cos, baixa a l'Hades. Aquesta ombra és tan sols una pura imatge (*éidolon*) del cos i no té cap mena de vida conscient. És a dir, les ombres de l'Hades no conserven cap tret de la vida, ni espiritual ni físic. Malgrat això, el terme *psykhé* també era emprat per a referir-se a la vida mateixa que anima l'ésser viu. I, en aquest cas, *psykhé* no es refereix a un individu, sinó al fet mateix de la vida. Tot això sols tenint en compte Homer. Més tard, Píndar dirà que la *psykhé*, com a ombra que baixa a l'Hades, es manifesta en els nostres somnis.

Aquest és el terme grec que, com veurem, està destinat a fer-se amb el significat que nosaltres ja atribuïm al concepte modern d'ànima.

-Thymos: passió, voluntat, ànima, esperit. Passarà a significar 'bravura'.

-Areté: vigor, valor, virilitat. És el concepte clau en l'escala de valors que constituïa la jerarquia de la cultura aristocràtica de la Grècia arcaica.

Psykhé passarà a ocupar, donada la seva amplitud de significat -encara que això és pura conjectura meua-, el lloc que li correspondria a un terme adequat per a designar una ànima capaç de perfecció moral, de transcendència en una altra vida i, en el seu sentit òrfic i primigeni, de reencarnació o metempsicosi.

Aquest canvi semàntic -si el podem anomenar d'aquesta manera- operat amb el terme *psyché*, és impossible d'entendre sense tenir en compte la forta expansió d'un corrent religiós fonamental per a l'esdevenidor del pensament grec posterior: l'orfisme. Aquest corrent, d'origen oriental, es va estendre de manera notable per tot Grècia al segle VI abans de Crist i va influir decisivament en filòsofs de la miopòntica de Pitàgores, les teories del qual van deixar una forta petjada en Plató, sobretot arran del seu segon viatge a Sicília, on va tenir contacte amb comunitats pitagòriques, i després del qual, sembla ser, va elaborar el seu arxifamós *Fedó*, diàleg, sigui dit de passada, d'una gran bellesa i on es defensesen les teories pitagòriques de la preexistència de l'ànima i la seva supervivència després de la mort física. Sòcrates, en

acabar el diàleg, diu que tota la vida del filòsof no és altra cosa que una preparació per a la mort, moment en què, de veritat, comença la vida del savi. Els conceptes d'ànima immortal i, sobretot, de perfeccionament moral d'aquesta ànima constitueixen pilars fonamentals de la filosofia platònica (almenys en el seu primer moment, socràtic). No obstant això, hem d'afegir que, posteriorment, el cristianisme negarà la immortalitat de l'ànima com a característica substancial a aquesta, i afirmarà que és Déu qui realment dóna aquesta immortalitat que els grecs creien pròpia de l'ànima.¹

Per a l'orfisme, i per als pitagòrics, el perfeccionament de l'ànima es fa de cara a la seva salvació. Però aquesta salvació, lluny encara del concepte cristià, sols significa l'alliberament de l'etern cicle de reencarnacions a què està sotmesa l'ànima. Reencarnacions que poden materialitzar-se perfectament no sols en altres éssers humans, sinó també en qualsevol altra espècie animal. D'aquí el precepte pitagòric del vegetarianisme (amb l'única excepció de les faves).²

Així doncs, hem de tenir en compte, en referir-nos al concepte grec d'ànima, que no és, ni de bon tros, uniforme. De fet, hauria estat força estrany que un concepte tan important s'hagués mantingut al marge de tota evolució, sobretot en un període de canvis paradigmàtics tan profunds com els que va patir Grècia entre els segles VIII i V abans de Crist.

El nostre concepte d'ànima com a part de la naturalesa dual de l'home té l'origen, almenys en la nostra tradició occidental, o cristiana més pròpiament, en aquesta antiga religió d'origen oriental que va influir de manera prou intensa en els primers desenvolupaments de la filosofia grega³: l'orfisme.

Jaeger diu: "La teoria òrfica de l'ànima és un antecedent directe de la idea de la naturalesa divina de l'ànima o esperit de Plató i Aristòtil".

També: "I quan Sòcrates afirma que preservar del mal l'ànima de l'home és la cosa més important de la vida, i que en comparació amb això tota la resta ha de cedir, aquest èmfasi en el valor de l'ànima, tan incomprensible per a la Grècia d'edats anteriors, fóra inexplicable si la religió òrfica no hagués emmenat l'atenció d'aquell poble cap al fur intern, amb aquella fe que expressa el lema d'aquest *bíos* "Jo també sóc de raça divina." Ω

Notes

- 1 Cf. Gibson, E. *La filosofía en la edad media*. Madrid: Gredos, 1985. P. 27: "[...] la doctrina de la immortalitat natural de l'ànima, actualment integrada en la doctrina cristiana, no s'imposà com a necessària al pensament dels primers cristians."
- 2 Encara no he pogut esbrinar de manera seriosa la qüestió de les faves, en la doctrina pitagòrica, s'entén. I tampoc m'acaba de convèncer l'explicació que Pitàgores, quan va fugir de Samos en arribar Polícrates al poder, ho va fer amagant-se en un camp de faves.
- 3 Encara i així, és escassa la bibliografia marxista, i per tant rigorosa i seriosa, sobre la qüestió. Tot el que tenim és bibliografia burgesa, bàsicament.
- 4 En alfabet grec en l'original.

Bibliografia

Alegre, Antonio. *Historia de la filosofía antigua*. Barcelona: Anthropos, 1988. 253 p. (Pensamiento crítico/pensamiento utópico; 32) Extensa bibliografia. ISBN 84-7658-071-1

Jaeger, Werner. *La teología de los primeros filósofos griegos*. México, D.F.: Fondo de Cultura Económica, 1993. 265 p. Índex. ISBN 84-375-0131-8

Són d'especial utilitat els capítols IV i V, dedicats a l'orfisme i a l'origen de la doctrina sobre la divinitat de l'ànima, respectivament.

Jaeger, Werner. *Paideia*. 2a ed. México, D.F.: Fondo de Cultura Económica, 1962. Índex. Vegeu-hi les pàgines 417 i següents. Excel·lent, tot el llibre.

Mondolfo, Rodolfo. *La comprensión del sujeto humano en la cultura antigua*. 2a ed. México, D.F.: EUDEBA, 1979. Índex. Fonamental.

"Breus notes sobre la gènesi i evolució del concepte d'ànima en el món grec". EN: *Els documents de la Tertúlia* [en línia]. 1997- <<http://www.geocities.com/Athens/Olympus/3197/tert11.htm>>. [Citat: dia, mes, any]

Preassemblea dels Països Catalans

L'Assemblea del Principat de Catalunya, projecte que està iniciant la implantació d'una democràcia participativa al país, integrant progressivament els portaveus de les assemblees de les comarques i municipis del Principat de Catalunya, ha realitzat un nou exercici consistent en recollir les prioritats d'entitats i ONGs de tots els sectors del país per elaborar un Programa Unitari del Poble, el qual ha estat difós a les preassemblees territorials que ja s'han anat constituint a diversos municipis del Principat, per complementar-lo i consensuar-lo, ja que, democràticament, és en el Poble on rau la sobirania. El projecte convida a constituir l'Assemblea dels Països Catalans i de la resta de nacions del món.

En l'etapa actual, l'Assemblea del Principat de Catalunya està constituïda per portaveus de les assemblees de municipis del Vallès Oriental, Vallès Occidental, Comarques Gironines, Maresme, el Bages, Tarragona, el Montsià i Barcelona. L'objectiu és anar ramificant aquest arbre d'assemblees fins tots els territoris del país, de manera que sigui el poble qui decideixi des del diàleg i el consens els afers que afectin a cada comunitat territorial, en coordinació amb els estaments oficials de cada lloc.

El Programa consensuat en l'Assemblea de Catalunya realitzada el 10 d'octubre té una demanda central: implantar una democràcia participativa a Catalunya, i marca diversos eixos temàtics a tractar de manera participada durant la legislatura: preservar el territori i el medi ambient, mitjans de comunicació públics, cohesió social, civisme i convivència, cohesionar i revifar la cultura, la llengua i la nació catalanes, educació global, habitatge públic, economia més social, compromís per la pau i la solidaritat i nou estatut català i constitució europea participatius i de consens.

Aquests dies s'està transmetent el programa a tots els partits polítics que es presenten a les eleccions al Parlament de Catalunya del novembre, demanant-los la seva resposta i grau de compromís, que es retornarà a tots els participants.

Així com les entitats sectorials s'ocupen d'un camp o temàtica determinats (com l'exercici similar que ha fet darrerament Òmnium Cultural en relació a la llengua i la cultura), l'Assemblea de cada poble i territori no és sectorial sinó troncal: el subjecte col·lectiu responsable i sobirà de tot allò públic que els afecta. Ω

Us adjuntem el programa finalment consensuat, que estarà disponible en breu a www.assemblea.org, telèfons: 93 419 4747 i 654 877 874.

Lluís Planes

Preassemblea del Principat de Catalunya

Preassemblea dels Països Catalans

Arriba la Mecca-cola en català

Informa: **Joan**

Haurem de començar a creure més en les campanyes d'Internet. Fa uns mesos us vam proposar d'enviar correus a la gent de Mecca-cola, per demanar-los que etiquetessin en català els seus envasos. Doncs bé, avui hem pogut saber que la campanya va fer el seu efecte. La Cooperativa madrilenya encarregada de la distribució de la Mecca-Cola, Margerit Dis, creada per l'organització Asociación Cultura, Paz y Solidaridad Hay-dée Santamaría, ens ha fet arribar un comunicat on ens informen que ja es

pot aconseguir aquesta beguda arreu de la península, i que de cara a l'any que ve, a part del castellà, ja la trobarem etiquetada en català, euskera i possiblement gallec.

L'empresa Mecca-cola és una empresa fundada per un francès de pares tunisians, i que elabora un refresc de cola, el 20% dels beneficis de venda del qual es destinen un 10% a ONG's i un altre 10% als nens palestins i a la població civil iraquí. El lema promocional de la companyia és 'Ne buvez plus idiot, buvez engagé!', 'No more drinking stupid, drink with commitment'.

Felicitats a tots els que participareu de la campanya!

Nota: Podeu trobar tota mena d'in-

formació referent a la Mecca-cola al web de la distribuïdora Margerit Dis.

Re: Arriba la Mecca-cola en català

Almogaver, el 31 d'Octubre a les 13:40

Almenys hi serà en català.

Re: Arriba la Mecca-cola en català

Grinfield, el 31 d'Octubre a les 16:13

Això de la Mecca Cola està molt bé, però pq no es crea una Cola dels Països Catalans i que el 10% o el percentatge que sigui, estigui dedicat a

l'ús i a la promoció de la llengua catalana? o per ajudar a l'escola Bressola? o als Casals Jaume I?.

Proposo crear la catacola

Anònim, el 31 d'Octubre

Vinga algun emprenedor que creei la catacola.

Re: Arriba la Mecca-cola en català

Brunyol, el 31 d'Octubre

Bé, el gust de la cola no és que m'atregui d'una manera especial: ni de bon tros. Si més no, ara sé que podré comprar-ne amb un xic de dignitat! Ω

Chiqui Soler diu adéu al futbol

Fa poc, un jugador del Mallorca ha dit a deu a les competicions de futbol. El seu nom és Francesc Soler i Atienza, però els aficionats mallorquinistes el coneixien com "Chiqui Soler".

Començà a jugar amb l'equip del CIDE, conegut col·legi de Ciutat que ha tingut molt d'esment amb l'esport base, sobretot el futbol i el bàsquet, esports on ha aconseguit importants triomfs a Campionats autonòmics de Balears.

Malgrat la davallada del seu equip, fou seleccionat per la Selecció Espanyola per jugar els Jocs Olímpics de Barcelona de 1992.

Espanya guanyà la medalla d'or i Chiqui esdevingué Campió Olímpic. Era el seu primer títol com jugador.

Cinc anys després d'esdevenir Campió Olímpic, tornà a jugar a Primera amb el Mallorca. Primer, amb Héctor Cuper, després amb Fernando Vázquez, passant per Luis Aragonés i acabant amb Goyo Manzano. Visqué l'època daurada del Mallorca en tota la seva història des que l'any 1916 Adolfo Vázquez Humasque fundà el club.

Chiqui Soler ha estat testimoni dels millors anys de la vida del Mallorca, com a club de futbol. Com jugador ha guanyat els dos títols de la història del club degà mallorquí. La Supercopa, guanyada l'any 1998 al Barça i la Copa del Rei, obtinguda aquest any gràcies al triomf davant el Recreativo de Huelva.

Soler ha estat el capità d'aquest Mallorca, que s'ha convertit en un equip a imitar pels altres. El RCD Mallorca, juntament amb el Corunya i el Vila-real han experimentat una millora als darrers anys, sobretot els dos primers. Hem de tenir en compte que són equips modestos que fa uns quants anys jugaven en categories inferiors, amb problemes de sub-

sistència econòmica.

En pocs anys, aquestes societats esportives han fet un gran canvi, en els cas del Mallorca, des de la seva conversió en societat anònima (any 1992), abandonà la categoria d'Argent, es consolidà a primera, guanyà dos títols importants i ha aconseguit guanyar merescudament als equips més importants de la Lliga i a la vegada del món, com són el Real Madrid i el FC Barcelona. El Corunya té millor historial perquè ha guanyat la Lliga, Copa i la Supercopa, mentre que el Vila-real s'ha ficat per primera vegada a la Copa UEFA.

La darrera temporada com jugador en actiu, Soler no volgué ser capità del Mallorca. Nadal el substituï, quan el Rei d'Espanya Joan Carles I li lliurà el trofeu, Nadal volgué que fos Chiqui Soler el que el rebés.

Enguany, no començà bé les competicions, una lesió als malucs li impedí jugar la pre-temporada a Anglaterra, motivà el seu a déu com a jugador.

No ha pogut jugar encara cap partit oficial aquesta temporada amb el Mallorca per mor d'aquesta lesió.

Enguany ha estat l'any que els dos jugadors anomenats "Soler" s'han retirat com a jugadors de futbol defensant la samarreta del Mallorca.

Miquel Soler es retirà, després de jugar vint anys a la Màxima Cate-

goria i Chiqui Soler partí, havent estat Campió de Copa.

Tant Miquel com Chiqui eren bons jugadors i apreciats pels aficionats mallorquinistes. Ambdós compartien habitació en tots els desplaçaments que el Mallorca feia fora l'illa.

Amb la retirada dels "Soler", s'ha trencat una norma habitual que el Mallorca duia a terme en els hotels son s'allotjava.

Ara que Chiqui Soler no jugarà més en el Mallorca, convé que la directiva li faci un petit homenatge. Convé que es jugui un partit i que la recapitació sigui per ell.

Seria una bona idea que en aquest partit se l'imposés l'insignia d'or del club i que una vegada acabat aquestencontre futbolístic el puguin col·locar com a treballador del club en un càrrec com entrenador a una categoria inferior del Mallorca, o que estigués integrat al cos tècnic, com fan Damià Amer o Pep Bonet.

Soler s'ho mereix. Un jugador com ell, que ha estimat els colors mallorquinistes és del tot digne de continuar en el Mallorca com a tècnic. Ara cal

saber el que pensa la directiva. Coincidirà amb aquesta idea? Esperem que sí. Ω

MIQUEL ALEMANY
I BATLLE

El Mallorca es fixà amb ell i l'incorporà a la seva pedrera, on destacà en el filial, que aleshores es deia "Mallorca Atlètic".

L'any 1991 l'entrenador del Reial Mallorca, Llorenç Serra i Ferrer l'ascendí del filial cap al primer equip, on debutà davant el Atlètic Bilbao.

Aquest mateix any, l'equip mallorquí jugà la final de Copa del Rei, davant l'Atlètic Madrid, on Chiqui Soler s'alineà amb els colors mallorquinistes.

El Mallorca perdé aquell partit per un gol marcat per Alfredo en el temps de la pròrroga. Malgrat la derrota, el Mallorca donà una bona impressió, caient amb honor, demostrant Soler que tenia un lloc al primer equip mallorquinista.

L'any següent, Soler visqué una davallada de categoria. El Mallorca baixà a Segona Divisió i estigué cinc anys a una categoria prou dura pels futbolistes. En aquesta divisió, es dona molta branca i els aficionats s'obliden un poc dels bons jugadors, ja que tenen dificultats per jugar a la Selecció estatal, màxima aspiració de tot esportista.

CiU (poltrones) per a l'estúpid panxacontentisme català

"El Departament de Cultura de la Generalitat ens ha concedit, en qualitat d'ajut a la premsa escrita en català, 236.400 pessetes. Hi ha hagut, per tant, una retallada de 123.600 pessetes respecte a l'any passat (que ens en varen pagar 360.000, tot i no haver tingut tantes despeses).

L'ajut a la cultura catalana ranqueja. Una vegada més, es demostra que és gràcies a l'aportació dels socis que podem oferir un producte de qualitat al servei de la llengua catalana" (D'una revista per la llengua catalana).

CiU es gasta milionades en qualsevol campanyeta municipal de qualsevol vilatge princepatí. Però, per exemple, és incapaç de subvencionar iniciatives (dutes sovint per afiliats, per gent de JNC!) ben interessants, com ara SYNERGIA o LLENGÜES VIVES, que es troben en l'ona d'engegar un lobby de nacions sense Estat de la Unió Europea, o -si més nou- uns necessaris òrgans d'informació i coordinació.

Dis-me com despens els diners i et diré quina ideologia tens, potser: et diré qui ets. O sia: uns cerca poltrones. Ben retratats hi queden molta gent de CiU!! Col·laboradors de l'opereta sarsuelera dels transfrankisme que suportem, si bé en el paper d'esclaus jueus pelaperes.

I que direm del poble que genera tals botiguerets polítics? Som la cultura minoritzada més important d'Europa però perquè som també els més ridículs (Lluís Aracil, que en vas ser de valent a gosar dir que el rei va nu entre tant cofoisme). L'estupidesa d'una nació minoritzada fins i tot crec que podria ser calculada per una fórmula matemàtica, si fa no fa, com aquesta:

Demografia+economia/ Grau d'opressió nacional = grau de cretinisme nacional col·lectiu.

Perquè, si tenint una demografia important i una economia desplegada, l'anorreament nacional és tan bèstia, és que realment la covardia i la idiotesa van que volen.

Alto al cretinisme.

Espavilem de la hipnosi espanyola!! Ep! (les serps també hipnotitzen la víctima que volen menjar-se).

Jaume Tallaferró

EL COM I L'ALZHEIMER

Diu na Marta: > Es pregunten per què volem ser independents. Però no paren, espanyols i francesos, de donar-nos arguments.

R: Quan algú té els diners, i per tant les armes i les TVs, pot donar ordres com qui fa favors. Llurs bons arguments són els euróns, els exèrcits i la Dictadura mediàtica. No n'hi ha més.

Marta: Ara, tant uns com altres, promulgant lleis clarament contra la gent del carrer, no fan altra cosa que bunqueritzar-se cada cop més i apropiat-se a les lleis franquistes.

R: Per a no semblar franquistes ja tenen els assessors d'imatge i de marketing i la premsa esbirra. No et preocupis. Altrament a França ni pretenen dissimular quant jacobins són: el jacobinisme hi és la moda permanent, fins i tot més perillós (i modern) que el neofranquisme. I això que va "de progrés" i universalista. Com per fiar-se també dels "progrés"...

Marta: com aquella dels "vagos i maleantes" on

ser pobre i sense sostre equivalia a ser delinqüent. No, aquests dos no poden ser els nostres països.

R. Ben bé ho són, ja ho saps. Però com el catalan n'està tip i no vol saber-ho, li agafa l'amnèsia de ficar el cap dins el forat com els estruços. Després sempre estan: "Ah, i això per què?", com si no portassin ja molts segles amb les mateixes. I com l'Alzheimer català no aprèn mai de les bestialitats francoespanyoles, París i Madrid, molt assenyadament i amable, ens ho recorden contínuament. I encara així... (L'Alzheimer és terrible: sempre estan coneixent gent nova sense eixir de casa).

Marta: Volem justícia per a tots i no només pels rics. Volem la independència!

R: Com sempre, Volem-volem-volem, però això no soluciona res. Per començar a intentar solucionar quelcom hem de dir com. Per tant: Com? Vet ací la qüestió. Qui vol escalfar-se el cap? Doncs això. El realisme és el quid. No sols la gran estratègia, sinó les tàctiques concretes. Cas contrari estem sempre de reivindicació: eternament. I això ni tan sols fa pena, estem demostrant a crits que no som seriosos i que no som capaços. Per això a Madrid tenen un concepte dels catalans com de "cantamañanas". En part tenen raó. Jo crec que no cal tant parlar d'independència sinó actuar com a independentistes, sense escarafalls. Com ells fan (són franquistes sense fer massa soroll): mà de ferro amb guants de seda. La nostra esquerra independentista fa tot el contrari: molt de soroll amb molt slogan grandiloqüent (independència, socialisme, autodeterminació, lluita armada, muira Espanya, i fumegueres semblants) per a res, de tal manera que esglaiia la gent (els potencialment guanyables i també posa en alerta els enemics) sense fer res de pràctic.

Per això la nostra esquerra independentista és potser el principal obstacle per a la mateixa independència catalana. És pur rovell de quan el Mur de Berlín. S'haurien d'ajornar urgentment, però fumen massa canuts. I és que les potències colonials sempre han inundat els colonitzats amb drogues: els anglesos passaven opi als xinesos, Franco alcoholitzà els miners asturians i els "encarregats" espanyols repartiren heroïna i d'altres drogues a mansalva entre l'esquerra i els independentistes durant els primers vuitants.

Joan Josep: No deixa de ser xocant que els nostres compatriotes del nord prenguin com a símbol una cosa tant bàrbara, cruel i salvatge com són les curses de braus.

Segurament és que som més bàrbars i salvatges del que ens imaginem.

R.: La civilització és una pintura molt superficial a tot arreu. Quan hi ha guerra o fam, veus el que hi ha darrere d'una capa d'educació. Sempre és així a tot arreu. Però en la vida quotidiana ja és fàcil de veure com és la gent, simplement cal traslladar "les petites coses" a situacions límits i traure'n conclusions. El que passa és que això fa vertigen.

El catalan és tan bàrbar o salvatge com qualsevol altra nació sols que, en estar reprimida, ho expressa sui generis (amb covardia, simulació, mesquinesa, materialisme, mediocritat, imaginació arbitrària i ahistòrica...). Els jueus, estossinats als anys 40, als 60 ja estossinaven de valent i ara no diguem. Un jueu assistent al Judici de Nüremberg digué, horroritzat i sanglotant, en seguir les respostes dels acusats nazis: "Són com jo!". L'abisme de la natura humana. Quan

un amic progrés va llegir el cas d'aquest jueu a Nüremberg digué ràpidament, escandalitzat, que era "una ximpleria". Però és que els progrés no volen saber res de la veritat. Com Llac, que en les seves cançons sobre Bòsnia deia que "tots creiem que era cosa del passat". Ingenuïtat, indigència mental, ximpleria crònica, pensament políticament correcte, dulce vita...? Qui no assimila ni entén la Història ha de veure-la repetir-se indefinidament, perquè els salvatges són incapaços d'aprendre, incapaços de progrés, viuen en l'adolescència perpètua com a retardats mentals (per acovardiment i acomplexament).

Per això dic que la progressia catalana va contra el Progrés, és ahistòrica i es belluga en la irracionalitat disfressada de racionalisme: escampa la pesta de la confusió mental i dels somnis idiotes i sense base, de manera que lliga Catalunya perpètuament a l'esclavatge espanyol.

COLONIALISME I POSTCOLONIALISME

— Mil set-cents catorze:

Els negres de Sud-àfrica enyoren el règim racista de l'apartheid. Sona fort, però l'afirmació està treta d'una enquesta realitzada pel diari. Concretament, el 60 % dels ciutadans creu que els governs racistes eren millors que l'actual. Comptant les respostes dels ciutadans negres, només el 38 % pensa que els recents governs de Nelson Mandela i Thabo Mbeki són més fiables que els de l'apartheid. La cosa causa perplexitat. És possible que els negres prefereixin un Govern racista que anava contra els negres, abans que un Govern de negres que teòricament va a favor dels negres? Deixo la pregunta a l'aire. I reflexiono si, davant d'això, caldrà donar la raó a tants catalans que no volen la independència de Catalunya. Qui sap si, un cop fòssim independents, enyoraríem l'apartheid i l'espoli a què ens sotmet Madrid. Article de Francesc Puigpelat. <http://racocatala.com/cat1714>

Resposta: No és cap novetat. Sol passar. Les coses -i especialment els governs, reflexe directe de la massa- poden ser de dues maneres: dolentes o pitjors.

L'actual rei de Marroc té més possessions que tots els colonialistes plegats, a Algèria són pitjor ara que quan els francesos (i els ha costat un milió de morts violents)...No sempre és així, però sol passar si no es té en compte el factor Déu. Quan les revolucions comunistes va passar igual. El que passa és que les coses no passen pas per què sí, sinó perquè hi ha injustícies fortes i la gent reacciona, sovint encençada i a la desesperada, per haver tolerat -per covardia- massa opressió abans.

El catalan és que ha perdut el sentit de la pròpia dignitat (com la majoria de negres que van segrestar i vendre a Amèrica com a esclaus) i, mentre no la recuperi, no té ni tan sols cap possibilitat d'independència. Mentre les Trinca i els Buenafuente ens convençin que cal ser graciosos cost que costàs com a primer valor humà, i que follar és valor cívic primordial i tota aquesta mena de tòpics superficials i estúpids oficialitzats per la nostra lamentable cultura secularista, que estan portant Maragall rom Negrita al poder, no podem ni tan sols començar cap procés independentista. Mentre no sols els complexos sinó la monstruosa frivolitat i autoindulgència dels independentistes (que no saben ni diferenciar la culpa raonable i autocrítica de l'autoodi destructiu del colonialisme) ens atenallen, no hi ha res a fer:

sols somiar i ploriquejar en permanent Alzheimer, que és el que tenim, com no podia ser altrament.

De tota manera jo crec que el caràcter individualista i materialista del catalanam (del de dretes i del d'esquerres, de la burgesia i del proletariat) farien d'una Catalunya independent un lloc on la lluita de classes seria ben forta, com ha passat sempre des de fa molts segles (des de finals del Casal de Barcelona), de manera que la nostra cohesió nacional fa molt que és feble i, per tant, som presa fàcil de les potències veïnes, més cohesionades per ideologies autoritàries (centralisme, jacobinisme, monarquies absolutes, dictadures feixistes...). En aquest món traïdor tot són faves comptades: si no som independents és perquè tampoc no hi ha la caracteriologia ni l'espirit apropiats per a ser-ho. De quan en quan sorgei-

xen catalans dignes i desvetllats: Lull, Moragues, Gaudí, Macià... però són rara avis entre la majoria que és simple aviram d'allò més plebeu i fenici.

En fi, bon any per als lluitadors sincers -eres (els/les altres, millor que rebin el que es mereixen, que ho rebran),

Jaume Tallaferro.

<http://campanyes.org>

<http://www.personal.able.es/cm.perez/>

<http://www.unitat.org/>

<http://www.aznar.net/>

<http://storm.prohosting.com/extraofi/>

<http://www.kalegorria.net/cgi-perl/>

<http://perso.club-internet.fr/jppujol/MIAS.html>

<http://wave.prohosting.com/~fortesa/index.htm>

<http://www.smscatala.com/>

<http://www.edu365.com/diariescola/>

<http://www.leebs.com/Ibec/index.htm>

"La generalitzada opinió, segons la qual jo seria un ateu, es funda en una gran errada. Qui ho dedueix de les meves teories científiques, no les ha pas compreses. No sols m'ha interpretat malament sinó que em fa un mal servei si divulga informacions errònies a tomb de la meua actitud envers la religió. Jo crec en un Déu personal i puc dir, amb plena consciència, que en la meua vida, mai no m'he subscrit a cap concepció atea" (Albert Einstein, al "Deutsches Pfarrblatt, Bundes-Blatt der Deutschen Pfarrvereine", 1959, 11). Ω

Carta de dimissió del president de la Junta Rectora del Parc de Mondragó

Benvolgut senyor, L'anterior consellera de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears, Sra. Margalida Roselló, va fer-me l'honor de nomenar-me president delegat de la Junta Rectora del Parc Natural de Mondragó. Malgrat les dificultats que jo preveia (entre elles el boicot del batle popular de Santanyí i la manipulació dels sentiments dels propietaris de finques privades incloses en els límits del parc en relació amb els seus interessos legítims), vaig acceptar. L'allau d'informacions recents en relació amb el medi ambient a les Illes Balears que ofereix el Govern del qual formau part -algunes d'elles de caràcter anecdòtic si no fos que em produeixen calfreds- em fa del tot impossible continuar en la responsabilitat que la vostra antecessora va encomanar-me, i que he procurat satisfer en la mesura de les meves possibilitats. Les informacions a què al·ludesc són tantes que just puc exposar ara les més destacades: supressió (vergonyant) de l'ecotaxa i propostes (no menys vergonyants) de substitució, expulsió dels representants dels col·lectius ecologistes en diferents òrgans consultius, nomenament d'un "representant" de les associacions ecologistes que no els representa -i no discuteix la seva vàlua personal-, el nomenament (amb sou) de personatges "antiparc" en àmbit claus de gestió dels parcs, la promoció sospitosament interessada del camp de polo (o, com ja s'ha dit, "del que sigui") a les vores d'Es Trenc i d'Es Salobrar (un espai natural per la conservació dels quals tants de nosaltres vàrem haver de treballar intensament fa vint anys en contra precisament del vostre partit), l'eliminació del pressupost per a la restauració de Can Crestall (que havia de ser el centre d'interpretació del parc de Mondragó) i la suspensió del procés d'elaboració del PORN del parc -i d'altres parcs naturals- sense fer-ho a saber a la Junta Rectora, l'ampliació del nombre de places turístiques substitutòries de les obsoletes amb la qual cosa el vostre discurs sobre "desenvolupament sostenible" esdevé, sento haver de dir-ho, una gran irresponsabilitat i una falsedat, l'afavoriment de les possibilitats de construcció de residències als ANEIS d'Eivissa i de Formentera, la vostra proposta sobre la xarxa viària de Mallorca (tan improvisada com desmesurada). Hi ha hagut dos fets, però, que han fet vessar

el tassó de la meua disposició:

Primer) la decisió d'impedir la realització i difusió dels estudis que, sobre certs indicadors de sostenibilitat ambiental i del turisme, desenvolupa el Centre d'Investigació i Tecnologies Turístiques de les Illes Balears. Segrestar informació és quelcom refusable. Fer callar investigadors -o menysprear la seva feina i la seva persona perquè presideixen associacions ciutadanes crítiques, per exemple, el GOB- em sembla del tot inacceptable. I més, quan jo mateix he tengut també l'honor de presidir aquesta associació en anys passats. Segon) la reducció de la superfície inclosa dins els parcs naturals de Llevant i de Cala d'Hort (i ja veurem si de qualcun altre) amb l'excusa de treure dels seus límits les finques de propietat privada quan, des de fa dècades, el conservacionisme oficial internacional ja sap i accepta que la protecció dels espais naturals no depèn del registre de la propietat, sinó dels valors naturals que s'hi contenen (...). Es obvi, doncs, que el Govern actual vol, d'una banda, satisfer falses expectatives "antiparcs" estimulades amb promeses demagògiques i, de l'altra, no vol que els contribuents -que pagan les investigacions sobre el model turístic balear- conegui dades objectives sobre les debilitats evidents del sistema socioeconòmic que propugna el Partit Popular, amb el suport d'Unió Mallorquina (...).

En conseqüència, i agraït sincerament la deferència amb què m'heu tractat fins el dia d'avui, us prec accepteu la meua dimissió irrevocable com a president delegat de la Junta Rectora del Parc Natural de Mondragó, càrrec en què seguiré en funcions fins que nomeneu un substitut meu, el qual compta naturalment amb tota la meua col·laboració, com podeu comptar-hi vos en temes que no signifiquin cap mena de representació institucional per part meua i en què cregueu que la meua experiència de (ja) més de trenta anys en defensa del medi ambient pugui ser útil a la societat balear (...). Ω

Atentament

MIQUEL RAYÓ

Un jove mossega un policia en un tribunal andorrà al conèixer la sentència

Andorra la Vella.- Un jove de 21 anys d'edat i un llarg historial d'antecedents, D. P. V., va mossegar ahir un agent de la Policia a la mà quan va conèixer la sentència a què el condemnava el Tribunal de Corts per l'agressió a tres joves.

El Tribunal l'ha condemnat a quatre anys de presó ferma per agressió amb arma blanca. En conèixer la sentència, el jove va començar a insultar les persones que li van comunicar la pena i va començar a agredir els agents de la Policia que es trobaven a la sala. Els agents van haver de demanar reforços per neutralitzar l'agressor d'un dels policies, que va haver de ser traslladat al centre hospitalari, ja que la mossegada li va provocar una ferida.

El jove va ser jutjat el mes de setembre per uns fets que van tenir lloc la matinada del 30 de març d'aquest any i en què va apunyalat tres nois a la sortida d'una discoteca de la Massana.

El fiscal va sol·licitar per a D. P. V. una pena de cinc anys de presó i va considerar que el jove -que té més de 15 antecedents- era un "perill per a la societat" ja que va deduir que va actuar sense un mòbil. L'acusació particular, per la seva banda, va destacar en la seva al·legació final que l'acusat havia participat amb premeditació i traïdoria.

La matinada del 30 de març un dels agredits i el seu grup d'amics van increpar el germà de l'acusat, l'acusat i un amic perquè deixessin de picar a la porta de la discoteca. Després d'una discussió es van donar les mans i van oblidar els fets, però una estona després l'encausat els va agredir. Ω

Font: El Periòdic d'Andorra

30-10-2003

Sgeun un etsduio de una uivensrdiad ignl-sea, no ipmotra el odren en el que las ltears etsan ersciats, la uicna csoa ipormtnate es que la pmrrea y la utlima ltera esten ecsritas en la psicion cocrrtea.

El rsteo peuden estar ttaolmntee mal y aun pordas lerelo sin pobrleams.

Etso es pquore no lemeos cada ltera por si msima preo la paalba es un tdoos.

Pesornamelnte me preace icrneilbe... Ω

Bon amic Sust:

Els independentistes son com els xinesos que viuen fora de casa seva: NO MOREN MAI.

Eh que la gent sempre diu "Fixa't be que no veuràs cap esquila de cap xinès que s'hagi mort?". Diuen que aprofiten el passaport o....que ens els menjem nosaltres als Restaurants Xinesos ben cuinats amb salsa agra dolça".

Doncs tampoc no escoltaràs CAP referència a l'independentisme de CAP català que s'hagi mort, per més vegades que ell en vida ho hagi proclamat i fins i tot l'hagin apallissat per declarar-ho públicament.

Sempre mor un bon escriptor, dramaturg, pensador, filòsof, solidari, actor, bon home, esforçat pel país, etc., però .....INDEPENDENTISTA? NI UN!! Igual que els xinesos. Ω

FRANK DUBÉ

Primera condemna per incitació a l'odi racista

ESTEL BATET
MATARÓ

Una jutge de Mataró va condemnar ahir Andrés Palomares Dénia, l'autor de les octavetes i pintades racistes que va distribuir per tota la ciutat des del 1999 fins al 2001, a un any i un mes de presó i a una multa de vuit mesos de sis euros per dia per un delictes d'incitació a l'odi i a la discriminació per motius de raça. Es tracta de la primera sentència condemnatòria per aquest delictes a l'Estat.

En el moment d'entrar al judici, Andrés Palomares va intentar endur-se la càmera d'una periodista per evitar que se'l gravés i va insultar la resta de la premsa. La vista va ser ràpida i l'acusat va acabar reconeixent els fets. L'acusació va rebaixar la petició de pena i es va arribar a una conformitat. El ministeri fiscal va decidir no presentar càrrecs.

L'advocat de l'acusació, Luis Clemente, va explicar que en tractar-se d'un delictes nou no hi havia cap sentència anterior en què basar l'acusació. L'únic fet relacionat és la condemna contra Pedro Varela, propietari de la llibreria Europa de Barcelona.

A Palomares li haurien pogut demanar un màxim de 3 anys de presó, però Clemente va justificar la pena sol·licitada per l'acusació argumentant que "la percepció social no està prou madura per imposar penes superiors" i el seu objectiu era aconseguir una "resolució tècnica que assegurés la condemna". El regidor de Seguretat i Prevenció de l'Ajuntament de Mataró, Ramon Bassas, va qualificar la sentència d'"èxit" perquè el que fins ara es consideraven "gamberrades" a partir d'ara són delictes.

Els fets jutjats es repunten a l'octubre de 1999, quan van començar a aparèixer al Parc de Cerdanyola de Mataró octavilles insultant els immigrants magribins i musulmans amb frases com ara "moros merda", "negres no", "moros invasió de paràsits i criminals". La policia local va enxampar Palomares pintant una cabina amb consignes racistes. Ω

Fer saó

Una certitud immediata i clara vaig tenir en saber el resultat de les passades autonòmiques a les Balears: la inconsciència és la reina de la consciència de molts dels nostres ciutadans i ciutadanes, la irresponsabilitat escampada com el txapapote.

A ningú no li posaren el tub fred d'una pistola al clotell a l'hora d'anar a votar, però potser sí que molta de gent té por: la drete té la paella de l'Estat, de les empreses, dels bancs, dels mitjans de comunicació, de la globalització bèl·lica i neocolonialista pel mànec. Això no és poca cosa a l'hora de fer por.

Com podia imaginar aquell matrimoni de jubilats de Son Sardina o aquell jove de Sineu, pare de dos fills, que el vot de la gent a favor del PP i d'UM condicionaria tant el seu futur?

Aquesta vegada han tocat al moll de l'os. Ara no es tracta d'urbanitzar la costa despoblada, herència moltes vegades del fill amb més poca traça. Ara es tracta de canviar de manera grossa, bèstia i definitiva la identitat i el futur de

la gent, la terra i el paisatge del Pla. També del que queda de rural i antic pels voltants de Palma.

No tenen tanta responsabilitat d'aquests atemptats contra la dignitat dels mallorquins i mallorquines els polítics del PP i d'UM com dels qui els votaren. No es pot ser inconscient i irresponsable a certa edat. El seny o el sentit comú heretat de l'avior hauria de bastar per dir prou al desgavell a on mena la ideologia depredadora de la drete. Els principis que mouen aquesta només són els doblers, ni creuen en el medi ambient, ni en la salut col·lectiva, ni en la dignitat dels pobles, ni en el respecte a les persones, només creuen en els doblers i per això estan actius a la política.

Cal, com a la cançó de la Balanguera, girar l'ullada cap enrere i endinsar les arrels a la pròpia saó, llavors en mirar de front veurem clar, com a la cançó dels Segadors, quina gent tan ufana i tan superba guanyaren les eleccions. Ω

Joan Vicenç Lillo i Colomar

SOBRE LES SELECCIONS NACIONALS CATALANES

El món de l'esport és molt important per a la construcció de qualsevol nació. Per aquest motiu existeixen tants impediments per poder assolir un dels objectius esportius més desitjats per bona part dels aficionats a l'esport dels Països Catalans: la consecució de seleccions esportives catalanes que puguin competir, en igualtat amb les altres nacions, en l'àmbit internacional. Si hi poden competir els feroesos –i no tenen estat– i els escocesos, gal·lesos i irlandesos del nord (i tampoc no tenen estat) o fins i tot els palestins (que tampoc no tenen estat), per quina raó no ho hem de poder fer els catalans?

La potència simbòlica de les competicions esportives és tan important, que als nacionalistes espanyols se'ls posa la pell de gallina només d'imaginar que, en unes prèvies a la celebració de la copa d'Europa, per exemple, poguessin enfrontar-se Catalunya i Espanya. La simple hipòtesi aixeca butllofes mentals en tota la trepa de la Federació Espanyola de Futbol o del Comitè Olímpic Espanyol. Ningú, emperò, no ha imaginat, per exemple, una sortida de tipus democràtic, com ara fer un referèndum a veure què és el que vol la gent, en relació a les seleccions esportives. Què voldrien, la majoria dels catalans del Principat, que els jugadors locals s'integrassin en la selecció espanyola o en una hipotètica selecció catalana de futbol? I els valencians i els illencs, on ens situaríem? Tot això, democràticament, només es pot resoldre d'una manera: fent una consulta popular i que sigui la gent la que decideixi.

Veient que les coses no van per aquest camí, el conseller en cap de l'actual govern de la Generalitat del Principat i aspirant a la futura presidència, Artur Mas, va aventurar una proposta: afegir els esportistes catalans que apostassin per seleccions nacionals pròpies a les seleccions andorranes. Fer-los competir internacionalment, en definitiva, com a andorrans. (No va comptar, emperò, que potser els

andorrans no s'hi avendrien de grat, a aquesta "catalanització" de les pròpies seleccions esportives).

La proposta no tenia per què ser gaire esbojarrada, si tenim en compte que sembla que Andorra no li farà fàstics a Chenoa perquè dugui –en català, per descomptat– el petit principat al festival d'Eurovisió; o si pensam que ha acollit amb els braços oberts catalans com els germans Sánchez Vicario (i molts d'altres) perquè s'hi estableixin fiscalment i esdevinguin neoandorrans de pro. D'altra banda, no hem d'oblidar que si el català ha estat alguna vegada present a l'Assemblea General de les Nacions Unides, a Nova York, ha estat gràcies a la presència d'Andorra en aquest organisme.

No s'hauria d'haver de passar per Andorra, emperò, per poder tenir seleccions nacionals pròpies. S'hi hauria de poder anar directament, si és això el que vol la gent. És molt significatiu que les associacions pro seleccions nacionals catalanes, en aquestes pròximes eleccions autonòmiques, al Principat de Catalunya, donin suport explícit a Esquerra Republicana (ERC), perquè han pres consciència que, en una autonomia situada dins l'Estat espanyol, les seleccions nacionals pròpies no hi tenen cap ni un futur.

Els mandataris de l'esport espanyol, amb molts de catalans afegits, no estan, emperò, per tenir tanta liberalitat ni un tarannà tan democràtic: potser perquè saben que en esports com el bàsquet, el handbol, el hockey sobre herba, el hockey sobre patins, la natació i tants i tants d'altres, les seleccions espanyoles quedarien esborrades del mapa i les catalanes estarien en primera línia mundial. Quantes medalles se n'hauria emportat Espanya en el passat campionat mundial de natació (celebrat, per cert, a la ciutat de Barcelona) i quantes Catalunya? (M'estalvi de fer els comptes!). Ω

BERNAT JOAN I MARÍ

Robatori a mans plenes del petroli iraquità

Cada dia se multipliquen els actes de resistència del poble iraquità front a les tropes d'ocupació dels Estats Units i del Regne Unit. Primer foren manifestacions en demanda del pagament dels salaris, llavors foren protestes per exigir el restabliment de serveis essencials com la electricitat i l'aigua. Després, de manera generalitzada i de manera oberta, els iraquians se manifestaren per rebutjar el "Consell de Govern" titella, nomenat per la autoritat civil nord-americana. Estam assistint a un crescendo de la resistència de l'Iraq. El seu poble exigeix, quan en té ocasió, la fi de la ocupació i retirada de tropes. El respecte a la democràcia i a la sobirania de l'Iraq exigeix la sortida immediata de les tropes d'ocupació. Només així pot obrir-se la possibilitat que el poble iraquità decideixi el seu futur.

Pel govern dels Estats Units és una dificultat tremenda mantenir a cents de milers de soldats per controlar tot l'Iraq. Ja vérem com al declarar el "final de la guerra" no feren més que fomentar els caos i el desordre. Al desgast de les baixes, duen des d'aquell primer de maig, més de cent soldats morts. Cal sumar la gran despesa que suposa mantenir un exèrcit d'aquestes dimensions.

Per això, en Bush pretén associar a les tasques de control de l'Iraq envaït la resta de països, doncs allò que pretén la seva administració és assegurar el control de les zones amb reserves de cru i les rutes de comunicacions i els oleoductes. El govern dels Estats Units vol compartir riscos, baixes i despeses amb tots els països que ho vulguin. Però sota el seu domini, en profit de les multinacionals dels recursos petrolers.

Tot el debat per tal d'intentar donar cobertura a les nacions unides, amb noves resolucions del Consell de Seguretat de la ONU, no és més que un altra manera de gestionar la invasió, la ocupació i la organització del robatori a mans plenes del petroli ara i en un futur "govern titella".

La Administració Bush necessita ajuda per salvaguardar les seves posicions i controlar els pous. Segons el diari The Washinton Post, el cap del Pentàgon, Donald Rumsfeld, revelà que la presència de forces estado-unidenques costava 3.900 milions de dòlars al mes, i que

la xifra total podria arribar als 100.000 milions de dòlars fins ben entrat l'any 2004. Per això, i complint amb allò planejat, EEUU ha començat a rebre l'ajuda de forces militars de varis governs mafiosos de l'est d'Europa, dels governs corruptes de Centreamèrica i del franquista govern de l'Estat espanyol.

Cal recordar que el Govern de n'Aznar, durant els mesos de la invasió, domini i destrucció de l'Estat iraquità, va donar cobertura política i logística ala assassins d'aquest poble. Ara, sota el comandament dels Estats Units, envia tropes espanyoles per tal de col·laborar en la matança de la població de l'Iraq i garantir el repartiment del ric pastís petrolier.

Les despeses derivades de la participació espanyola en la operació se finançaran amb càrrec al capítol pressupostari 228 del Ministeri de Defensa: "Operacions de manteniment de la pau". Només en els mesos que ha durat la preparació de les tropes, la dotació dels vaixells i el desplegament logístic, el Govern de n'Aznar se gastà més de 60. milions d'euros de diner públic, que ha pogut ser emprat en qüestions vertaderament urgent per a la població del país, sobretot en educació, sanitat i vivenda, sectors que se deterioren progressivament en mans dels franquistes del PP.

Els dirigents del PSOE frustren, altra vegada, les esperances de molts, perquè la seva oposició a l'enviament de tropes espanyoles no és incondicional, sinó que se basa en un possible mandat de la ONU. El PSOE, en boca de Jesús Caldera, vol que n'Aznar expliqui els motius i cost del contingent militar a l'Iraq, encara que se mostra partidari que Espanya participi en la reconstrucció econòmica del país i en l'ajuda humanitària a la població. Els dirigents de IU, malgrat mostrar la seva oposició a l'enviament de tropes, també s'emparen en la inexistència d'un mandat de la ONU per tal de deslegitimar lo. Però ni IU i el PSOE recullen el mandat dels treballadors de l'Estat espanyol, que els exigeix una mobilització unitària per tal d'acabar amb el recolzament d'Espanya als plans bèl·lics d'en Bush. Ω

Pere Felip i Buades

El bisbe no farà tancar Les Voltes fins que plegui el llibreter

Mossentronxo

En una reunió en la que hi van prendre part la família Matamala, l'advocat d'aquests Antoni Cunyat i el bisbe Carles ahir a la tarda, es va tancar el conflicte iniciat per l'intent de desnonament de la històrica llibreria de Girona. Es va acordar que el bisbat seguirà llogant el local a la llibreria fins que es jubili el llibreter Feliu Matamala i que per tant les obres a la Casa Carles no afectaran el local de la llibreria. La retirada

de Feliu Matamala, no obstant, no sembla llunyana, ja que té noranta anys. Tot hi així Antoni Cunyat ha assegurat que a banda de raons morals, la llibreria té raons legals refermades pel suprem per quedar-se el local, que si perd, provocarà la desaparició de la llibreria degut al preu actual dels lloguers a Girona.

L'administrador de l'establiment fa una crida per desconvocar tots els actes de protesta que hi havia convocats per més de quinze entitats. Ω

PLOGUI O NO PLOGUI

Un dia qualsevol de l'actualitat informativa

JOAN SORELL I ADROVER

La dimissió de Miquel Raió al capdavant del Parc Natural de Mondragó, produïda en un dia qualsevol de l'actualitat informativa, ha posat de manifest que, amb el PP al Govern balear, els ecologistes ho tenen molt cru per seguir duent a terme les seves polítiques. El temps que gestionava el poder el Pacte de Progrés, es realitzaren nombroses accions socials proteccionistes, les quals, en qüestió d'uns mesos de govern de dretes, amenacen en ensorrar-se. Tenint en compte les errades del pacte, crec que el triomf electoral del PP només servirà per tornar al d'abans de l'arribada al poder de l'esquerra, és a dir, camp de polo, autovies, i un llarg etcètera de despropòsits que ara es tornen posar en marxa. Potser aviat es pugui construir a Mondragó. Vindran també, dies en els que haurem d'escoltar declaracions de membres de la dreta, fent valoracions negatives de la gestió duta a terme per Miquel Raió. No ens deixem sorprendre, hem de preveure que voldrà imposar-nos el PP en els propers quatre anys. Supòs que no deixaran parlar del tren, ni de la protecció dels espais verds. I això m'esborrona. Ω

El cas del nuvi degollat

- "L'amiga coneguda a les llistes de correu com a Mortizia Addams ens ha enviat la següent llegenda urbana"

Hi ha una història força recent que explica que una vegada un nuvi va morir a l'hora de les postres del banquet de nocces. La causa va ser que els seus amics, per ajudar-lo a fer front a les despeses del casori, van decidir restaurar la vella tradició de tallar la corbata del nuvi a bocinets i vendre'ls entre els convidats. La poca traça dels amics va fer que la serra elèctrica que van emprar per donar més emoció a la tallada de corbata escapés corbata i coll del nuvi, el qual va morir degollat damunt la taula. Ω

Font: Internet

El jugador milionari

- Es va arribar a publicar a la premsa i el jugador ni ho va confirmar ni ho va desmentir; simplement es va limitar a dir que exageraven. Resulta que l'estrella de l'NBA Allen Iverson va sortir de festa amb els amics amb el seu supercotxe de luxe Veneteley. A l'hora de tornar cap a casa -quan el sol ja tornava a brillar- no es recordava d'on havia aparcat el cotxe i, com que no tenia ganes de buscar-lo, va entrar en un concessionari a comprar-ne un altre del mateix model. Ω

Font: Presència, suplement dominical d'El Punt

La paella d'arròs i l'escarabat

- Aquesta història l'explica el cambrer d'una població a primera línia de mar. Uns turistes estrangers van demanar paella i la van trobar tan bona que quan el cambrer va recollir els plats hi va trobar les restes d'un escarabat: se l'havien menjat com si es tractés d'un escamarlà. Ω

Font: Presència, suplement dominical d'El Punt

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Traspàs saló de bellesa-perruqueria al carrer Antic a la zona dels molins de Santa Catalina, completament equipada. Tel. 971 739 940-609 783 949

Es lloga tercer pis a sa Pobla, completament equipat en lloc cèntric. 120 m², cuina, bany, saleta gran menjador, 2 dormitoris dobles i un individuals, balcons... Tel. 652 225 818 - 971 547 823.

Venc a ses Rotes d'Alaró adossat forrat de pedra. Tres dormitoris, tres sales de bany, saló amb xemeneia. Vistes molt bones i molt de sol. Portassa per a dos cotxes i traster. Preu 420.710 €.

A Binissalem, venc casa. Dues altures, 12 metres de façana, 3 dormitoris, 1 bany, terrassa, garatge, porxo, jardí. Opcional caseta de convidats. 144.243 €. Centric. Tel. 661 427 008.

Colònia de Sant Jordi. Venc taller nàutic 360 m². Amb vivenda de 80 m². Tel. 658 846 065.

Binissalem. Ven casa dues altures, dos dormitoris, cuina amoblada, bany, porxo, terrassa, portassa i pati. 144.420 €. Tel. 661 427 008.

Binissalem. Traspàs bar al carrer del Fang, completament equipat i pantalla de cine amb tot

l'equip de projecció. Tel. 667 516 011 - 600 443 924.

Particular ven estudi-apartament de 35 m. a Cala Pi, moblat i en perfecte estat. Zona tranquil·la, aparcament i jardí comunitari. Petita comunitat i vistes a la mar. Poques despeses. Tel. 699 212 404.

Es lloga pis al carrer del Corall, 13. Zona tranquil·la a s'Arenal. Moblat, 3 dormitoris, cuina menjador, bany, dutxa, gran sala amb foganya, 2 terrasses, jardí, garatge opcional, a 80 metres del bus i 200 de la platja. Tel. 696 751 319.

Venc àtic, Aragó-Via Cintura. 100 m². + 60 terrassa, moblat, aire condicionat, fred i calor. Molt solejat, 3 dormitoris, 2 banys complets (un en suite) armaris emportats, cuina amb vitroceràmica i electrodomèstics, pocs veïnats, garatge, ascensors, climallit i persianes mallorquines d'alumini, Envelats. 33 milions de pessetes. Tel. 971 474 046.

A Alaró venc solar hort de 500 metres. Amb sòls per animals, aigua, llum, i arbres fruiters. 8.500.000. Tel. 661 872 342.

Venc casa nova a estrenar a la vila de sant Joan. Tel. 615 514 409.

Inca. Particular ven planta baixa nova, 3 dormitoris. Carrer tranquil. 33.000.000 ptes. Tel. 666 212 404.

SERVEIS
PROFESSIONALS

Duet de cançons en català s'ofereix per tocar arreu dels PPCC, Bústia Postal 223 de Torredembarra. El Tarragonès, 4 3 8 3 0 <http://paisoscatalans.org/tres>.

Comunions, festes. Gran espectacle de pallasos en català. Tel. 677 898 462.

Comunions, festes. Gran espectacle de Màgia en català. Tel. 658 117 262.

Mallorquina de 52 anys responsable i no fumadora s'ofereix per fer companyia a senyora, també a hospitals per hores. Tel. 666 212 404.

Al.lota de 21 anys, cerca feina pels caps de setmana. Experiència en bar/restaurant. Vehicle propi. Zona nord de Mallorca, pla i raiguer. Maria Magdalena. Tel. 651 779 659.

Afinació de pianos. Sol.licitar termini al 639 518 471.

Senyora mallorquina de 53 anys, no fumadora, seriosa i responsable, s'ofereix per tenir cura de nins o ancians a casa seva. Tel. 666 212 404.

PERSONALS

Als Països Catalans es fa molt bona música, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes: si sommeu en una nació lliure, plena de música catalana i vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Bústia postal 1792-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 30 anys, cerca dona intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al Principat. Tel. 907 843 901

Naturalesa, el mar, la muntanya, un cafè... si ets dona atractiva i divertida t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174-07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 24 anys, independentista i romàntic, coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per sortir a cinema i platja. Carles Lloveres. Rocacorba, 15 Vilablareix 17180

Cerc femella per festejar fins al 40 anys. Òscar Pujol. Blanquerna, 58 07010 Ciutat de Mallorca.

Som na Lledoneta Tàrrega tenc 16 anys i m'encantarà intercanviar correspondència amb al.lots nacionalistes

mallorquins, menorquins o eivissencs. Lledoneta86@hotmail.com o a l'Avinguda de Barcelona. Urb. Vilamar, 50 * 12.560 Benicàssim

A noia mallorquina, de 21 a 40 anys, s'ofereix home madur universitari, per les seves estades a Barcelona. Seriositat. Tel. 619 979 762 de 19 a 21 hores dies feiners.

Al.lota de 26 anys, s'ofereix per a fer feina a tintoreria amb experiència de 6 anys. Entre Palma i Inca. Tel. 971 870 532.

COMUNICATS

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Bústia postal 15.071 de Barcelona 080080

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana, i rebre els nostres butlletins, escriviu a: JERC, Santiago Russinyol, 1. Àtic 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del país Valencià és a Internet. ACPV@servicom.es

Subscripció gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. El llaüt de Xàbia. Bústia postal 53 Xàbia 03730. Patrocinat per l'Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalus. Llengua (Ensenyans a distància de la Yenwa Andalus) P. Pedro Romana, 1-4-2 -14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet. <http://www.estelnet.com/lluita>

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C.S.C * 934 411 188

Si vols rebre l'Euskararen Berri-papera (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hitzkunta Politikaroko. Wellingtono Dukea, 2- 01020 Victoria Gasteiz.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Escaiola, figures de tota classe: naixements, angelets... Som artesà, preus sense competència, ofertes periòdiques. Em trobareu a les principals fires de Mallorca tota, i al tel. 971 294 444.

Des de l'Arxiu de Documentació i Propaganda Política-ADP estam fent un gran fons documental de la propaganda editada pels partits polítics, sindicats i moviments socials. Si teniu per casa adhesius, calendaris de butxaca, targetes reivindicatives...que no les faceu

servir ens les podeu fer arribar a: ADP Ap. de Correus n° 1.106 07080 Ciutat de Mallorca. Correu elec.: adp@mallorcaweb.net. Disposam d'un fons de material repetit per intercanviar amb altres arxius o particulars interessats.

BORSA DEL
MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui i en parlem. Agència oficial Renault. 971 413 867 Son Ferriol.

Venc ciclomotor Mobiclette Rural, primera mà, 5 anys. 390 euros. Tel. 655 417 727. Joan, sa Pobla, horabaixes.

VENDES

Venc taula de cuina 80 x 80 i 4 cadires, tot de fusta del nord a estrenar, 290 €. Tel. 661 872 342.

Particular ven estudi/apartament 35 m². a Cala Pi amb perfecte estat a moblat. Zona tranquil·la, aparcament i jardí comunitari. Comunitat petita i viestes a la mar. Poca despesa. Tel. 669 212 404

Mobles estil modern de menjador. Taula grossa i 6 cadires. \$21 €. Tel. 661 427 008

Ven moble de rebedor amb 2 cadires estil classic. 120 €. Tel. 616 427 008.

Particular ven estudi moblat a Cala Pi. Vistes a la mar, terrassa de 6 metres, tranquil, jardí comunitari, aparcament. Tel. 666 212 404

Venc vidre per a taula 180x90. Cantons rodons totalment ulselat. 120 €. Tel. 971 445 183.

Venc entradeta: moble llarg, dues cadires i raconera. Tot nou. 115 €. Tel. 661 427 008.

Es ven en el terme municipal de Lloseta, casa senyorial d'uns 300 m². amb varies habitacions, salons, cuina, soterrani amb celler, amples jardins amb arbres fruiters i palmeres. Solar de 1.200 m² dels quals afectes de cadastre són 5 solars. Abstenir-se immobiliàries. Tel. 649 656 159.

Es ven nínxol nou al Bon Assossec. 1'88 m². 3.000 €. Escritura i impostos a càrrec del comprador. Tel. 971 735 439.

Se regalen dos moixets, nascuts fa 2 mesos. Zona Pont d'Inca. Tel. 971 601 249 - 686 176 047.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca.
Telefonau-nos a l'Estel.
Tel. 971 265 005

CUINA DELS PAÏSOS CATALANS

Boullabaise (Bullabessa)

Olla de peix provençal. Fa anys, era famosa la del restaurant "Los Caracoles", del carrer Escudellers, de Barcelona. De segon, hom demanava pollastre (dels d'abans de la producció massiva) a l'ast (amb foc de llenya) cuit al carrer, al xamfrà de la casa.

Ingredients:

Per a la sopa: caps-roigs, aranyes, congre, rap, llagostins, galeres, cloïsses, calamars, sípia, etc.; ceba, all, porro, tomàquet, fonoll bord, safrà, julivert, bitxo, sal, oli i aigua.

Per al *rouille* (rovell): tres o quatre dents d'all, bitxo, una molla de pa, dues cullerades d'oli i dos cullerots del brou que farà el peix.

Llesques de pa fregit, per acompanyar.

Preparació:

En una olla amb aigua, es posa a bullir el peix, net, escatat i fet a talls el que calgui, amb una branca de fonoll, una mica de bitxo i un pessic de safrà.

Acte seguit, es fregeix en una mica d'oli, la ceba, el porro i l'all, trinxats; quan comenci a enrossir, s'hi afegeix el tomàquet, ratllat, i el julivert, a trossos. Quan el sofregit sembli confitura, es tira a l'olla. S'hi posa sal i es deixa bullir, no més de mitja hora.

Es fregeix, en oli abundant i no massa calent, el fetge del cap-roig i es posa al morter; després es fregeixen les llesques de pa i es posen en una plata. Hi ha qui opina que no s'han de fregir ni torrar. També hi ha qui el torra (llavors es poden fregar lleugerament les torrades amb un all).

Per fer el *rouille*, es piquen el fetge, les tres o quatre dents d'all, el bitxo, un pessic de safrà i la molla de pa, mullada en el brou. Quan està picat, s'hi afegeixen dues cullerades d'oli i dos cullerots de brou del peix.

Per servir-la, es posen unes llesques de pa fregit a cada plat, el peix, repartit, i el brou damunt. Cadascú s'hi posa el *rouille* al seu gust, presentat al mateix morter.

Suquet

Olla de peix que es feia a la barca. Un dels millors plats de l'Empordà (que és quasi com dir del país).

Ingredients:

Una bona escòrpora o un bon cap-roig (també dits polla, rascassa), amb el seu fetge, una o dues patates, una ceba, un tomàquet madur, un grapat de pinyons, un bon pessic de safrà, tres o quatre dents d'all, una galeta maria, sal, oli i un got de vi blanc o un raig de rom blanc.

Preparació:

En una cassola, a foc viu, es posa un bon raig d'oli i un pessic de sal i s'hi fregeix el fetge del peix. Un cop fregit, es posa al morter.

En el mateix oli s'hi fregeix la patata, tallada a rotllanes, rentada i eixugada, fins que sigui rossa. Llavors s'hi afegeix la ceba, picada ben fina. Quan la ceba també sigui rossa, es baixa el foc al mínim i s'hi posa el tomàquet, ratllat, que també es deixa coure bé.

Mentre, es pica el fetge amb els pinyons, el safrà, els alls pelats i la galeta.

Quan el sofregit ja fa una confitura, s'hi posa el peix, net, escatat i tallat a rodanxes, la picada i un got de vi blanc o un raig de rom blanc. Quan fa una mica que cou, es gronxa suaument la cassola, per diluir la picada sense esmicolar el peix. Es deixa acabar de coure fins que el peix ja no sigui cru.

Peix a la bruta

Ingredients:

Barreja de peixos de brou i marisc (escòrpora, nero, rap, congre, gambes, musclos, etc.), tomàquets de penjar, ceba, alls, aigua, oli i sal.

Preparació:

En una olla amb aigua bullint, s'hi tiren uns tomàquets, una bona ceba i una cabeça d'alls, pelades, tot sencer. Es deixa bullir sense tapar-la, fins que l'aigua hagi reduït força. Llavors, s'hi tira el peix, començant pel més fort, i un raig d'oli. Quan faci una mica, s'hi tira el més fluix. A mig coure, s'hi tira la sal. Quan sigui cuit, i abans no es desfaci el peix, es treu i es serveix.

CUINA

LA VIDA MACROBIÒTICA - 17 -
per Fina Macias de Portbou

Bona masticació! Moltes vegades ens preguntem, tant influeix l'alimentació en la nostra salut? Doncs sí. El nostre organisme es fa i es conserva amb els aliments que mengem, begudes que prenem i l'aire que respirem. Els quatre trilions de cèl·lules que constitueixen el nostre cos en néixer, moren gradualment i han d'ésser substituïdes constantment. Està clar, doncs, que la qualitat de les noves cèl·lules dependrà de la nostra alimentació.

Els aliments més importants d'aquesta nutrició són tots els cereals integrals, l'arròs, la civada, el blat, l'ordi, el sarraí i el mill. Aquests els podem trobar representats en gra, flocs, farines, pa, pastes, galetes,...

Per tenir una alimentació correcta no n'hi ha prou de prendre aquestes mesures de tant en tant. Aquesta és una nutrició diària que podria ser modificada en una ocasió excepcional: una festa, un convit,...

Menjar habitualment aliments sans i naturals implica essencialment que procurem aconseguir un equilibri entre ells. També hem d'aprendre a cuidar cada plat. Cada menjar ha de ser agradable en l'aspecte i en el gust. Per exemple, els plats de cereals s'han de preparar amb llegums i fruits, amanides, salsa de soja, espècies i d'altres condiments naturals.

En comparació amb la cuina tradicional, la preparació d'aquests plats requereix més temps, però el resultat és excepcional. Les cocccions lentes dels cereals integrals, poden fer-se mentre un es dedica a d'altres coses.

COUS-COUS AMB TONYINA I
AMANIDA

Una tassa de cous-cous per una tassa i quart d'aigua amb una mica de sal. Ho posem a bullir. Hi afegim el gra. Deixem bullir 2 minuts més i apaguem el foc. Deixarem reposar sense destapar l'olla durant uns 10 minuts.

Tindrem la tonyina amb la ceba picada, tomata i enciam. Posarem a emplatar-ho barrejant-ho tot. Ho podem amanir amb una mica d'oli d'oliva del país i una mica de salsa de soja. Bon profit! Ω

Acudits

Apren Màrqueting en 8 lliçons:

1. Estàs en una festa i veus un tiu molt atractiu. T'apropes a ell i li dius: "Sóc molt bona al llit". Això és MÀRQUETING DIRECTE.
2. Estàs en una festa amb un grup d'amics i veieu a un tiu molt atractiu. Un dels teus amics se li apropa i li diu: "Aquesta tia d'allí és molt bona al llit". Això és PUBLICITAT.
3. Estàs en una festa i veus un tiu molt atractiu. Li demanes el seu número de mòbil. A l'endemà la truques i li dius: "Sóc molt bona al llit". Això és TELEMÀRQUETING.
4. Estàs en una festa i veus un tiu molt atractiu. Ho reconeixes, t'apropes a ell i li dius: "Recordes com de bona sóc al llit?". Això és *CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT.
5. Estàs en una festa i veus un tiu molt atractiu. T'aixeques, t'arregles la roba, t'apropes a ell, li serveixes una copa, li dius la bona olor que fa, admires el seu vestit, li ofereixes un cigarret i li dius: "Sóc molt bona al llit". Això són RELACIONS PÚBLIQUES.
6. Estàs en una festa i veus un tiu molt atractiu. T'apropes a ell i li dius: "Sóc molt bona al llit" i a més li ensenyes una teta. Això és MERCHANDISING.
7. Estàs en una festa i veus un tiu molt atractiu. Ell s'apropa a tu i et diu: "He sentit que ets molt bona al llit". Això és BRANDING, el poder de la marca.
8. Estàs en una festa i veus un tiu molt atractiu. T'apropes a ell i li dius: "Sóc molt bona al llit i aguantant tota la nit sense parar". Això és PUBLICITAT ENGANYOSA. Ω

FIRA DE LA TARDOR DE MARRATXÍ

Fa 2 anys que Xavi Ochoa i en Carles Orgaz a qui veiem amb els seus operaris obrir el Taller de Xapa i Pintura Fusió al carrer Montanya del Polígon de Marratxí. Tel. 971 604 006

Fa 15 dies que na Maria Ripoll i les seves filles Maria i Eva han obert la Pizzeria Sant Marçal davant l'oratori ad Sant Marçal de Marratxí. Despatxen menús—a triar entre 4 primers i 4 segons—a 8'75 €. Tel. 971 797 965

Fa 30 anys que n'Elisabet Vidal i en Francesc Revert fan ceràmica i la pinten al seu taller del carrer Fletxa Jover Coll de son Ferriol. Tel. 971 428 731

Fa un any que la família Cervera ha obert l'empresa de Transports Sercal al camí de can Frontera, 36 de Pla de na Tesa: transports, sacs i contenidors. Tel. 667 999 223

Fa 2 anys que na Maria del Mar Ribes ha obert el Saló d'Estètica Corporal Madeterrània al carrer del Conta de Villardonardo des Figuerol de Marratxí. Tel. 971 604 419

Fa 20 anys que n'Aina Maria Marín és astrologa i tarotista. La trobareu al carrer d'Eivissa, 2-1 de Ciutat. Tel. 971 912 073

Fa 10 anys que en Pep Cabot va obrir l'empresa Mundiaigua al carrer del General Weiler, 58 des Pla de na Tesa. Descalzfiquen i lleven la sal de l'aigua. Tel. 971 795 177

Fa 6 anys que en Jesús Sarrió i en Vicenç Dàvila fabriquen i instal·lan portes automàtiques al Taller Pavisa del Carrer dels Licorers, 169 del Polígon. Tenen botiga al carrer d'Aragó, 378 de Ciutat. Tel. 971 471 192

Fa un any que en Vicenç Benavent fa geoacupuntura (acupuntura de cases), estudis de Feng Shui, Biodecoració, aromateràpia, formació i cursos. Tel. 971 715 690

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Adreça .....

C.P. .... Població .....

C.I.F. .... Tel. ....

M'interessa una subscripció

C/c o llibreta núm.

Codi Entitat	Codi Agència	D.C.	Número de Compte

Se subscriu **L'ESTEL** per un any prorrogable si no hi ha ordre en contra i per un import de 35 € anuals

Signatura: .....

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

Fa 30 anys que en Josep Martínez regenta el Taller de la Citroën de son Ferriol. A la foto amb la seva dona Rosa Marín i els seus fills Joan Josep i Mari Cruz. Tel. 971 429 655